

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>AANWEZIG</b><br/> <b>Voorzitter:</b><br/> De heer G.A.A. Verkerk</p> <p><b>Raadsleden:</b><br/> Mevrouw M. Alberts (Groenlinks)<br/> Mevrouw F. van Amerongen (GBR)<br/> De heer A. van den Berg (BVR)<br/> Mevrouw H. van der Kooij (Groenlinks)<br/> De heer E.G.T. Braam (BVR)<br/> De heer D.R. Cupedo (BVR)<br/> De heer C.P.I.M. Dolmans (D66)<br/> Mevrouw P.G. Kames<br/> Mevrouw C.J. Kistemaker (Groenlinks)<br/> Mevrouw A. Koegler-Böhm (RB)<br/> Mevrouw H.L. van de Kooij<br/> Mevrouw M.E. Koopman (D66)<br/> De heer G. Kruger (BVR)<br/> De heer R. Krumeich (Fractie Krumeich)<br/> De heer M. El Majjaoui (CDA)<br/> Mevrouw R.F. de Man (OR)<br/> Mevrouw C.F.J. Mauer (Wij. Rijswijk)<br/> De heer R.A.J. van der Meij (GBR)<br/> Mevrouw C.J.T. de Mooij (VVD)<br/> Mevrouw W.A.A.M. van Nunen (PvdA)</p> | <p>De heer U. Oelen (VVD)<br/> De heer C.J. Paredes Sanches (BVR)<br/> Mevrouw J. Schröter-Haas (CDA)<br/> De heer C.G. Sleddering (VVD)<br/> De heer Q.L.A. Veerman (D66)<br/> De heer R.J. de Vries (Groenlinks)<br/> De heer M.V. Weterings (RB)<br/> De heer M. Wit (Groenlinks)<br/> Mevrouw E. Woudstra (D66)</p> <p><b>Portefeuillehouders:</b><br/> Wethouder, mevrouw J.N. Besteman<br/> Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen<br/> Wethouder, de heer J. Keus<br/> Wethouder, de heer B.D. Lugthart<br/> Wethouder, de heer A. van de Laar</p> <p><b>Griffier:</b><br/> De heer J.A. Massaar, bpa</p> <p><b>Verslag:</b><br/> Mevrouw M.M.A. Tittse</p> |
| <p><b>AFWEZIG</b><br/> <b>Raadsleden:</b><br/> De heer M.J. van Enk (CDA)<br/> De heer M.A.J. Ezinga (VVD)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

## 1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goed. Dames en heren, hartelijk welkom bij de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rijswijk op 14 september, de eerste van het herfstseizoen. Dames en heren, we hebben een overvolle agenda. We hebben gister in het presidium afgesproken om de bijdragen kort en bondig te laten zijn en met name in te gaan op moties en amendementen en het besluit. Ik heb begrepen dat zaken in de beide fora goed zijn voorbereid, dus dan spitsen we ons echt toe op de politieke en bestuurlijke punten. Ik begin bij agendapunt 1. We hebben bericht van verhinderen ontvangen van de heer Van Enk en de heer Esinga. Dus we zijn met 29. Klopt dat? Ja. Dan gaan we een stemmingsnummer trekken uit de koperen doos.

De voorzitter: Wij trekken numero 9. En dat is ...

De griffier: De heer Karremans, Jeffrey Karremans.

De voorzitter: De heer Karremans. Bij hoofdelijke stemmingen beginnen we bij u. Dan wilde ik graag benoemen de leden van het bureau van stemopneming. De griffier heeft uitgezocht de heer Dolmans als

voorzitter en als leden mevrouw Albers en de heer Van den Berg. Aanvaart u uw benoeming? Mooi. Dan heb ik begrepen dat er nog een mededeling is vanuit het college. Wethouder mevrouw Bentvelzen zal dat doen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja. Dank u wel, voorzitter. Mits ... Tenminste ... Het past in mijn mandaat van mijn portefeuille, maar gezien dat wel vaker mis gegaan is en er morgen een persbericht verschijnt over Kamers met Aandacht, dacht ik, het is wel leuk om dat hier te melden. Rijswijk gaat namelijk meedoen met een pilot, kamers met aandacht. Kamers met Aandacht is een non-profit organisatie die helpt kwetsbare jongeren tussen de achttien en drieëntwintig jaar die op hun eigen benen willen staan, maar door de woningnood nergens terecht kunnen en wel de jeugdzorg uit moeten. Er zal een oproep geplaatst worden via de krant bij een aantal gemeenten binnen de H10, om mensen op te roepen die een kamer over hebben die zij zouden willen verhuren aan jongeren. Kamers met Aandacht, dat is mijn mededeling. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel.

## **2. Spreekrecht burgers**

De voorzitter: Dan gaan we door met agendapunt 2, het spreekrecht van de burgers. We hebben er drie. Ik begin met de heer Rafael Baroch. Zeg ik dat zo goed? Over het AZC Rijswijk. Ga uw gang, u heeft vijf minuten.

De heer Baroch: Dank u wel. Goedenavond, geachte raadsleden. Ik ben Rafael Baroch en ik spreek namens Vluchtelingenwerk. Voor jou, gedicht door Rina. Ik hoop dat jij nooit hoeft te vluchten voor regimes die misdadig zijn. Ik hoop dat je nooit hoeft te schuilen van angst of van honger of pijn. Ik hoop dat je nooit hoeft te kijken als je dochter brutaal wordt verkracht. Ik hoop dat je nooit hoeft te zwijgen, omdat je slechts zei wat je dacht. Ik hoop dat je nooit wordt getreiterd, omdat je iets anders gelooft. Ik hoop dat je nooit hoeft te huilen als alles is weg geroofd. Ik hoop dat je nooit hoeft te zien als je land voor je ogen verbrandt. Ik hoop dat je nooit hoeft te smeken om asiel in een veilig land. Maar stel dat dit ooit zou gebeuren, dan hoop ik voor jou en voor mij op een land dat ons zal omarmen en zegt, kom maar hier, je bent vrij. We verzoeken jullie om het AZC aan de Lange Kleiweg in Rijswijk langer open te houden. Het is wel realiteit dat ook gemeente waar geen asielzoekerscentrums is gevestigd, te maken krijgen met een evenredig deel aan statushouders die een woning toegewezen zullen krijgen. Goed beschouwd zal het voor deze statushouders zelf, hun partners en kinderen, maar ook voor onze samenleving als geheel, helpen als zij uiteindelijk een woning toebedeeld krijgen daar waar zij al één en ander hebben kunnen opbouwen. Als AZC Rijswijk gaat sluiten, moeten vele statushouders voor de derde keer helemaal opnieuw beginnen. Vooral voor kinderen is het vele verhuizen zeer schadelijk. Wij wensen voor de asielzoekers en statushouders dat hen een plaats in een crisisopvang en noodopvang bespaard kan worden en spreken de hoop uit dat u in uw beslissingen over de grenzen van uw eigen gemeente heen durft te kijken. We vragen jullie om het goede te doen. We roepen opnieuw op om dapper te zijn en de hulp aan statushouders, COA en andere gemeentes en provincies aan te bieden. Ik dank jullie wel.

De voorzitter: Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mijnheer De Vries, u hebt het woord. Ga uw gang.

De heer De Vries: Kijk, nu beter. Nogmaals dank aan de voorzitter, dank aan de gemeenteraad, om u toe te mogen spreken. Dank ook aan het college. Mijn naam is Johannes de Vries. Ik ben sinds zo'n drie jaar inwoner van Rijswijk en sinds een jaar of twee ben ik betrokken bij De Samenlopers. Zelf lid van de Leeuwendaalkerk in de wijk Leeuwendaal en daarmee onderdeel van de samenwerkende kerken die betrokken zijn bij het AZC hier in Rijswijk. In de jaren dat ik daar betrokken bij ben, ben ik sterk onder de indruk geraakt van alles wat vrijwilligers rond het AZC doen. Zij steken vrijwillig hun tijd, hun energie en zelfs soms hun geld in het laten aansluiten van het AZC en de bewoners van het AZC op de samenleving, om maar te zorgen voor een goede integratie. Er waren fietsen-maakprojecten, sportactiviteiten, kinderactiviteiten. Meestal liepen vrijwilligers kort op met de asielzoekers, met de bewoners. Soms bleven contacten bestaan. Hoe dan ook was het essentieel voor de aansluiting in die samenleving. Nou, nu sta ik hier niet om reclame te maken voor De Samenlopers, dat hebben ze ook helemaal niet nodig. Onze vrijwilligers deden het niet voor zichzelf, ze deden het ook niet omdat ze gedwongen werden om het te doen, ze deden het niet omdat ze niks beters te doen hadden. Maar ze deden het omdat ze ervan overtuigd waren dat het het goede was om te doen. In christelijke termen, zij toonden barmhartigheid. Namens de kerken die wij als Samenlopers vertegenwoordigen willen wij die oproep ook aan u doen, om barmhartigheid te tonen. U heeft daar vanochtend ook een brief over ontvangen als het goed is, met het verzoek om ook na 1 december te overwegen om het AZC te openen. Want om de vergelijking af te maken. De commissaris van de koning zal u niet dwingen om het AZC te openen, het COA zal het gemeentebestuur niet dwingen en het is ook niet dat de gemeente niks te doen heeft. We kennen de uitdagingen waar Rijswijk voor staat. Er is veel dat aandacht en inzet van u als gemeentebestuur vraagt. Maar de vraag is wel, wat is het goede om te doen? En vanuit de politiek wordt nu nadrukkelijk gekeken naar het COA. Zij moeten een aanvraag doen en procedureel is dat allicht begrijpelijk. Maar de vraag is nu, wat is onze houding als dat überhaupt ... Zijn we, en dat vraag ik niet alleen aan u, maar zijn we als stad opnieuw bereid om het goede te doen? En u naam eerder een dapper besluit om te hulp te schieten en ruimte te bieden aan een AZC. De gemeente faciliteerde dat. De samenleving, vrijwilligers, schoten te hulp. En dan, als je dan ziet dat midden in een crisis van nu het moeilijk vol te houden is dat het AZC weg kan, dan weten we dat we dat ook nu weer kunnen doen. Als we weten dat in Afghanistan mensen die voor onze militairen hun leven waagden, maar ook homo's, vrouwen, minderheden te vrezen hebben voor op zijn minst onderdrukking en op zijn slechtst de dood, dan willen we als Samenlopers opnieuw onze hulp aanbieden. En ik hoop dat we straks kunnen zeggen dat we dat als stad zullen doen. Want hier, gemeentebestuur, in ons Rijswijk is de infrastructuur er al. Hier zijn onze vrijwilligers beschikbaar. Hier hebben we met elkaar ervaren hoe we de bewoners van het asielzoekerscentrum een goede plek konden geven in onze stad. Voor zover er problemen zijn geweest zijn die hier goed aangepakt en konden die hier verder worden voorkomen. Meer nog, we zijn dankbaar voor de saamhorigheid die er hier rond het AZC is ontstaan, waardoor ons leven en ons samenleven is verrijkt. Mocht u besluiten om ook na 1 december de deuren van het AZC te openen, dan mag u erop rekenen dat De Samenlopers klaarstaan. Verlenging is, zo heb ik begrepen, binnen het vorige besluit dan niet mogelijk. Een nieuw besluit om de deuren van het asielzoekerscentrum ook vanaf december te openen is dat wel. We kunnen opnieuw het gesprek met onze stadsgenoten aangaan, we kunnen opnieuw spreken over het hoe het wat en we kunnen opnieuw besluiten om als Rijswijk onze verantwoordelijkheid te nemen. En wat ons betreft, namens de gemeenschappelijke kerken die samenwerken in De Samenlopers, is dat het goede om te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw betoog. Dan gaan we naar de laatste spreker.

---

Mevrouw De Man: Voorzitter?

De voorzitter: Ja?

Mevrouw De Man: Even ondertussen. Ik heb net gezien dat zowel bij de eerste als bij de tweede spreker de kaartjes niet helemaal klopte. De namen ... Of de kaartjes die waren meegegeven, die klopten niet met de naam van de spreker. Dus er stond net een andere naam dan dat eigenlijk ...

De voorzitter: Oké, opgehelderd? Heel goed. Als derde spreker hebben we de heer Minkhorst. Hij is advocaat bij het bureau Poelman Van den Broek uit Nijmegen, denk ik. Hij gaat inspreken over het raadsvoorstel nadere motivering bestemmingsplan Hoornwijk-Broekpolder eerste herziening. Mijnheer Minkhorst, ga uw gang.

De heer Minkhorst: Nogmaals, dank u wel voor de geboden mogelijkheid om in te spreken. Ja, kort en krachtig, waar gaat dit eigenlijk over. In 2013 is het bestemmingsplan Hoornwijk-Broekpolder vastgesteld, waarbij aan het perceel aan de Madame Curielaan 1 een bedrijfsbestemming is toegekend. En ik heb begrepen dat daarbij de bedoeling was dat daar geen detailhandel plaats zou kunnen vinden. Mijn cliënte, Tiberius Vastgoed, die heeft dat bestemmingsplan bestudeerd en die kwam tot de conclusie dat daar wel detailhandel in de vorm van supermarkten mogelijk is. En heeft ook een omgevingsvergunning gevraagd om supermarkten daar te realiseren. Toen schrok het college. Het college heeft die omgevingsvergunning buiten behandeling verklaard. Heeft ook gelijk in uw raad een ontwerp bestemmingsplan voorgelegd, het bestemmingsplan Hoornwijk-Broekpolder ook geheten, dat uw raad in 2019 heeft vastgesteld om daarmee duidelijker vast te leggen dat daar geen detailhandel in de vorm van supermarkten plaats zou mogen vinden. Daar kon mijn cliënte zich niet mee verenigen. Dus die heeft zowel dat bestemmingsplan aangevochten als het besluit om die aanvraag omgevingsvergunning buiten behandeling te laten. En die beide beroepszaken heeft zij ook gewonnen. De Raad van State heeft ten aanzien van het bestemmingsplan geoordeeld dat daar gebreken aan kleefden en dat uw raad een herstelbesluit moet nemen. En niet onbelangrijk daarbij, heeft de Raad van State, de hoogste rechter op dit gebied, ook al geoordeeld dat het oude bestemmingsplan Hoornwijk-Broekpolder uit 2013 detailhandel in de vorm van supermarkten ter plaatse toestaat. Daarnaast heeft de rechtbank geoordeeld dat de buiten behandeling lating van de omgevingsvergunning geen stand kan houden en dat ook daar het college nieuw werk te verrichten heeft, wat het college overigens ook gedaan heeft. En nu staat u voor een keuze. Een keuze om de ingezette lijn door te zetten en zich blijven te verzetten tegen de realisatie van supermarkten ter plaatse. Maar dat is dan wel een keuze waar een prijskaartje aan zal gaan hangen. Want op het moment dat u ervoor kiest om nu het bestemmingsplan, het herstelbesluit zoals dat nu voorligt, vast te stellen, dan zal dat per definitie leiden tot een schadeclaim. Een schadeclaim dat in het geval, ik heb de stukken slechts vluchtig nog kunnen lezen, maar in het geval het bestemmingsplan stand zal houden bij de Raad van State, dan leidt dat tot een planschadeclaim, omdat het oude bestemmingsplan detailhandel toeliet en het nieuwe bestemmingsplan dat niet meer doet en het geen groot geheim is dat het verhuren van gronden aan supermarkten een van de meest lucratieve opbrengsten oplevert, leidt dat tot een zeer forse planschadeclaim. Een planschadeclaim waarmee u dus tekent op het moment dat u dit herstelbesluit neemt en dat herstelbesluit de eindstreep haalt. Haalt het herstelbesluit de eindstreep niet, leidt het evengoed tot schade. Dan geen planschade, maar vertragingsschade en andere vormen van schade waarvoor de gemeente dan verantwoordelijk is, omdat er dan sprake is van een onrechtmatig besluit. Maar daar zal het niet bij blijven. Er is op dit moment al sprake van een forse vertragingsschade omdat er door de weigering om de

omgevingsvergunning te verlenen, al vele jaren niet gebouwd kon worden, waar die vergunning verleend was dat wel gekund had. En het is dat mijn cliënte nu tegen u zegt, het is uw keuze. Maar zij is bereid om te zeggen, wij nemen de schade die wij tot op heden als verdragingschade geleden hebben voor lief, als de gemeenteraad en het college nu ook een streep eronder zet en zich niet langer blijft verzetten tegen de realisatie van supermarkten ter plaatse en ter plaatse dus wel een bestemmingsplan goedkeurt dat supermarkten toe blijft staan en de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk zal gaan verlenen. De keuze is aan u. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw betoog. Binnen de tijd.

De heer Van der Meij: Voorzitter, mag ik een vraag stellen aan ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Een vraag stellen aan de inspreker?

De voorzitter: Ja.

De heer Van der Meij: Ik was even benieuwd wie of wat Tiberius Vastgoed is en hoe realistisch haar plannen zijn om een eventuele supermarkt te realiseren.

De heer Minkhorst: Die plannen zijn zeer realistisch. Het is een ontwikkelaarsverband van een tweetal achterliggende partijen. Van Wijnen Bouw is daar er één van. En er zijn ook al contracten met supermarktketens getekend. Dus u hoeft er niet aan te twifelen dat daar daadwerkelijk supermarkten gerealiseerd zullen worden op het moment dat die vergunningen verleend worden.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meij, u hebt een antwoord. Ik zie mijnheer Braam, die wil ook een vraag stellen.

De heer Braam: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, even aan de inspreker. Er is in het nog niet zo verre verleden iets vergelijkbaars gebeurd in Schiedam en heel dichtbij in het Forumpark. En daar wilde de detailhandel Decathlon ook in die bedrijvengebieden wat realiseren. En gemeentes die wilden wel graag voor u zeg maar bij wijzen van spreken in de bres springen, maar vervolgens werden zij teruggefloten door de provincie. Bent u niet bang van als de gemeente Rijswijk mee zou gaan in dit verhaal, dat de provincie vervolgens dwars gaat liggen?

De heer Minkhorst: Kort en krachtig, nee.

De heer Braam: Dan heb ik één korte vervolgvraag, voorzitter.

De voorzitter: De heer Braam nog een vervolgvraag.

De heer Braam: Dan zou ik graag toch van u willen vernemen in twee korte zinnen waar u dat op baseert.

De voorzitter: Ja, ga uw gang dan.

De heer Minkhorst: Nou, ik denk niet dat dat in twee korte zinnen is, want die uitspraken die zijn ook aanzienlijk uitgebreider. Maar nee, wij zijn niet bang dat de provincie hier een stokje voor zou kunnen steken als de gemeenteraad mee zou willen.

De voorzitter: Oké, ik rond het hiermee af met u allen instemming. Dank u wel voor uw komst. We zullen zien hoe het verder gaat. Daarmee hebben we het agendapunt spreekrecht burgers gehad.

### 3. Vaststelling agenda

#### *a. Motie vreemd aan de orde van de dag - VVD - Uitspreken tegen splitsing en zetelroof*

De voorzitter: Gaan we naar de vaststelling van de agenda. U hebt aan concept agenda gehad. Daar zijn nader nog wat stukken bijgekomen. En die wilde ik even met u ordenen. Wat erbij komt is de motie vreemd aan de orde van de dag van de VVD over de splitsing en zetelroof. Ik stel voor die als agendapunt 18, bijna op het einde van de vergadering te plaatsen.

#### *b. Motie vreemd aan de orde van de dag: motie GL/PvdA: "Langer openhouden AZC Rijswijk"*

De voorzitter: Dan hebben we nog een motie vreemd aan de orde van de dag van GroenLinks en de PvdA over langer openhouden van het AZC. Daar is grote belangstelling voor, er zijn ook insprekers. Ik stel voor die als eerste bij de besprekagenda te doen. Dus dan wordt het nummertje acht nul.

#### *c. Motie vreemd aan de orde van de dag - Rijswijks Belang - Meerjarenonderhoudsplan groen*

De voorzitter: Dan de motie vreemd aan de orde van de dag van Rijswijks Belang, geen zaadje meer onder grond zonder meerjarenonderhoudsplan erop. Dat klinkt romantisch. Die doen we als agendapunt 19, ook op het eind van de agenda.

#### *d. IB 21 096 Quicksan en bekrachtiging van geheimhouding*

De voorzitter: Tot slot nog een informatiebrief, de quickscan en bekrachtiging van de geheimhouding. Die wou ik op nummertje 17 plaatsen naast de bekrachtiging van de andere geheime stukken. Dus dat wordt de orde van de vergadering. Is dat akkoord? Mijnheer Sleddering?

De heer Sleddering: Ja. Dank u, voorzitter. Mede op verzoek in ieder geval van de VVD is agendapunt 9, het rapport van de rekenkamer, grip op de kosten, bij nader inzien heeft de VVD geen behoefte aan dit als bespreeknotitie nog op te voeren.

De voorzitter: Daarmee is de agenda vastgesteld. Wacht, ik heb dat ding niet aanstaan. Ja.

#### 4. Vragen aan de raad

##### *a. Vraag BVR met betrekking tot Felyx*

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4, de vragen van de raad. Beginnen we met een vraag van Beter Voor Rijswijk met betrekking tot Felyx. Ga uw gang.

De heer Cupedo: Dank u, voorzitter. Kan de wethouder contact opnemen met Felyx, om Rijswijk toe te voegen aan het rijtje steden waar de boete systematiek wordt ingevoerd. Buiten de APV regels die gelden echter, weten we allemaal dat deze niet altijd gehandhaafd kunnen worden door te kort aan handhaving. Dank u.

De voorzitter: Goed, kan de wethouder antwoord geven?

De heer Lugthart: Zeker, voorzitter, dat kan ik doen. Sterker nog, heb ik al gedaan. En de pilot wordt in heel Nederland uitgerold, dus ook in de gemeente Rijswijk. We moeten er alleen nog heel even op wachten.

De voorzitter: Goed, daarmee is deze behandeld.

##### *b. Vragen Rijswijks Belang – De Rehobothschool*

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende vragen van Rijswijks Belang inzake de Rehobothschool. Ga uw gang.

De heer Weterings: Voorzitter, Dank u wel. Rijswijks Belang heeft inderdaad vorige week de Rehobothschool bezocht naar aanleiding van een verzoek van een aantal ouders. Bij aankomst viel ons op dat de school er vrij somber bij lag, grijs, griauw. Groenbakken die inmiddels de uitstraling van een zandbak hadden, speeltoestellen gedateerd, onaantrekkelijk, een glijbaan waar de trap niet van op aansluit, dus niet uitnodigend voor de kinderen om even te spelen bij aankomst bij school of in de kleine pauze. Daarom heeft Rijswijks Belang de volgende vragen, voorzitter. Deelt u onze mening dat een schoolplein een warme, kindvriendelijke uitstraling zou moeten hebben, daar waar kinderen zich prettig voelen? En zijn er mogelijke plannen voor de herinrichting van de Rehobothschool, van het schoolplein? Zo ja, graag een toelichting. En zo nee, zou u dan alstublieft de mogelijkheden willen onderzoeken voor een herinrichting van het schoolplein. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is wel veel gevraagd. De wethouder van dienst.

Mevrouw Besteman-de Vries: Dank, voorzitter. Om te beginnen lijkt het me inderdaad goed om te zeggen dat ik uiteraard de mening deel van de heer Weterings dat een schoolplein een warme en uitnodigende omgeving moet zijn voor kinderen. Op dit moment zijn er geen plannen, maar het lijkt mij goed om daar met de school over in overleg te treden. Dus daar ben ik uiteraard toe bereid. Het is wel zo dat het gedeeld eigenaarschap is op dit betreffende schoolplein, gemeente en schoolbestuur. Maar het lijkt mij prima om daarover in gesprek te gaan met de school, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de volgende vraag van Rijswijks Belang inzake winkelcentrum Waldhoorn.

De heer Weterings: Als ik nog heel kort een vervolgvraag zou mogen stellen, voorzitter, op de Rehobothschool. Op welke termijn kan u de toezegging doen om te de school in gesprek te gaan? Kunnen we daar een termijn aan hangen? Dank u wel.

Mevrouw Besteman-de Vries: Ja, voorzitter. Kijk, in gesprek kan op korte termijn. Om met een plan of een onderzoek te komen, ja, dat wil ik even in overleg met de school doen. Maar ik kom daar zeker op terug.

De voorzitter: Goed.

*c. Vragen Rijswijks Belang – Winkelcentrum Waldhoorn*

De voorzitter: Dan toch de vraag over het winkelcentrum Waldhoorn. Ga uw gang.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Op 30 augustus 2021 is er bekend gemaakt via vastgoedjournaal.nl dat winkelcentrum Waldhoorn in muziekbuurt is verkocht aan een particuliere belegger. De verkoop van het centrum zou gaan tussen twee particuliere beleggers. Daarom heeft de fractie van Rijswijks Belang de volgende vragen. Was u op de hoogte dat het winkelcentrum te koop stond? Is de gemeente betrokken bij de verkoop? Welke intentie heeft de belegger met het centrum? En begrijpt u dat er nu al, ja, ruim twee weken geleden het al bekend is geworden, dat er vragen zijn van omwonenden? Want het heeft natuurlijk ook al de media bereikt en Social Media bereikt. Dus de buurt zit ook vol met vragen, kan ik wel begrijpen. En wanneer bent u dan van plan om de omwonenden te informeren? En welk bestemmingsplan is er nu actueel op het centrum? Dank u wel.

De voorzitter: Goed, dat zijn veel vragen. Het college is opgedragen om kort te antwoorden.

De heer Van de Laar: Voorzitter, was de gemeente op de hoogte dat het te koop stond? Nee. Is de gemeente betrokken bij deze verkoop? Het is tussen particulieren. Nee, de gemeente is daar niet bij betrokken. Welke intentie heeft de belegger met het centrum? Dat weten we niet. En dan over het bestemmingsplan. Dat heeft een Retail functie. Dus we kunnen er vanuit gaan dat het binnen die Retail functie mogelijk de intentie gevonden kan worden. Als dat niet zo is, dan horen wij dat als gemeente natuurlijk vrij snel. En als daar aanleiding toe is, dan zal in de eerste plaats de nieuwe eigenaar de buurt moeten informeren daarover. En als daar verdere aanleiding toe is dat er zulke ontwikkelingen zijn dat de gemeente daar intensief bij betrokken is, zullen wij daar ook over gaan informeren. Maar dat is allemaal vooralsnog niet het geval, voorzitter.

De heer Weterings: Voorzitter, een korte aanvullende vraag.

De voorzitter: Kort.

De heer Weterings: Ik begrijp dat natuurlijk niet bij elke bloemenkiosk of snackbar of kapperszaak dat u op de hoogte bent. Maar er wordt nu een geheel winkelcentrum wordt opgekocht. Dan zou ik wel willen verzoeken, ja, treedt dan in contact met die eigenaar. Van joh, welkom in Rijswijk, wat is uw intentie? Want nou is het doodstil. Dank u wel.

De voorzitter: Heeft de wethouder nog een aanleiding voor een reactie?

---

De heer Van de Laar: Eens.

De voorzitter: Goed zo. Dan is dit ook ten einde gekomen.

*d. Vragen Beter voor Rijswijk – Snijlaan/Reigerweg (Vrijeban)*

De voorzitter: Dan gaan we naar de vragen voor Beter Voor Rijswijk inzake Snijlaan/Reigerweg.

De heer Cupedo: Dank u, voorzitter. Na twee keer artikel 44-vragen te hebben gesteld en een agendapunt te hebben gehad in het forum, ontvangt Beter Voor Rijswijk nog steeds verontrustende berichten. Bewoners van de wijk Vrijeban voelen zich absoluut niet gehoord. We hebben dan ook weer een aantal vragen. Kunt u de huidige status doorgeven van de Snijlaan/Reigerlaan? En de afspraken van Kentucky Fried Chicken worden niet nagekomen. Overal ligt vuil van de fastfoodketen. Graag een toelichting van de wethouder. Herkent u zich daarin? En de bewoners vragen zich of dit gebied, gelet op de afstand van het centrum van Rijswijk, geen enkele prioriteit heeft bij handhaving? Zo nee, waarom is de handhaving dan niet zichtbaar hier? Dank u.

De voorzitter: Het college. De heer Keus.

De heer Keus: Ja, voorzitter, u vraagt naar de huidige status. Het gaat om twee bewoners in het gebied die bij de gebiedsregisseur inderdaad af en toe een klacht, een melding, plaatsen. Wij geven ook altijd aan, meldt dat ook bij de handhaving en bij de politie als er sprake is van overlast. Bij navraag bij de handhaving en politie blijken de aantal meldingen zeer beperkt te zijn. Verder vanuit gebiedsregie wordt er een update gegeven elke vier weken. En de laatste, heb ik begrepen, is van 23 augustus. Ten aanzien van uw vragen van de Kentucky Fried Chicken hebben wij als college de ambtelijke organisatie gevraagd om een brief te sturen. Zowel naar het filiaal als naar het hoofdkantoor. En daar hebben we tot op heden hebben we daar geen reactie op gekregen. Ook de wijkagent is daar langs geweest, maar krijgt daar ook weinig tot geen reactie op. Dus daar beraden we ons nog op verdere vervolgstappen. En ja, het gevoel wat zou leven. Ja nogmaals, wij hebben elke vier weken komt er gewoon een update met alle acties die in gang zijn gezet. En net als elke wijk in Rijswijk, heeft ook de Vrijeban een eigen wijkinspecteur openbaar gebied. En die heeft ook gewoon zijn reguliere surveillance daar. Dus daar ... Ja, nou daar zeker wordt daarnaar ... Ja, is daar zeker wordt daar rekening gehouden met die wijk en wordt er ook serieus gesurveilleerd. Voorzitter, dat was het voor mij.

De voorzitter: Oké, kunnen we het hiermee afsluiten? Ja? Dan is dit agendapunt beëindigd.

## **5. Beëdiging en installatie van benoemd verklaard lid**

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt 5, dat is in verband met vertrek van het raadslid Kooij is er één vacature. Ik zal mijnheer Kooij op het eind van de agenda nog van een dankwoord voorzien. Maar nu gaan we over tot de orde, de beëdiging en installatie van een benoemd verklaard raadslid, de heer Krumeich. Hier zit hij. Ik stel voor dat we even schorsen voor de toetsing van de geloofsbrieven door het stembureau. De vergadering is geschorst. De stukken worden nagekeken. En dan hoor ik zo van mijnheer Dolmans wel of het in orde is.

*Schorsing*

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de voorzitter van de commissie van dienst, mijnheer Dolmans.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. De commissie uit de raad van de gemeente Rijns... Rijswijk. De naam staat verkeerd. Maar goed, dat doet er even niet toe. De commissie uit de raad van de gemeente Rijswijk in wiens handen werd gesteld de geloofsbrief en verdere bij de kieswet gevorderde stukken, ingezonden door de heer Krumeich, Rik, op maandag 30 augustus 2021 benoemd tot lid van de raad van de gemeente Rijswijk, rapport de raad van de gemeente Rijswijk dat zij bovengenoemde onderscheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoet. En de commissie adviseert dan ook tot zijn toelating als lid van de raad van de gemeente Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Dit gaat in de stukken. Ja, dan kunnen we nu over tot de ceremonie protocolaire. Ik verzoek de leden van de raad en alle aanwezigen te gaan staan. Mijnheer Krumeich ... Mijnheer Krumeich, hartelijk welkom. Ik zal de verklaring en de belofte uitspreken, en u kunt dat bevestigen door te verklaren, dat verklaar en beloof ik. We gaan het zien. Dames en heren, ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks nog middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of heb beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeente bestuur naar eer en geweten zal vervullen. Mijnheer Krumeich.

De heer Krumeich: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Gefeliciteerd, u bent benoemd. Daar hebt u een mooie zitplaats, en ik wens u veel succes in uw werkzaamheden voor de raad. Dank. Goed, ik begrijp dat de heer Krumeich wil worden aangeduid als fractie Krumeich, dat u het maar weet. Daarmee hebben we dit agendapunt afgehandeld.

**6. Raadsvoorstel Vullen bestemmingsreserve Tunnel Prinses Beatrixlaan (21 044)**

De voorzitter: En dan gaan we over naar de akkoordstukken. Ik stel aan de orde agendapunt 6, het raadsvoorstel vullen bestemmingsreserve tunnel Prinses Beatrixlaan. Is er behoefte aan woordvoering? Niet? Is er behoefte aan stemverklaring? Ook niet? Dan is er nog behoefte aan stemming? Of gaat u unaniem? Dan is het unaniem aanvaard. Dank u wel.

**7. Raadsvoorstel Baggerplan (21 038)**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7, het raadsvoorstel baggerplan. Is daar behoefte aan bespreking? Niet? Stemverklaringen? Ook niet. Is er behoefte aan stemming? Ook niet. Dan is het unaniem aanvaard. Dank u wel.

**9. Raadsvoorstel Rapport Rekenkamer Grip op de kosten Jeugdzorg binnen H10 verband**

De voorzitter: Dan op voorstel van de heer Sleddering dan nu het raadsvoorstel rapport rekenkamer grip op de kosten Jeugdzorg binnen H10 verband. Is er behoefte aan bespreking? Niet. Is er behoefte aan stemverklaring? Ook niet. Is er behoefte aan stemming? Niet. Dan is het unaniem aanvaard. Dank voor de besluitvaardigheid van deze raad. Dan gaan we nu naar het ingelaste punt, de motie van GroenLinks over het AZC. Dan wil ik graag het woord geven aan de fractie van GroenLinks om het toe te lichten.

De heer De Vries: Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja.

De heer De Vries: Voorzitter, Rijk, COA, buurgemeenten, de commissaris van de koning, bewindslieden en vanavond nog twee sprekers namens Vluchtelingenwerk en alle Rijswijkse kerken. Allen zeggen ze, de nood is zeer hoog, doe wat goed is, houdt het asielzoekerscentrum in Rijswijk langer open. Opvangplekken zijn op korte termijn nodig om crisisnoodopvang te voorkomen. Met het sluiten van het AZC in Rijswijk zullen vijfhonderd mensen in tenten of sporthallen komen te slapen. Zo ook mensen uit Afghanistan die de Nederlandse militairen geholpen hebben. Het is simpel, voorzitter. In Rijswijk hebben we een opvanglocatie die er al staat en volledig draait. Als gemeente hebben we nog geen plan wat we willen doen met de vrij komende grond in de periode voor 2023. Vanuit doeltreffendheid en praktisch en pragmatisch oogpunt is het op dit moment de beste keuze om een nieuwe afspraak te maken met het COA en het asielzoekerscentrum in Rijswijk langer open te houden. Daarom dien ik namens GroenLinks en samen met de PvdA bij dezen de motie langer open houden AZC Rijswijk in, waar het college wordt verzocht in te gaan op het verzoek van het COA om het asielzoekerscentrum aan de Lange Kleiweg te Rijswijk langer open te houden met een tijdsduur die nodig is om crisisnoodopvang te voorkomen, en een maximum van één jaar. En gemeenten en regio via de provinciale regietafel vluchtelingen Zuid-Holland over bovenstaande op de hoogte te stellen en hen te vragen net als Rijswijk ook verantwoordelijkheid te nemen. Voorzitter, burgemeester, vandaag lazen we in het AD dat de commissaris van de koning contact met u zou hebben opgenomen, en heeft laten weten dat hij het raar vindt om het asielzoekerscentrum nu te sluiten. Hoe is dat gesprek verlopen? Graag horen we meer over de inhoud van het gesprek en de conclusie. Afgelopen donderdag heeft de provinciale regietafel vluchtelingen Zuid-Holland plaatsgevonden. Daar is het asielzoekerscentrum in Rijswijk aan de orde geweest, en er is een verzoek gedaan voor opvanglocaties. Wie was er vanuit het college aanwezig tijdens die vergadering? Heeft de vertegenwoordiger namens Rijswijk het woord gevoerd tijdens die vergadering? En zo ja, wat was de inbreng namens Rijswijk? Tot slot, voorzitter, als raad zijnde hebben we tot nu toe alleen via de media kunnen laten weten hoe onze fracties nu denken over het asielzoekerscentrum aan de Lange Kleiweg. Laten we vanavond in deze vergadering met elkaar praten over de toekomst van het asielzoekerscentrum. Tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Dan geef ik eerst de gelegenheid aan het college om op de motie te reageren. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Koopman: Mijnheer de burgemeester?

---

De voorzitter: Ja? Wie spreekt daar? Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman: Volgens mij is er eerst nog een termijn van de raad over deze motie voordat het bij het college komt.

De voorzitter: Nou ja, wat u wilt. Dan mag de raad ...

Mevrouw Koopman: Maar goed, u kunt ook eerst de antwoorden op de vragen die net gesteld zijn. En op basis daarvan kunnen we dan aanvullende vragen stellen.

De voorzitter: Ja. Nou ja, zeg maar wat u wilt. Doen we eerst een rondje raad? Ook goed. De raad. Wie wil het woord voeren in de raad? Ja, ik zie mijnheer Sleddering, ik zie mijnheer Braam. Maak het lijstje maar. We beginnen bij mijnheer Sleddering, dan mijnheer Braam.

De heer Sleddering: Dank u, voorzitter. Ja, wij vinden dat we deze vraag die hier op tafel ligt eigenlijk voorbarig. En wel voorbarig omdat wij als raad geen enkel verzoek hebben gekregen van het COA om ze te helpen in welke vorm dan ook. Wij lezen ook de kranten en we zien allerlei mensen dingen vragen via de kranten, dat vinden wij niet de weg. En even over de zaak, afspraak is afspraak. We hebben een drie jarige verbintenis gehad hier voor het AZC. We hebben daar een discussie over gekregen bij de start, die was niet altijd even fris. Wij hebben een verlenging van nogmaals twee jaar, door alle partijen aangegeven als een eenmalige verlenging. En ook die discussie was af en toe niet helemaal fris. En nu, voordat er nog een verzoek van de COA bij ons binnen is gekomen, zitten we alweer midden in die discussie. En dat betreurt de VVD enorm. Dat doet geen recht aan het goede werk wat er in de AZC is gebeurd, maar vijf jaar is genoeg. Dat wil niet zeggen dat wij ook in de wereld om ons heen kijken en zien dat er een probleem is in Afghanistan. En die mensen die voor onze troepen daar gewerkt hebben, moeten uiteraard geholpen worden. Wij horen van het COA graag welke rol wij daarin zouden kunnen spelen en onder welke voorwaarden. En om maar het balletje vast op te gooien, wij zullen zonder blokkades naar dat verzoek van de COA kijken en kijken of dat te realiseren is voor een beperkte korte periode. Het zonder condities open houden van het AZC is voor de VVD onbespreekbaar. Dank u.

De voorzitter: Goed. Mijnheer Braam. Dan mevrouw Van Nunen, mevrouw De Man, mijnheer Van der Meij. Eerst mijnheer Braam. Ga uw gang.

De heer Braam: Voorzitter, dank u wel. Ja, ik vind het enigszins verrassend dat GroenLinks, toch ook een partij die zich meestal strak houdt aan de regels van continuïteit van bestuur, nu met zo'n verzoek komt. Een verzoek om het AZC, waar we vanuit de partij Beter Voor Rijswijk al meerdere keren aan het college ook hebben gevraagd van, is het COA nu bezig met leegruimen, zoals je toch mag verwachten. Hebben we niets op vernomen. En eigenlijk ook via de insprekers werd het ons wel duidelijk dat het COA eigenlijk gewoon aan probeert te koersen op een langer verblijf. Of het nu wel of niet gaat om de nieuwe toevoer van asielzoekers of immigranten vanuit Afghanistan, dat doet er dan even niet toe. Het is duidelijk in ieder geval dat hier en door het COA, wellicht op de achtergrond, sowieso door het AZC en inmiddels dus nu ook via een motie GroenLinks, voorsorteert op soortgelijke acties. En daar kan Beter Voor Rijswijk zich absoluut niet in vinden. Dan zijn er ook een behoorlijk aantal argumenten waar Beter Voor Rijswijk toch ook nog even stil wil bij staan.

De afgelopen twintig jaar zo'n beetje worden we als gemeente verplicht om via de corporaties diverse statushouders te plaatsen. En daar werkte Rijswijk ook ruimhartig aan mee. En dan praten we niet over vijf of tien of vijftien. Nee, ik denk dat we praten over gemiddeld zo'n zeventig à tachtig plaatsingen per jaar. Op het moment, als we kijken over die twintig jaar, dan praat je over getallen die tussen de duizend en de vijftienhonderd in liggen. En dan hebben we het nog niet eens over wat er daarna gebeurt, de gezinsherenigingen die vervolgens plaatsvinden waardoor er nog een nieuwe claim wordt gelegd via urgentie op de woningvoorraad die met één miljoen in heel Nederland toch al bijzonder slecht is. Het absorptievermogen, zoals dat ook door verschillende mensen ook hier in de regio wordt genoemd, daar moet je je van afvragen, tot hoever kun je gaan. Nou ik denk dat we dat absorptievermogen wel bereikt hebben. Niet onbelangrijk is ook het coalitieakkoord waar we ook als Beter Voor Rijswijk een compromis hebben gesloten met partijen, om dus niet na drie jaar ... Een hoop ellende wat er toen plaatsvond was gewoon zichtbaar via de resultaten dat zonder het ingrijpen van handhavers van de politie we blijvend met allemaal zware vergrijpen te maken hadden. Door in ieder geval daar op in te grijpen, dat is één. En twee, door in het coalitieakkoord de twee jaar die nog stonden om de vijf jaar vol te maken, daar hebben wij als Beter Voor Rijswijk ruimte gegeven aan partijen die wat meer voorstander zijn van een AZC dan dat Beter Voor Rijswijk dat is. Om maar even aan te geven dat we natuurlijk niet standaard de lijn van de, ik noem het maar een stukje ideologie volgen, zoals dat wellicht vooral bij mij zou kunnen worden teruggeworpen. En nee, we kijken ook wat verder dan onze neus lang is. En we houden natuurlijk best rekening met de medemens. Maar ergens zijn grenzen, letterlijk en figuurlijk. Ja, dan zijn we nogal geschrokken van de rol die Jaap Smit speelt. Een hele dubieuze. Kijk, aan de ene kant wordt er natuurlijk best aan hem getrokken om voor bepaalde zaken voor de troepen uit te lopen. Te denken valt onder andere aan jeugdzorg, waar ook de provincies gezamenlijk, en hij natuurlijk tegenwoordig als voorzitter via het IPO, de kar heeft getrokken. En ja, laten we eerlijk wezen, dat vonden we toch wel een mooi succes dat er geldstromen beschikbaar komen voor de jeugdzorg. Maar we vinden het nu toch te ver gaan. Want nu gaat hij langzaam maar zeker toch op de stoel van de gemeente zitten om de druk op de gemeente Rijswijk uit te oefenen om hier het AZC te handhaven, al dan niet tijdelijk. Dat vinden wij gewoon niet kunnen. We vinden gewoon dat Jaap Smit zich bezig moet houden met de taken zeggen die voor hem belangrijk zijn in de provincie, samen met de koning, en verder moet zorgen dat hij vooral de voorzitter is voor de Staten en ook voorzitter is voor de Gedeputeerde Staten. Maar niet op de stoel van de gemeente gaan zitten. Als voor de rol van uiteraard de nieuwe burgemeester geef ik hem graag weer een handje, maar niet als het gaat om de rol rondom de AZC. Het werd eerder ook al aangegeven door mij, als het gaat om het plan van aanpak van hoe dat leegroosteren gaat plaatsvinden. Maar ik kijk ook even wat verder in Zuid-Holland, in Katwijk. Daar zitten, voor zover ik dat nog kan overzien, volgens mij ook vijfhonderd uitgeprocedeerde asielzoekers. Er wordt volstrekt geen druk op uitgeoefend om die snel het land uit te krijgen. Nou, ik denk dat daar wel een methode voor te vinden is. Er zijn nog wat gevangenissen die leeg staan. Nou zet vooral dus die uitgeprocedeerde asielzoekers, waar wij twee jaar geleden ook heel veel ellende van hebben gehad, lekker in zo'n celletje. Ik denk dat ze dan wel heel snel terug gaan naar hun eigen land. Ze hebben hier niks te zoeken. Het enige wat ze doen is zorgen dat er veel geld van de belastingbetaler naar Katwijk gaat in dit geval. Dan werd al aangegeven door de wethouder jeugdzorg dat voor jongeren, zeker als het gaat om jongeren die een stukje zorg nodig hebben, dat daar geen huisvesting voor beschikbaar is. En als het even kan er mensen moeten opstaan om wellicht een kamertje te gaan verhuren. Nou in het verleden is dat volgens mij ook nog eens voor asielzoekers gevraagd ook vooral aan GroenLinksleden natuurlijk. Voor zover mijn informatie strekt is er niemand die of Raad van State lid, Tweede Kamer, Eerste Kamer lid,

gedeputeerden of wat dan ook is, of minister of noem maar op, opgestaan dus om één of meerdere asielzoekers op te vangen. Wellicht een verdwaalde, maar dan heb je het denk ik wel gehad. Wellicht een enkele die een relatie aan is gegaan met een asielzoeker, en dan denk ik dat we het ook wel hebben gehad. Dan niet te vergeten de politie-inzet. Doordat de politie twee jaar geleden de opdracht heeft gekregen vanuit Rijk, COA en gemeente om vooral vol de ogen op het AZC te richten en dus daarmee te proberen om de over... Ja, de ellende zeg maar aan overtredingen terug te dringen. Nou dat is in ieder geval gelukt, zeg ik er nadrukkelijk bij. Maar ja, het betekent wel dat op andere vlakken er dus geen prioriteit kan worden gegeven. En dat is ook wat Beter Voor Rijswijk betreft echt een serieus probleem. We maken het nu, juist in deze coronatijd, ook mee dat heel veel agenten moeten worden ingezet bij allerlei protesten in het Haagse. En dat neemt hand over hand toe. En dat betekent dus ook dat in Rijswijk de inzet zeg maar zeer marginaal is. De coronatijd, ook al komen er wat versoepelingen aan, is ook best wel een groot probleem. Dan kan je je ook afvragen van, moet je wel die deuren wagenwijd open blijven zetten om in ieder geval maar die toestroom vanuit, in dit geval dan Afghanistan, om dat toe te staan. Waarvan wij natuurlijk ook gewoon weten dat een deel natuurlijk volkomen terecht hier komt, maar een heel groot gedeelte hier vooral naartoe komt omdat ze verrekke goed weten via een eerdere Afghaanse stroom die hierheen is gekomen, eind vorige eeuw, begin deze eeuw, ja, dat hier wat te halen valt. Nou dat is dus iets wat Beter Voor Rijswijk ook graag voor wil zijn. Het moet niet zo zijn van dat onze belastingbetaler vooral gaat betalen voor de economische gevolgen. Laat ik het maar eventjes heel netjes uitdrukken. Dus wat Beter Voor Rijswijk betreft is het absorptievermogen nul komma nul en afspraak is afspraak. In de coalitie hebben we die afspraken vast laten leggen, waarbij Beter Voor Rijswijk veel water bij de wijn heeft moeten doen. Wij er dus ook vanuit gaan dat de partijen in de coalitie zich houden aan de afspraken. En we er ook vanuit gaan dat we op deze manier netjes de rit kunnen uitzingen. Want we zouden het toch heel erg vervelend vinden als we uiteindelijk een partij als een soort kikker uit de kruiwagen zien springen. Want dan rekenen we er eigenlijk ook op dat zij dan zelf ervoor kiezen om uit de coalitie te stappen. En dat zouden we dus erg zonde vinden. Dus we rekenen erop dat de coalitie zich netjes houdt aan de afspraken en dus er feitelijk voor zorgt dat de rit tot 1 december, tot eind november, wordt uitgezongen. En dan is voor Rijswijk het AZC voorbij. En wat overeind blijft staan, de landelijke wetgeving die van de statushouders huisvest... Nou ja, zo lang dat bestaat, zullen we dat moeten accepteren. Maar dat gaat feitelijk ons al ver genoeg, ook al zouden we dat graag willen terugdringen. Voorzitter, ik geef het woord graag weer terug aan u.

De voorzitter: Goed, mijnheer Krumeich wil interromperen.

De heer Krumeich: Ja, ik wil hier ook een bijdrage aan leveren. Ik ga proberen ook kort en bondig te antwoorden.

Mevrouw Koopman: Een puntje van orde. Volgens mij hebben we een bepaalde volgorde in de raad?

De heer Krumeich: Oké.

De voorzitter: Ik heb een volgorde, heb ik net gezegd. Mevrouw Van Nunen heeft het woord.

Mevrouw Van Nunen: Dank, voorzitter. Ik moest even wachten, want mijnheer Braam was toch behoorlijk lang van stof. Dat mag, maar de voorzitter gaf hem ook alle ruimte. Ik ben korter. Wij zijn mede indiener van de

motie. En de heer De Vries heeft dat ook al duidelijk uitgelegd in zijn eerste termijn. Kijk, het is een landelijke beleidsvraag die nu aan gemeenten wordt gesteld. En zo zou ik hem ook graag willen insteken. Dat de heer Smit, dat Jaap Smit van LCDK constateert dat er een AZC in Rijswijk, dat functioneert nu, dat een infrastructuur heeft, die ja, werkend is. Ja, dat vind ik dan een hele logische constatering. Dat is niet op de stoel gaan zitten van iemand, van een politieke partij. Hij constateert gewoon dat op de landelijke beleidsvraag er nu een structuur is in Rijswijk, een infrastructuur die met inderdaad zoals ook in de motie staat, met een beperkte korte verlengingsduur de nood zou kunnen lenigen van het aantal vluchtelingen dat nu op ons afkomt. Want dat is gewoon een feit. Dus daarom hebben wij ook van harte deze motie mee getekend. En zoals de tweede inspreker dat met name ook aangaf. Die zie van, alles wat nu al functioneert, dus niet alleen vanuit het COA, maar ook vanuit de Rijswijkse samenleving, dat staat ook weer klaar voor de groep die mogelijk na 1 november hier nog welkom is. En dat vind ik ook een heel belangrijk bemoedigend signaal vanuit de Rijswijkse samenleving. Voorzitter, mijn eerste termijn. Dat was mijn eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Oké, dan gaan naar mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Ja, da...

De voorzitter: Dan mijnheer Van der Meij, mijnheer Weterings, mijnheer Krumeich. Mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Dank u wel, voorzitter. Ja, zoals al eerder werd gezegd vanavond, heeft het AZC hier geen huisvesting gevonden zonder problemen. We hebben er overlast van ervaren, we hebben er klachten over ontvangen. En er is heel veel over gesproken in deze raad. Er zijn afspraken gemaakt waar we ons als gemeente heel netjes aan hebben gehouden. En er is destijds met een meerderheid ingestemd om het AZC dit jaar te sluiten, zoals eerder genoemd na een verlenging van twee jaar. Er nu voor kiezen om het weer langer open te houden, zet alleen maar de deur open voor nog een verlenging en nog één. Want zoals we allemaal weten, er is altijd wel iets in de wereld. Daar past een Onafhankelijk Rijswijk voor. We hebben als gemeente ons steentje bijgedragen en het is mooi geweest. Wat we wel vervelend vinden is dat we inderdaad nog geen plan hebben wat te doen met de grond die vrij komt. Het heeft even de revue gepasseerd dat het als eventuele voor de tramremise zou fungeren, maar dat is ook weer van de baan gegaan. En we hebben in die tijd best een plan de campagne kunnen maken wat dan wel te doen. En ik verzoek dan het college ook om dat te doen of in ieder geval eventuele lopende ideeën alvast met ons te delen. We kunnen dit stuk grond namelijk zelf maar al te goed gebruiken. En ik wil dan ook graag de koppen bij elkaar steken om iets moois te bedenken om dat ook te doen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. We blijven emmers plaatsen terwijl het dak lekt. Voorzitter, het probleem van de mogelijke Afghanen vluchtelingenstroom is niet het probleem van de Afghanen. Het probleem is dat wij sinds jaar en dag een niet werkend immigratiesysteem hebben en niet werkend huisvestingssysteem hebben voor asielzoekers en statushouders. Een probleem, voorzitter, dat ik persoonlijk aan den lijve heb ondervonden toen ik wethouder stadsontwikkeling was in de periode 2014-2018, toen in 2015 het toenmalige college werd geconfronteerd met een paniek in de wereld, een paniek in Europa en een paniek in Nederland ten aanzien van een, ja, onbegrensde Syriërstroom Afghaan... Vluchtelingen uit Syrië die

de oorlog ontvluchtten. Ik ben er buitengewoon trots op dat het toenmalige college het besluit heeft kunnen nemen met de ruime meerderheid van de raad om een AZC te vestigen aan de Lange Kleiweg in Rijswijk. En ik ben er ook buitengewoon trots op hoe dat de afgelopen jaren heeft gefunctioneerd. Natuurlijk waren er overlast en klachten, waar mevrouw De Man naar refereerde. Maar in welke woonwijk heb je geen overlast en klachten. We hebben het met elkaar geklaard, samen met de vrijwilligers, samen met de kerken, samen met de welzijnsorganisaties, om daar een goed functionerend AZC neer te zetten. En dat is ook het dilemma, voorzitter, waar we vanavond tegenaan kijken. Want ik heb in 2015 getracht als wethouder stadsontwikkeling het structurele probleem van het immigratiesysteem en het huisvestingssysteem aan de orde te brengen in de regio, aan de bestuurlijke regiotafel wonen, aan de provincie, bij het Rijk. En ik heb moeten constateren dat niemand maar dan ook niemand de regie heeft genomen in die periode. Nog de provincie, nog het Rijk, in casus de minister van binnenlandse zaken, van woonzaken, heeft regie genomen in het dossier. Terwijl we wisten dat bij een eerstvolgende calamiteit in de wereld we tot dezelfde problemen zouden komen. Nu ook aangesterkt tot de grote problemen die wij op de woonmarkt ervaren, waar één op één huisvesting van statushouders ook onder te leiden heeft. Voorzitter, en dat maakt het een dilemma. Want waar is die regie gebleven? Waarom hebben we met elkaar ... Zijn we met elkaar niet in staat gebleken om goede afspraken te maken en goede, ja, goede sturing te geven aan dit vraagstuk? Iets wat niet bij een gemeentebestuur thuis hoort, maar wat aan een andere tafel thuis hoort. Voorzitter, en ik vind het dan ook niet kies dat we via de media brieven moeten krijgen vanuit de overheid, andere partijen refereerden er ook naar, vanuit de commissaris van de koning, dat de nood zo hoog is. Waar is de commissaris van de koning? Hij had hier moeten staan en empathie moeten tonen en moeten uitleggen waar de provincie is geweest in de afgelopen jaren dat we met dit vraagstuk van doen hebben gehad. Voorzitter, dat maakt het ook een dilemma voor vanavond. Want dat is de ene kant van het verhaal. Maar aan de andere kant zie ik ook het pragmatische verhaal van een goed functionerend centrum. Ik zie ook het verhaal van vluchtelingen die we onderdak moeten geven, al is het vanuit barmhartigheid. En het maakt het voor mij en de fractie van Gemeentebelangen een hele lastige afweging. Ik wil het ... Wij willen het debat in de eerste en tweede termijn afwachten om uiteindelijk ons standpunt te kunnen bepalen. Maar weet dat wij met een dilemma zitten. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de heer Weterings. Daarna mijnheer Krumeich en mevrouw Koopman.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ja, Rijswijk is in onze ogen vijf jaar echt humaan geweest. Het wordt tijd dat andere gemeentes of landen zich hard gaan maken voor het opvangen van de vluchtelingen. Het contract met COA was in 2016 aangegaan voor een duur van drie jaar, tot 2019. In dit contract, voorzitter, zat een optie om te verlengen met uiterlijk twee jaar, dus tot november 2021. In 2019 maakt de fractie van Rijswijks Belang zich al grote zorgen met de forse toename van gewelddadige incidenten in en rondom het AZC. Het is toen echt flink uit de hand gelopen. De partijen wilden toen al geen gebruik maken van de verlengde optie van uiterlijk twee jaar. Een motie ingediend door Rijswijks Belang kreeg toen ook geen voldoende steun. En de heer Braam van Beter Voor Rijswijk refereerde er al aan. Hij heeft toen een compromis moeten sluiten om in de coalitie te kunnen komen, en daarvoor is hij ook humaan geweest om het uiterlijk met twee jaar te verlengen. Hij noemt het water bij de wijn. Nou ik denk dat andere Rijswijkers er een andere benaming voor hebben. Maar ik vind het nu niet gepast om daar te veel op in te gaan. Twee extra

jaren verder, voorzitter, en de volledige contractuele vijf jaar zitten erop. Rijswijks Belang is nog steeds van mening dat het nu is aan andere gemeentes. Vluchtelingen moeten geholpen worden, laat dat duidelijk zijn. Vluchtelingen moeten geholpen worden, zeer zeker. Maar de opvang in eigen regio met financiële ondersteuning vanuit Brussel zou onze fractie willen voorstellen. Want Nederland draagt netto het meeste af aan de Europese Unie, 5,5 miljard per jaar. Geen enkel ander land is zo'n grote betaler. Dus misschien kan de heer Jaap Smit zich daar hard voor maken. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we verder met de heer Krumeich voor zijn maidenspeech.

De heer Krumeich: Spannend. Ja, ik ... Geachte voorzitter, ik wil graag reageren. Het is voor mij hartstikke nieuw natuurlijk hier. Ik wil een beetje melden, stel dat deze vergadering uitgezonden zou worden op zo'n mooi scherm ergens in de buurt van Afghanistan en wij kijken wereldwijd daarnaar. Volgens mij moeten we dan een beetje ons schamen. Ik luister naar de argumentaties. Absorptievermogen en weet ik ... Honderd kleine regeltjes waarop je deze mensen niet zou helpen. We hebben een draaiend AZC staan. Wat mij betreft is het simpel, ik ga absoluut voor deze motie stemmen. Ik heb wel een maar, die zal ik zo meteen toelichten. Volgens mij is het een kwestie van beschaving en vertrouwen en verantwoording nemen. Ik zie wel één hele grote politieke maar, een gillend politiek probleem. Op het moment dat deze mensen in dat AZC opgenomen worden, komen ze vroeg of laat op een overspannen woningmarkt. Als ik dan de gewone Rijswijker voor me neem die ook al aan het zoeken is, die krijgt inderdaad terecht zoiets van, ja, maar jeetje, nou wordt het helemaal spannend om iets te vinden. Dus volgens mij moeten we dan creatief gaan nadenken hoe we in een sneltreinvaart met een taskforce of liefhebbers of vanuit deze hoek gaan nadenken hoe je iets snels neer kan zetten voor die groep. En dan houd je ook een beetje draagvlak bij die kant van de bevolking. En voor de rest zou ik zeggen van, ja, ga alsjeblieft hierin mee, al is het uit pure beschaving. Dat is mijn bijdrage, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman: Ja, dank u wel. Nou, we ... Ik zal mijn bijdrage korter houden. In ieder geval, zeker dan een aantal in onze raad. Want veel is er al gezegd. Nou de fractie van D66 heeft altijd achter het AZC gestaan, hebben we ook ... Is goed ook wat er gebeurd is. Inhoudelijk kunnen wij ook ons goed vinden in deze motie. Want op dit moment is er ook heel veel behoefte aan noodopvang. Alleen wij denken gezien deze motie dat GroenLinks was voorsprong heeft op de rest van de raad. Want blijkbaar is er een verzoek bij het college gekomen. En daarom denk ik dat eigenlijk deze motie wat voorbarig is. Want we zouden eigenlijk eerst het verzoek van het COA willen zien wat er aan Rijswijk nu precies gevraagd is. Gaat het hier om noodopvang voor Afghanen die ... Dan ligt het misschien anders dan als het gewoon een, zoals hier gevraagd wordt, het open blijven van het AZC is. Dus wij denken dat eerst gewoon het gesprek met het COA goed moet worden aangegaan, duidelijk wat het verzoek is. En dan vragen wij de wethouder of zij wil terugkomen met enerzijds een raadsvoorstel om eventueel voor noodopvang het langer open te houden, of met een informatiebrief te komen waarin wordt gemotiveerd waarom het college dat niet wil. Want dit is een collegebevoegdheid en waar wij graag over meedenken, dat is zonder meer waar. Maar dan moeten we wel weten waar de gesprekken exact over gaan. En dat willen we graag teruggeven aan het college, welk verzoek ligt er nu precies?

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen in de raad? Ja, mevrouw Schröter.

---

Mevrouw Schröter-Haas: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons graag aan bij D66. Wij zouden ook graag zien dat de brief gedeeld wordt van het COA. En zouden ook graag zien dat de wethouder het gesprek aangaat.

De voorzitter: Goed. Was dit de laatste spreker? Ja. Dan ronden we hiermee de eerste termijn af. Dan gaan we naar het college. De portefeuillehouder, mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman–de Vries: Ja. Voorzitter, dank u wel. En dank ook aan de raad voor de inbreng in de eerste termijn. Ik denk dat het dilemma, de verschillende dilemma's al goed geschetst zijn door verschillende partijen ook vanavond. Maar het lijkt me belangrijk om even terug te gaan naar 2019. Want toen heeft de raad bij meerderheid besloten tot de motie sluiting AZC. En in die motie heeft de raad het college verzocht om het COA mede te delen dat de gemeente Rijswijk naar afloop van dit huidige contract geen nieuw contract voor tijdelijke opvanglocatie zal sluiten in Rijswijk. En dat is natuurlijk dan ook de lijn die wij als college nu aan het uitvoeren zijn. En daarbij komt dat de bestuursovereenkomst tussen gemeente en COA van rechtswege afloopt op 30 november aanstaande. Dus de voorbereidingen voor de ontmantelingen zijn in volle gang. Dus ik denk dat dat goed is om dat hier als kader nog even terug te leggen, of het kader waarmee het college aan het werk is gegaan. Ja, dan zijn er opmerkingen gemaakt over de woningmarkt en de problemen die daar spelen. Nou daar hebben wij in deze raad natuurlijk ook vaker over gesproken. De heer Van der Meij zegt, ja, er had meer regie moeten zijn op die dossiers. Het is vanaf de start van het centrum bekend dat het om een tijdelijke locatie ging in Rijswijk. En ook de huisvesting van statushouders is natuurlijk in zijn algemeenheid ook een zorg in de hele regio. Dus dat is inderdaad ook de context waarmee wij nu werken. Als het gaat om de bestemming van het AZC, de fractie van Onafhankelijk Rijswijk heeft daar ook een opmerking over gemaakt, dat was inderdaad het andere deel van de motie destijds in 2019. De oproep aan het college om naar invulling van het terrein te zoeken. Nou dat hebben wij ook gedaan. Collega Lugthart heeft onlangs nog in deze raad gezegd dat het terrein gebruikt kan worden door Rijkswaterstaat voor de verbreding van de A4. En ook als het gaat om een mogelijke locatie voor een tramremise, hebben we deze locatie nog achter de hand. Dan is het zo, voorzitter, is er gister een brief binnen gekomen van het COA. Dus het lijkt mij heel goed om die met de raad te delen. Het COA zegt ook respect te hebben voor het besluit van destijds.

De heer Sleddering: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Sleddering.

De heer Sleddering: Ik vind dit werkelijk met geen pen te beschrijven. U weet hoe dit onderwerp zit, we zitten er allemaal klaar voor. Er ligt een brief van het COA bij u en u deelt dat niet, nog via de post, via de mail, via de postduif of via een mededeling, zodat we de discussie kunnen voeren op basis van die brief. Wat betreft stoppen we dit debat totdat we die brief hebben.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Besteman–de Vries: Dank u, voorzitter. Nee, de vraag is ook geweest, als ik het goed begrepen heb van mevrouw Koopman en mevrouw Schröter, om die brief dan ook te delen. Die is gistermiddag binnengekomen, voorzitter. Dus dat lijkt mij dan ook prima. En als de wens ...

---

De heer Sleddering: Maar ... Punt van de orde.

De voorzitter: Mijnheer Sleddering nog een keer.

De heer Sleddering: Punt van de orde. Ik heb geen enkele behoefte aan een voortzetting van dit debat als wij die brief niet hebben. Dus ik verzoek het college of die brief nu per kerende post aan ons uit te delen, of we schorsen die onderwerp en komen er de volgende keer op terug. Maar dit is echt onmogelijk. En ik hoor graag wat mijn collega's daarvan vinden.

De voorzitter: Mijnheer De Vries.

De heer De Vries: Ja, voorstel. Ik stel voor om tien minuten, een kwartier, te schorsen. Dat de brief naar ons toe wordt gezonden, dat we de tijd hebben om hem te lezen en dat we dan het debat vervolgen.

De voorzitter: Ik geef het woord aan de wethouder.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, dat was een verzoek van de orde en die moet u even in behandeling nemen eerst.

De voorzitter: Ja. Nou ja, goed. U wilt even schorsen en dan delen we de brief uit. Of wat gaan we doen?

Mevrouw Alberts: Voorzitter, daarvoor moet u naar de raad kijken. We vragen een schorsing dus aan.

De heer Dolmans: Ik steun het voorstel van de heer Sleddering om nu te schorsen.

De voorzitter: De heer Dolmans. Schorsen, tien minuten? Nou, dan is de vergadering geschorst.

### *Schorsing*

De voorzitter: Goed, ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan de heer Sleddering, want die vroeg om de brief en de schorsing die erop volgde. Heeft de schorsing iets opgeleverd, mijnheer Sleddering?

De heer Sleddering: Ja, voorzitter, dank voor het woord. We hebben de brief ontvangen en die konden we heel snel lezen, want er staat echt helemaal niks in. Alleen maar met de vraag of het open mag blijven. Ja, zo zijn wij niet met elkaar getrouwd. In overleg met een aantal fractievoorzitters doen wij u het volgende voorstel. U gaat als de weduwe in gesprek met het COA. u komt daarna met een voorstel naar de raad en wij praten daar met u aanstaande dinsdag over in een vergadering van de raad. Dat is het voorstel wat ik graag hier aan de collega's wil voorleggen en aan u wil voorleggen.

De voorzitter: Goed, dus dat is een ordevoorstel om op dit moment de behandeling van het onderwerp op te schorten, een reactie van het college op de brief te krijgen en dan dinsdagavond daar weer in een raadsvergadering over te spreken.

De heer Sleddering: Correctie. Niet alleen een reactie op de brief, maar u moet ook in gesprek gaan met het COA om over de voorwaarden en waarom hier en kortom ... U heeft al onze vragen gehoord.

De voorzitter: Ja. Maar goed, u wilt nu de zaak opschorten. Ja. Nee, dat is mij duidelijk. Ja, ik geef het aan de raad. Mijnheer Weterings?

De heer Weterings: Voorzitter, onze fractie is daar niet mee akkoord. Ik zit hier vanavond om een motie te behandelen. Er zijn duidelijk datums afgesproken. Er ligt een aangenomen motie in de coalitie. Ik hoor Beter Voor Rijswijk helaas nu ook niet. Ik vind dit weer laten verlengen, dit weer tijd rekken, het is naar mijn idee gewoon niet eerlijk. Laten we hier gewoon vanavond over besluiten. Er ligt een motie, er ligt een einddatum. Een einddatum is een einddatum, zo simpel is het. En om dat nou weer volgende week te gaan bespreken, bij mij komt er in ieder geval niks anders uit volgende week. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, ik had de indruk dat mijnheer Sleddering waarschijnlijk ook namens meerdere fracties sprak, maar dat gaan we zo zien. Mijnheer De Vries en daarna de heer Braam.

De heer De Vries: Dank u voor het woord, voorzitter. Steun voor het voorstel.

De heer Dolmans: Sorry dat ik onderbreek, maar volgens mij moet u gewoon het ordevoorstel in stemming brengen. Er is een ordevoorstel gedaan, dat moet gewoon in stemming worden gebracht.

De voorzitter: En daarna mijnheer Braam nog over dit ordevoorstel?

De heer Braam: Ja, voorzitter, heel simpel. Het is in ieder geval niet met mij of met ons, Beter Voor Rijswijk, overlegd. Er ligt hier een verzoek, er ligt hier een motie van GroenLinks. En het lijkt mij logisch dat die in stemming wordt gebracht zoals die hier feitelijk ligt. Het verzoek van de COA is een super simpel en te verwachten verzoek. Er staat niks geheimzinnigs in. Dus ik zie geen enkele reden om een nieuwe vergadering uit te schrijven en te wachten op een reactie van het college, want die was voor ons al super helder zoals die net gegeven is en keurig in lijn ook met het coalitieakkoord. Dus wat ons betreft kan het vanavond gewoon worden afgewikkeld.

De voorzitter: Goed, zijn er nog andere woordvoeringen? Mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ondanks dat ik absoluut geen voorstander ben van heel erg veel vergaderingen, ben ik het wel eens met de heer Sleddering. Ik steun zijn verzoek.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, wij steunen het voorstel ook. Alleen al omdat we nu geen informatie hebben die cruciaal kan zijn voor de besluitvorming, ook zeker van een aantal fracties, als ik bedenk hoe zij in eerste termijn hebben gesproken.

De voorzitter: Goed ik zie verder geen woordvoeringsverzoeken meer. Dan ga ik dit ordevoorstel in stemming brengen. Wie is voor het ordevoorstel om de behandeling van dit agendapunt aan te houden en door te

---

schuiven naar dinsdagavond? Wie is daar voor? Dan gaat de griffier even heel snel tellen. De griffier heeft een uitslag en die is?

De griffier: Nou, even wachten, ik wil eerst weten wie er tegen zijn. Even voor ... Manuela, heb jij een stemming aangemaakt?

De griffier: Nou, even wachten. Wie is er tegen? Ja, ik wil dat wel even goed hebben.

Mevrouw Kames: Mag ik een punt van orde maken?

De griffier: Beter Voor Rijswijk is tegen, Rijswijks Belang is tegen, WIJ.

De voorzitter: Mevrouw Kames, u wilde nog een opmerking maken? Zeg het maar.

Mevrouw Kames: Inderdaad. Wij hadden natuurlijk ... Er is geen vergadering ingepland voor volgende week, ik ben er dan ook niet. Dus ik ben niet blij, want we zouden vanavond deze motie behandelen.

De voorzitter: Ja, maar goed. Ja, met een zeker aantal raadsleden mag je een raadsvergadering bijeen roepen, volgens mij één vijfde. En dat zie ik hier wel. Even kijken. Mevrouw Van Amerongen en Mevrouw De Man.

Mevrouw Van Amerongen: Ja, mijn vraag was eigenlijk waarom we dit niet op de donderdag doen, aangezien dat de reserveavond is voor deze week. En waarom het doorgeschoven zou worden naar dinsdag, aangezien dat voor meerderen een problematische datum is.

De voorzitter: Mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Dat was eigenlijk ook mijn vraag. Want het lijkt me zeer onwenselijk om dit met maar een klein gedeelte van de raad allemaal verder te bespreken.

De voorzitter: Ja. Goed, we zitten midden in de stemming. En volgens mij is er een meerderheid voor.

De griffier: Ja.

De voorzitter: Dat betekent in ieder geval dat het ordevoorstel is geaccepteerd. Dus we stoppen de behandeling van dit onderwerp en dan gaan we over naar de procedure om een extra raadsvergadering bijeen te roepen voor aanstaande dinsdag. En dat is een eigenstandig proces. En volgens mij zegt het reglement van orde dat één vijfde van de raadsleden dat mag doen. En volgens mij is dat aantal hier ook in de zaal aanwezig om dat verzoek te doen. Dus dan gaan we gewoon volgens de procedureregels een extra raad uitroepen oer dit onderwerp. Is dat voor iedereen duidelijk? Mooi.

## **8. Vaststelling verslagen 15&17 juni 2021 en 6 juli 2021**

De voorzitter: Dan gaan we nu over tot het volgende agendapunt, dat is de oude 8. Dat gaat over de verslagenvaststelling van de raden van 15, 17 juni en 6 juli. Is dat akkoord? Dan zijn ze hiermee vastgesteld.

**10. Raadsvoorstel Kadernota wet Inburgering (21 049)**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 10, raadsvoorstel kadernota wet Inburgering. Wie wil daarover het woord voeren? Ik heb hier een aantal namen doorgekregen. Mijnheer Karremans, mevrouw Van der Kooij, mevrouw Koopman, mevrouw Kames, mevrouw Van Nunen, in die volgorde. De heer Karremans.

De heer Karremans: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden, want we hebben dit ook al besproken in het forum. De fractie van Wij is voor dit raadsvoorstel. Ik begreep dat er afspraken zijn gemaakt tussen het ministerie van sociale zaken en de VNG dat er over drie jaar een evaluatie van de financiën zal plaatsvinden. Wij verzoekt de wethouder dan ook dat tegen die tijd de toekomstige raad hierover duidelijk wordt geïnformeerd. En ik zou de wethouder op het hart willen drukken dat een juiste en passende communicatie naar deze doelgroep erg belangrijk is, zeker in de beginfase. En hierbij wil ik het eigenlijk laten. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Van der Kooij.

Mevrouw Van der Kooij: Dank u wel, voorzitter. Tijdens de forum vergadering hadden wij al aangegeven zorgen te hebben over deze nieuwe nota, omdat er zo weinig concreet is, terwijl er genoeg tijd is geweest en de nieuwe wet al over 3,5 maand in werking treedt. En deze zorgen zijn er eigenlijk niet minder om geworden, integendeel. De wethouder kon een aantal concrete verduidelijkende vragen niet van ons beantwoorden, zoals de vragen over waarom het zo lang heeft geduurd, de communicatiestrategie en de talen. We moesten het doen met de toezegging dat de wethouder de raad over de ontwikkelingen op de hoogte houdt. Het antwoord op de vraag over flexibiliteit ten opzichte van statushouders die leven in stress en angst, vonden wij echt heel zorgelijk. De wethouder gaf tot onze verbazing aan dat vluchtelingen vanaf het moment dat zij statushouder zijn geen last meer hebben van trauma's. Als dat de gedachtegang is van de wethouder, kunnen we dan nog wel een realistische nota verwachten? Er zijn zoveel voorbeelden van statushouders die met niet verwerkte trauma's leven, die last hebben van discriminatie of een cultuurschok of die een heel moeilijk leerproces in moeten gaan. Wat kunnen wij als GroenLinks nu doen zo vlak voordat de nieuwe wet van start gaat? Concrete vragen worden niet beantwoord en een uitvoeringsagenda zit er niet meer in. We doen daarom een oproep aan de wethouder, een oproep om de laatste maanden intensief te besteden aan deze mensen en het implementeren van de nieuwe wet, te besteden aan het praten met ervaringsdeskundigen en mensen die ervaring hebben door met hen te werken, zoals medewerkers van Vluchteling en Welzijn Rijswijk, die vaak een heel intensief contact hebben met statushouders. Want deze mensen had de wethouder eigenlijk veel eerder moeten invoeren. Deze kennis had de wethouder eigenlijk veel eerder moeten invoeren. Zo krijgt de wethouder een realistischer beeld van de risico's. Niet alleen de financiële risico's, maar vooral ook de risico's waar de statushouders tegenaan zullen lopen. We hebben eerder al één en ander aangestipt. De verandering van de eis van A2 naar B1 is behoorlijk ingrijpend. En om de statushouders goed te begeleiden is zeer goede communicatie nodig, en dat is lastig met mensen die vaak nog weinig Nederlands spreken, ook als je gebruik maakt van talen of de talktelefoon. We hopen dat de wethouder deze groep serieus neemt en dat zij de raad zal informeren over de ontwikkelingen, zoals zij had beloofd. De vraag die wij nog wel hebben is, hoe en wanneer gaat u dat doen? En laten we ervoor zorgen dat we met een nieuwe de statushouders echt kunnen helpen een mooie toekomst te krijgen met een toekomstperspectief die echt bij hen past. Dank u wel.

De voorzitter: Dat was mevrouw Van der Kooij namens de fractie van GroenLinks. Ik zeg het maar even, omdat de logistiek in de beelden nog niet helemaal goed was. Dank u wel. Dan gaan wij naar mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman: Ja, dank u wel. Nou, veel is er al besproken over deze Kadernota Inburgering. Waar ik toen een compliment over gemaakt had omdat het een goed leesbaar stuk is. Heel belangrijk dat nieuwkomers direct een goede start krijgen met goed taalonderwijs en een individueel plan zodat iedereen kan meedoen. Waar wij nog wel een zorgaandachtspunt voor hebben is het budget. Is het budget dat we krijgen vanuit het rijk genoeg om daadwerkelijk een echte verbetering te bereiken? We zien al dat ROC's elders in het land afhaken, en dat het verliesgevend is voor ze. En we zien het ook als een risico voor de gemeente om het beoogde ambitieniveau qua taal met name ook te houden. Hoe kijkt de wethouder daar nu zelf tegenaan?

De voorzitter: Goed. Dan ga ik verder met mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Rijswijks Belang kan zich zeker vinden in dit raadsvoorstel. We zijn zeker voorstander dat inburgeraars zo snel mogelijk zelfredzame bewoners worden, dat de inburgeraar zo snel mogelijk aan een betaalde baan gaat, en dat ze ook zo snel mogelijk onderdeel worden van onze inclusieve samenleving. Dus wij gaan zeker voor stemmen.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter. Twee punten nog kort. Het Sociaal Cultureel Planbureau kwam na de behandeling van het raadsvoorstel in ons forum Samenleving met een minder optimistische kijk op het integratieproces van statushouders in gemeenten dan wat in de nota van het college staat. Even een paar puntjes uit het rapport van het SCP: de begeleiding naar werk houdt vaak in dat het om hele kleine en tijdelijke banen gaat. Hoe gaat Rijswijk dat dan via een integrale aanpak die hiervoor staat, heel mooi - zoals ook uw ambitie is dus - heel mooi. Hoe gaat u dat doorbreken? Welke concrete stappen gaat u daarin zetten? En het blijkt ook dat veel van die werkgelegenheidsprojecten in gemeenten ook mede door corona niet echt uit de startblokken zijn gekomen. U heeft andere plannen daarmee, en ik hoop dat u daar, of mijn fractie, hoopt dat wij daarin grote stappen kunnen zetten in Rijswijk. Is dat een realistische hoop die ik heb? Kunt u dat mij toelichten? En ten tweede, wij zeiden het ook in het forum al. We willen graag half december een update hebben van de voorbereidingen, de stand van zaken hoe we er dan voorstaan, aangezien er nog veel moet gebeuren in nu drie maanden tijd tot 1 januari, en we wel 1 januari aan de slag moeten omdat de wet ingaat. Dus graag even antwoord op die twee punten, wethouder. Dank u.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen nog die het woord willen voeren? Zie ik niet. Dan gaan we over naar het college. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman-de Vries: Ja, dank u wel, voorzitter. De nieuwe nota Inburgering. Ja, die hebben we opgesteld omdat we een nieuwe taak bij krijgen als gemeente. Die vloeit voort uit de nieuwe wet Inburgering 2022. We hebben daar inderdaad in het forum al over gesproken wat veel fracties ook zeggen, en ik heb toen ook aangegeven dat de wet weinig beleidsruimte laat voor de gemeente. Het wordt uitgebreid voorgeschreven in de wet welke taken de gemeente moet invullen en hoe we dat ook zouden moeten doen.

En dat wil ik nadrukkelijk dan ook nog graag een keer tegen de fractie van GroenLinks zeggen, want het beeld wat hier geschetst wordt herken ik eerlijk gezegd niet zo. In de wet staat dat we als gemeente een brede intake moeten doen met inburgeraars. We moeten ook een persoonlijk plan opstellen, dus een plan op maat. Daarbij kijken we naar de leerbaarheid van inburgeraars, we kijken waar ze staan, en we kijken welk traject in de onderwijsroute, zeg ik maar even tegen mevrouw Van Nunen, dan wel in de route naar werk bij hen past of wellicht is de zelfredzaamheidsroute, de Z-route zoals we die noemen in de nota, een betere route. Dus dat plan en die aanpak is geheel op maat. De zorgen van de vijf fracties over de financiën, ja, die delen we wel als college. Wij hebben dat ook in de nota opgenomen maar ook in het Forum met elkaar besproken, dus we zullen daar strak op blijven monitoren. En uiteraard als wij daar buiten kaders dreigen te komen uw raad daar ook over informeren. Dus misschien nog even nadrukkelijk ook richting mevrouw Koopman van D66. Zij heeft ook een opmerking gemaakt over die persoonlijke aanpak en het persoonlijke plan dat we gaan opstellen. Dat is nadrukkelijk wat in deze nota ook centraal staan. Er komt een plan op maat. Deze nota is tot stand gekomen natuurlijk met de partners die nu al betrokken zijn bij de taken die we hebben als gemeente op dit terrein en die blijven ook betrokken, dus dat is misschien nog heel goed voor GroenLinks om dat even te schetsen op deze manier. De fractie van Rijswijks Belang was denk ik ook helder. Dank voor uw inbreng. En ja, mevrouw Van Nunen misschien nog even tot slot ook naar u. We zien natuurlijk omdat we als gemeente al functies en faciliteiten up and running hebben zoals het werkgeversservicepunt, het financiële punt, juist een kans ook om daar echt die uitvoering bij elkaar te brengen en zo ook echt uitvoering te geven aan het plan op maat en die aanpak op maat. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Oké. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Mag ik vingers. Ja, ik zie in ieder geval drie. Dan ga ik het rijtje even af. Mijnheer Karremans?

De heer Karremans: Ja, dank u wel, voorzitter. De wethouder gaf aan dat ze de raad wil informeren indien de financiën over de kaders heen zullen gaan, maar ik zou haar toch aanraden om de raad sowieso te informeren of we nu over de kaders heen gaan of niet. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van der Kooij nog het woord? Ja.

Mevrouw Van der Kooij: Ja, en wel als mezelf. Dus dat is mooi. Excuus daarvoor. Ik begrijp niet zo goed met mevrouw Besteman allemaal zegt, want ze heeft nog niet mijn vraag volgens mij beantwoord. Ik had er eentje over hoe vaak en hoe ze ons gaat informeren. En ik begrijp ook niet zo heel goed wat ze nu niet begrijpt van mijn verhaal eigenlijk, dus misschien kan ze daar wat meer informatie over geven.

De voorzitter: Mevrouw Koopman, wilt u nog een tweede termijn? Ja, gaat uw gang. Mevrouw Koopman toch niet het woord? Goed. Mevrouw Kames? Ook niet. Mevrouw Van Nunen?

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter. Mijn tweede vraag is niet beantwoord. Of de wethouder een update wil geven van de voorbereidingen tot 1 januari aangezien er heel veel nog op het lijstje staat dat moet gebeuren volgens uw eigen raadsvoorstel.

De voorzitter: Oké. Zijn er nog anderen die het woord willen in tweede termijn? Zie ik niet. Dan is het woord aan de wethouder voor haar tweede termijn.

---

Mevrouw Besteman-de Vries: Ja, voorzitter. Ik zal kort zijn. We hebben inderdaad de afspraak gemaakt vanuit het college met de raad om uw raad te informeren, en dat zullen we ook zeker doen. Wat mij betreft gaat het dan om de financiën waar de Wij! -fractie nadrukkelijk naar vraagt, maar ik denk dat het goed is als ik de inbreng van de raad hoor, maar ook de communicatie en de stand van de uitvoering mee te nemen. Dus, bij deze, voorzitter.

De voorzitter: Ja. Mevrouw Van der Kooij. Nou, vooruit. Het is uw laatste avond.

Mevrouw Van der Kooij: Dat is heel mooi dat ... Mevrouw heeft nog steeds niet antwoord gegeven op mijn tweede vraag. Die was misschien wat breed, dat snap ik. Maar fijn dat u dat wilt doen, want volgens mij was dat ook uw toezegging vorige keer dat u gewoon informatie zou geven van elke stap omdat er nog zoveel gedaan moet worden. Maar hoe gaat u dat doen? Gewoon elke raadsvergadering? Dat zou wat concreter mogen.

De voorzitter: Wethouder?

Mevrouw Besteman-de Vries: Ja voorzitter, die afspraken heb ik in mijn beleving gemaakt met de raad tijdens het forum. We zijn nu vol met de uitvoering en mogen er op het financiële gebied problemen dreigen zal ik u daarover informeren, maar ik zal u ook informeren over de stand van de uitvoering.

De voorzitter: Oké. U heeft een antwoord. Ik sluit de beraadslaging. We gaan over tot besluitvorming. Zijn er raadsleden die een stemverklaring willen afleggen? Zie ik niet. Zijn er raadsleden die een stemming willen? Ook niet. Dan constateer ik dat de raad unaniem akkoord is met dit voorstel. Aldus.

## **11. Raadsvoorstel Speelbeleid (21 043)**

De voorzitter: Dan gaan we naar raadsvoorstel 11 over het Speelbeleid. Ik zie daar in ieder geval amendementen van drie fracties. Misschien dat we daarmee kunnen beginnen. Aan de andere kant, de griffier heeft hier een woordvoerderslijstje. Dat luidt als volgt. We beginnen met mijnheer Karremans, mevrouw de Mooij, mevrouw Kistemaker, de heer Kruger, mevrouw Van Amerongen, de heer Veerman, mevrouw Van Nunen, mevrouw Kames, mevrouw Schröter. Klopt dat? Mevrouw De Man ook?

Mevrouw De Man: Ja, als laatste.

De voorzitter: Dan zit u achteraan.

Mevrouw De Man: Is goed.

De voorzitter: Oké. De heer Karremans over Speelbeleid. En u kunt ook gewoon als u het woord hebt uw amendement toelichten.

De heer Karremans: Dank u wel, voorzitter. Dit stukje ga ik iets sneller doen dan mijn vorige tekst. Wij vinden het belangrijk dat elk kind kan spelen, in elke speeltuin in Rijswijk. Ieder kind en jongere moet kunnen spelen op zijn eigen wijze. Of je nu wel of geen beperking kent je moet samen kunnen spelen en bewegen. Hoe dan

---

een speeltuin of ontmoetingsplek eruit moet komen te zien is niet alleen aan de gemeente. Wij vinden het belangrijk dat een gemeente in gesprek gaat met de jongeren en de kinderen voor wie de speeltuinen bedoeld zijn, want wij vinden participatie heel erg belangrijk. Wij zijn dan ook blij met de toezegging van de wethouder dat ze dit zal gaan doen. Maar hoe gaat de wethouder deze jongeren betrekken bij het uitwerken van het beleid? En staat de wethouder open om initiatieven die uit deze gesprekken voortkomen serieus op te pakken? Wij zien hierbij graag een creatieve houding vanuit de gemeente waarbij in mogelijkheden wordt gedacht en niet alleen maar in onmogelijkheden. Hoe wordt bijvoorbeeld naar een andere locatie gekeken nu het jeugdhonk in De Bogaard niet meer komt. En als laatste ondersteund Wij het amendement ingediend door Beter voor Rijswijk over de Smart JOP's en het Skatepark. De behoefte voor de terugkeer van het Skatepark is voor ons duidelijk en als wij naar de omringende gemeentes kijken dan worden die parken ook dat werkelijk veel gebruikt. De geschiedenis daarentegen van de Smart JOP's is minder rooskleurig en lijkt daarom een minder goede investering. Bij deze mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Mooij.

Mevrouw De Mooij: Dank u wel, voorzitter. Mijn collega Loof heeft in het forum al zijn betoog gehouden en zijn vragen gesteld. De bespreking tijdens het forum heeft dan ook geleid tot het amendement zoals het nu op iBabs te lezen is. Ik voel niet de behoefte om dat gezien de tijd helemaal voor te lezen, maar ik wil het inderdaad enigszins toelichten. De VVD Rijswijk erkent het belang van het te actualiseren Speelbeleid. We vinden ook dat kinderen de ruimte moeten hebben om te spelen, veilig te spelen en het onderhoud van de toestellen worden bijgehouden. Het probleem ligt ons dus niet in de inhoud van het beleid an sich, maar de financiering kan wat ons betreft anders. Het zou kunnen uit de reguliere meerjarenbegroting. De begroting laat namelijk speelruimte om het raadsvoorstel uit te voeren. Het Speelbeleid kan daarmee uitgevoerd worden, en op deze manier blijft er wel geld over in het Groeifonds om elders te investeren, en dan wel volgens de lijnen van het Groeifonds. Zoals u inderdaad kunt lezen in het amendement hebben wij een aantal voorstellen gedaan wat betreft die kosten. En wij zijn dan ook benieuwd wat de wethouder vindt van ons amendement, en daar wil ik graag haar antwoord op horen. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar mevrouw Kistemaker. Daarna mijnheer Kruger.

Mevrouw Kistemaker: Ja, hoewel we een Speelbeleid toejuichen, en we vinden het ook heel belangrijk dat er een deel van de openbare ruimte wordt geclaimd voor spelen, bewegen en ontmoeten zijn we toch ook wel teleurgesteld in het Speelbeleid. Want we missen het grotere plaatje. Spelen, bewegen en ontmoeten gaat wat ons betreft over meer dan alleen over speeltuinen voor kinderen. Het Speelbeleid was naar ons idee een mooie kans geweest om een ontmoeting te creëren tussen generaties en tussen groepen die elkaar anders misschien niet zo snel zouden ontmoeten. Met amendementen kunnen we dit niet oplossen, en omdat we niet tegen spelen, bewegen en ontmoeten willen stemmen dienen we wel 2 amendementen in waarvan wij denken dat we het toch ietsje beter maken. Allereerst op de ambitie voor inclusieve speelplekken. Wat ons betreft halen we daar het woordje wenselijk weg. Want wat is wenselijk en wie bepaalt wat wenselijk is, en is een inclusieve speelplek niet altijd wenselijk? Want laten we op een ambitie niet allerlei uitwegen gaan benoemen. Het is tenslotte een ambitie. En uitwegen zien we ook in de ambitie over groene speelplekken. Zogenaamd zou dat op weerstand stuiten, maar we missen wel de conclusie waar dit op gebaseerd is. En ook tijdens het forum waar wij hier meermaals naar hebben gevraagd hebben we daar geen antwoord op

gekregen. Eerdere participatie is eigenlijk altijd gegaan over traditionele speeltoestellen, dus daaruit zou niet een dergelijk conclusie kunnen worden getrokken. En om dan meteen een doelstelling uit het eerder vastgestelde Groenbeleid te schrappen dat gaat wat ons betreft te ver.

De voorzitter: Goed. Dan gaan wij naar mijnheer Kruger, daarna mevrouw Van Amerongen.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ja, wij hebben dit al uitvoerig besproken in het forum, dus het lijkt mij niet verstandig om dat te gaan herhalen. Natuurlijk hebben wij nog wensen met invulling van de speelplekken voor jongeren. We vinden ook dat ze er moeten komen. Op de wijze waarop proef ik toch wel enige ruimte wat nu wenselijk is of niet wenselijk is. Daar mag iedereen over denken, maar het gaat erom dat we dit niet moeten gaan frustreren, dus we vinden eigenlijk dat wij ons van harte hier achter kunnen scharen. Ik heb wel een amendement ingediend deze week. Die staat op iBabs, dus ik zal het niet helemaal voorlezen, want dat heeft iedereen zelf kunnen doen. Naar aanleiding van wat aangegeven is over de nut, noodzaak en de mislukkingen rondom de iBabs ... Of nee, sorry, JOP's, met een komma s, staat een krediet van € 75.000. In het amendement hebben wij gevraagd om dat te schrappen en om dat bedrag toe te voegen aan de skatebaan die in de Treubstraat gaat verrijzen om het net even wat meer mogelijkheden te bieden. En dat is eigenlijk de strekking van het amendement. En dat waren mijn opmerkingen en mijn toelichting.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar mevrouw Van Amerongen. Daarna de heer Veerman.

Mevrouw Van Amerongen: Ja, dank u wel, voorzitter. Tijdens het forum hebben we ons standpunt al duidelijk gemaakt, dus ik ga hier vooral in op de amendementen. Zoals we al gezegd hebben vinden wij het belangrijk dat we gewoon één ding voor de jeugd goed doen in plaats van twee dingen half. Wij zien niet heel veel in een JOP. Wij zien meer in een uitgebreid Skatepark. Ook als wij kijken naar de omliggende gemeentes wat collega van Wij. ook al aangaf. En dit standpunt zien wij terug in het amendement van BvR, en daarom zullen wij het amendement ook steunen. Dan het amendement van de VVD. Wat we ook hebben aangegeven in het forum is dat wij begrijpen dit budget uit het Groeifonds wordt gehaald, en dat het uiteindelijk bijdraagt aan de groei van de stad. Daarom zullen wij niet meegaan met dit amendement. En wij vinden het eigenlijk ook bijzonder dat dit nog wordt ingediend, aangezien aan het einde van het debat in het forum de heer Loof aangaf te begrijpen dat het uit het Groeifonds gehaald wordt, maar dat er meer de angst was dat er makkelijke zaken uit het Groeifonds worden gehaald, en dat de wethouder ook al heeft aangegeven dat er gewoon geen ruimte is in de reguliere begroting. Dus onzes inziens is dit amendement overbodig. Dan nog de amendementen van GroenLinks. Allereerst over inclusieve speelplekken. Wij zullen hier niet voor stemmen, want wij zijn van mening dat inclusieve speelplekken geen doel op zich moet worden gemaakt, en dat is iets wat wel gebeurt in het amendement. En daarnaast wordt de ruimte voor natuurspeelplekken door het amendement vrijwel onmogelijk gemaakt. Tot slot, het amendement natuurspeelplekken. Wij hebben geen behoefte om de tekst hierop aan te passen. De wethouder heeft ook al aangegeven dat wat er staat dat het klopt, dus wij zien hier geen reden in. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar de heer Veerman, daarna mevrouw Van Nunen.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Mooi Speelbeleid, maar er zijn wel een aantal puntjes waar we in het forum ook al hebben besproken die verbetering zouden kunnen krijgen. En in de stadsomgeving van

Rijswijk is buitenspelen niet voor iedereen in het groen vaak toegankelijk. Bij de inrichting van natuurspeelplekken kunnen we rekening houden met een aantal facetten erbij. Het spelen in het groen daar zouden we aandacht aan kunnen geven en ook het inclusief maken van speeltuinen daar kunnen we zeker wel meer aandacht aan besteden, want daar zijn vaak veel mogelijkheden. Ook zijn daar voorbeelden vanuit de andere gemeenten te zien. Mensen die met een rolstoel of op andere mogelijkheden bij speelplekken moeten komen ook om door zachte paden, harde paden aan te leggen, daar gebruik van te kunnen laten maken. Dus voorbeelden zijn er zeker. Daarnaast is het ook goed om daarbij rekening te houden met de doelen van de participatie van de burgers. Want ook daar wordt gesteld dat het gebruik van natuur niet mogelijk zou zijn, omdat het afhankelijk is van de participatie van de burgers zelf. Nou, daar kunnen we natuurlijk zelf ook wel iets in doen door gewoon van tevoren ook doelen te stellen waar ze eventueel ook rekening zouden kunnen houden. Niet dat dat moet, maar wel dat we dat aandragen. In het kader van de aanvraag van de JOP's zijn wij wel welwillend om te kijken naar creatieve oplossingen. Alleen ik vind deze amendementen voor ontmoetingen van jongeren van 13 tot 18 jaar in zijn geheel naar skateboarden te schuiven vind ik wat kort door de bocht. Ik zou ook willen kijken wat er nog meer met het geld gedaan zou kunnen worden. Dat er een deel misschien daar wel naartoe gaat, omdat het een goede mogelijkheid is om jongeren tussen 13 en 18 jaar daar extra gebruikt van te laten maken door daar ook wel een plek te creëren waar ze zouden kunnen zitten, daar zijn wij op zich niet tegen. Alleen zou ik wel willen dat bijvoorbeeld de jongerenambassadeurs eens kijken om een gedeelte van het geld in te zetten wel naar andere mogelijkheden om ook die jongeren tussen 13 en 18 te bereiken. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar mevrouw Van Nunen. Daarna mevrouw Kames.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter. Dank u. Partij van de Arbeid vindt dit een mooi, goed beleidsplan met veel ambities en aandacht voor alle kinderen in Rijswijk. Graag hadden we dat toch als een mooi beleidsplan gezien vanuit de reguliere middelen, want stel dat er, ik noem het dan toch maar even bij de oude naam, de Eneco-gelden niet hadden gehad dan hadden we dus ook minder kwalitatief goed kinder- en spelwerk gehad in Rijswijk. En dat is eigenlijk jammer, want ook zonder die extra gelden had, wat Partij van de Arbeid betreft, dit plan op tafel mogen liggen. Ja, uiteraard, we tekenen mee met de amendementen van GroenLinks omdat die ambities dan steviger worden verwoord in de nota, en minder escape hebben in de zin van wenselijk of daar waar het mogelijk kan. Nou, dat mag best wel wat steviger neergezet worden, dus we kijken uit naar de reactie van de wethouder op die amendementen. Voor de rest, wat Wij. zei over de input en het betrekken van jongeren bij dit voorstel, dat missen wij ook. Dus ik sluit me aan bij de heer Karremans die dat al eerder zei, en ik sluit me wat betreft het amendement van BvR aan bij dat wat D66 zei, de heer Veerman: al dat extra geld wat dan nu voor de JOP's is gereserveerd in het raadsplan besteden aan de skatebaan. Dat vinden we ook eigenlijk te eenzijdig, dus we willen wel aan de wethouder vragen om dat bedrag wat inderdaad gereserveerd is voor de JOP's waarvan we inderdaad ook zeggen gaat dat wel werken om dat mogelijk een andere bestemming te geven, buiten dan die skatebaan-gelden om. Voorzitter, tot zover even de eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Kames. Daarna mevrouw Schröter.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Rijswijks Belang steunt het raadsvoorstel Speelbeleid. Wij doen ook het amendement van BvR steunen. We hebben het er al over gehad dat we het heel erg fijn zouden vinden als

het een nog mooiere skatebaan zou kunnen worden. Mijn vraag is ook nog aan de wethouder, die heb ik vorige keer gesteld, of ze nog contact heeft gehad met Den Haag om te vragen ook wat de kosten ongeveer daarvan zijn. Wij zullen niet het amendement van de VVD en de 2 van GroenLinks steunen. Dat was mijn eerste termijn.

De voorzitter: Goed. Dan gaan wij naar mevrouw Schröter. Daarna mevrouw De Man.

Mevrouw Schröter-Haas: Dank u wel, voorzitter. Het CDA staat positief tegenover dit raadsvoorstel Speelbeleid. We gaan uit van positief opgroeien, en actief buiten spelen voor kinderen is van belang om gezond op te groeien. Rijswijkse kinderen hebben het recht op goed onderhouden, aantrekkelijke en veilige speelplek om op te spelen. Gezien corona en de groei van de stad willen wij investeren in de kinderen en stemmen wij in met deze extra investering. We zullen ook meestemmen met het amendement van Beter voor Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Dit was afgerond? Ja, hé? Dan gaan we naar mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook ik heb verder geen toevoegingen meer op het raadsvoorstel zelf, dus ik zal me ook richten op de amendementen die voor ons liggen. Dan begin ik bij het amendement van Beter voor Rijswijk. Deze zullen we steunen. Het amendement van de VVD steunen we ook, en het amendement van GroenLinks en de PvdA met betrekking tot die kleine wijziging van, ik geloof 2 woordjes voor de inclusieve speelplaats, die steunen we niet. Die zal ik even graag toelichten. Daarbij wil ik wel vooropstellen dat we het absoluut belangrijk vinden dat ook kinderen met een beperking fijn kunnen spelen in Rijswijk, dat staat natuurlijk buiten kijf. Echter is het natuurlijk niet zo dat kinderen zonder beperkingen daarin beperkt moeten worden in hoe zij kunnen spelen en met wat. Ik zal even een voorbeeldje noemen. Er komt daar in een inclusieve speeltuin geen klimtol omdat kinderen met een beperking daar geen gebruik van kunnen maken. En hoe inclusief is het dan nog? En dan vraag ik de indienende partijen: is dat dan wat u wilt? En volgens mij, en dan kijk ik eventjes de wethouder aan, is bijvoorbeeld een dergelijke situatie waaronder staat: waar mogelijk en wenselijk. We zullen daarom tegen dit amendement stemmen. Het andere amendement van GroenLinks en de PvdA zullen we steunen, en ook dat wil ik eventjes toelichten. Natuurspeelplekken hoeven het gebruik van reguliere speeltoestellen naar mijns inziens niet uit te sluiten. Gebrek aan steun vanuit de gemeenschap lijkt mij daarom eigenlijk ook een non argument. Daarna wil ik wijzen op het, volgens mij, een natuurspeeltuin van de Schneiderschool die redelijk recent nog helemaal is weggehaald, wat ontzettend zonde is. Dit was een prachtig plein waar kinderen met veel plezier hebben gespeeld en waar de omwonenden ook zeer tevreden over waren. Dergelijke speelplekken zijn volgens mij hartstikke leuk, en als het kan moeten we dat gewoon opzetten. Uiteraard wel met het juiste onderhoud, maar ook dat staat buiten kijf. Dat was het voor mij. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Zijn er verder nog woordvoeringen? Zie ik niet. Dan gaat het woord naar het college. De wethouder van dienst, mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman-de Vries: Ja, voorzitter. Hartelijk dank. Allereerst dank ook aan de raad weer voor de inbreng in deze termijn. Het college is blij dat dit Speelbeleid nu voorligt, en dat wij er samen ook over spreken. Wat belangrijk is in dit Speelbeleid is dat we met dit beleid ook ruimte claimen voor jongeren. Spel en

buiten zijn, spelen is belangrijk voor jongeren. Ze hebben dat natuurlijk veel moeten missen de afgelopen tijd. Het is niet alleen goed om in beweging te zijn, maar ook om hun sociale contacten en vaardigheden en emotionele ontwikkeling verder te ontwikkelen. Dus met dit Speelbeleid doen we nu die claim op de openbare ruimte ook voor kinderen en jongeren. Daarnaast willen we met dit Speelbeleid ook meer aandacht voor jongeren van 13 tot 18. We hebben gezien uit een analyse van het Speelbeleid en speelaanbod dat er nu is dat we die ruimte voor die groep ontberen, dus daarom doen we ook het voorstel in dit beleid om de skatebaan weer op te zetten, en ook het voorstel over die JOP. Daar zal ik zo nog iets over zeggen. Een ander belangrijke ambitie is, en ik zei het in het forum ook al, meer aandacht voor inclusief spelen, want ieder kind in Rijswijk en iedere jongere moet mee kunnen doen. Voorzitter, om te komen tot dit beleid zijn we een uitgebreid participatietraject doorlopen. Gepraat met heel veel verschillende partijen, waaronder natuurlijk jongeren gesproken, maar ook Jantje Beton, u wellicht ook bekend. Ja, wat zijn dan de ambities die we ook stellen in dit Speelbeleid is allereerst, en dat is misschien niet de meest sexy klinkende ambitie, maar die is gericht op onderhoud en beheer van al die 170 speelplekken die we nu al hebben. Die willen we natuurlijk goed houden. We willen ook dat die speelplekken veilig en aantrekkelijk zijn, en dat wij die met participatie samen met omwonenden vorm kunnen geven. En voorzitter, tot slot, willen we dat ze geschikt zijn voor alle kinderen, dus meer nadruk op interactief spelen en misschien, dan kijk ik even naar de fractie van Wij., meer de creatieve zaken ook toevoegen aan het Speelbeleid. Dus die creatieve houding, ja, voorzitter, dat vraagt de Wij.-fractie van de gemeente. Dat is absoluut nodig. Maar ik denk ook dat we daar juist die creativiteit kunnen halen door dat participatietraject, dat participatievoorstel dat we ook doen in deze nota, en waarmee we ook gesprekken met jongeren aangaan. Dus dat gaan we zeker aan, voorzitter. De Wij.-fractie pleit verder ook voor een terugkeer van het Skatepark. Nou, dat heb ik meer gehoord vanavond, dus dat is prima. En ook het amendement van Beter voor Rijswijk daar zal ik zo nog wel even in zijn algemeenheid op reageren, maar daar heeft de Wij.-fractie een opmerking over gemaakt. Ook de VVD geeft aan het belang te zien van het Speelbeleid. Nou, dat is goed om te horen. Ik zal zo uitgebreid ingaan op het amendement ook van de VVD over de financiën. Ja, GroenLinks. Mevrouw Kistemaker zegt het ook al. Ze heeft het ook in het forum gezegd: we zijn voor spelen. Nou, dat uitgangspunt delen we, en zeker ook de ambitie voor inclusief spelen. Zo kom ik nog even terug ook op de amendementen, voorzitter. Dat zal ik aan het eind even doen. Dan kom ik ook terug op het amendement van de heer Kruger die ook positief is. In dit forum hebben we gesproken over het verschuiven van het budget waar het amendement van Beter voor Rijswijk op toeziet. Ik heb daar al aangegeven dat ik in ieder geval van plan ben, en daartoe ben ik ook opgeroepen door onder andere de heer Van der Meij in het forum, om open het gesprek aan te gaan met de jongeren. Nou, dat lijkt mij heel goed en is ook het uitgangspunt. En de fractie van Gemeentebelangen. Nou, bij monde van mevrouw Van Amerongen doe ik nu ook een oproep om in te zetten op dat uitgebreide Skatepark. Ja, voorzitter, de heer Veerman schetst eigenlijk ook het dilemma tussen participatie en de ambities die we mogen vanuit de gemeente. Bijvoorbeeld die we in het Groenbeleidsplan hebben vastgesteld. Dat is inderdaad ook het dilemma. Kijk, als wij inzetten op participatie ben ik wel van mening, samen met dit college natuurlijk, want daar spreek ik namens, om ook die uitkomsten van participatie serieus te nemen. En dat neemt natuurlijk niet weg dat we daardoor geen natuurspeelplekken meer zouden willen of kunnen realiseren, maar ik zal er wel voor pleiten om die participatie en ook die uitkomsten daarvan serieus te nemen. Ja, vervolgens heb ik ook nog van de heer Veerman begrepen om ook open het gesprek aan te gaan met de jongeren, als ik het goed begrepen heb. Nou, dat is zeker het idee, en dat gaan we ook zeker doen. En mevrouw Van Nunen geeft ook aan dat ze het plan mooi vindt, maar heeft ook een opmerking gemaakt over de financiën. Ik zal daar zo in reactie op het

amendement van de VVD ook op terugkomen. Maar het is zo, als we de gelden voor dit Speelbeleid uit de reguliere begroting halen dan zijn ze er niet, dus dat is waarom het college het voorstel doet om het op deze manier te doen. De fractie van Rijswijks Belang spreekt steun uit. Dank daarvoor, en pleit ook, en dat is mij natuurlijk al bekend, voor een beter uitgebreide Skatepark. Nou, dat heb ik ook gehoord. En evenals de fractie van het CDA, maar ook mevrouw De Man doet die oproep. Dan loop ik nog even de amendementen ook langs, voorzitter. Allereerst het amendement van de VVD...

De voorzitter: Een momentje. Mevrouw Kames wil interrumperen. Gaat uw gang.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor niet de vraag of u nog contact heeft gehad met Den Haag in verband met de kosten, wat het daar gekost heeft?

Mevrouw Besteman-de Vries: Voorzitter, zeker. Nee, dat is prima dat mevrouw Kames dat nu meteen even aanhaalt. Nee zeker. We hebben contact met gemeenten in de omgeving, maar zeker ook met jongeren die ook skaten, dus we zitten daar goed in, want we willen natuurlijk wel iets neerzetten wat ook aanspreekt bij de jongeren zelf. Dat is natuurlijk het uitgangspunt. Dan het amendement, voorzitter, van de VVD. Dat vraagt eigenlijk het Speelbeleid financieren uit de reguliere begroting. Nou, dat gaat niet. En in reactie op de cijfers die de VVD ook noemt in de motie wil ik daar nog wel even op reageren, want in het amendement staat dat er zo'n 1,1 miljoen over is op de begroting, als ik het even vrij mag vertalen. Maar dat is de stand natuurlijk op dit moment of op het moment dat u het heeft opgevraagd. En ja, de realisatie loopt natuurlijk nog dit jaar. We zitten nog in 2021, en er staan nog veel uitgaven die gerealiseerd zullen worden de komende tijd. Dus ja, de prognose is dat het saldo uitkomt op nul, en er is dus geen onderuitputting, en die wordt ook zeker niet verwacht. Dan geeft u nog aan, voorzitter via u, dat beleidsproduct 6500 een positief saldo kent van € 370.000. Nou, zonder al te technisch te worden betekent beleidsproduct in dit geval ziet toe op het openbare bibliotheekwerk. En ook hier geldt dat de huidige onderuitputting verklaard wordt uit het feit dat nog niet alle uitgaven 2021 geboekt zijn, dus dat de subsidie voor de bibliotheek nog uitbetaald moet worden, kort gezegd. Dus ook daarmee ontstaat er geen onderuitputting, en is dat uiteindelijk saldo nul. Dan, voorzitter, de amendementen van GroenLinks. Ja, ik begrijp dat. Ik heb ook al iets gezegd over participatie in het forum. Het is zo dat als de bewoners vragen het woongebied dat zij veelal kiezen voor niet die natuurspeeltuin. En wij zetten met deze nota wel nadrukkelijk in op die participatie, en willen dan ook niet tegen de wens van de bewoners ingaan door dan toch te zeggen: de uitkomst van het proces bevalt ons niet zozeer, of sluit niet helemaal aan bij onze ambitie, maar we willen daar dus juist wel daarmee aan de slag gaan. Dus dat wil ik uw raad in overweging meegeven inzake het ene amendement. En als het gaat om het amendement inclusief spelen is mij dat uit het hart gegrepen. Dat heb ik al vaker gezegd. Het is voor mijn gevoel wel wat strijdig met het vorige amendement, omdat het toch ook vaak de natuurspeelplekken zijn die minder toegankelijk zijn, en ook minder bespeelbaar zijn voor kinderen met een beperking. En het is misschien goed om te weten dat we ook in contact zijn met een oudere groep van kinderen met een beperking. Ze hebben ook met ons meegedacht met de nota, dus in die zin heb ik er zeer veel vertrouwen in dat deze groep ook een waardevolle inbreng heeft geleverd en dat ook zou kunnen blijven doen. Voorzitter, dan nog het amendement van de fractie van Beter voor Rijswijk. Zij vragen mij om het budget te verschuiven. Nou ja, uitvoeringstechnisch is dat natuurlijk mogelijk als de raad daarmee instemt. In ieder geval heb ik al in het forum toegezegd om open het gesprek aan te gaan met de jongeren, en ook bij de ontwikkeling van het Skatepark.

---

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar de tweede termijn van de raad. Is er behoefte aan bespreking? Ja. Allemaal. Ik begin weer bij mijnheer Karremans.

De heer Karremans: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder voor de reactie. We zijn er erg blij mee. Wij zullen dit raadsvoorstel dan ook steunen. En hoe wij over de amendementen denken, dat is denk ik nu wel helder. Maar ik schrok eigenlijk van de reactie van mevrouw De Man, wat ze zei namens OR. Begreep ik nu zojuist dat het betrekken van buurtbewoners en de jeugd bij het inrichten van een eigen leefomgeving, en specifiek bij speeltuinen, onzin is, circa een non argument? Ik vind dat nogal wat. Ik vind dat een rare uitspraak. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Man gaat reageren.

Mevrouw De Man: Ja, daar wil ik natuurlijk wel even op reageren. Nee, dat heeft u 100% verkeerd begrepen. De wethouder heeft het aangegeven als argument. En ik zie niet hoe dat met elkaar in verhouding staat, want zoals ik al zei op het moment dat je een natuurspeelplek organiseert hoe je natuurlijk helemaal niet uit te sluiten dat daar gewoon speeltoestellen in komen te staan, en daar ging het om. En als dat de bezwaren zijn van de inwoners dan is dat dus een non argument, want het hoeft helemaal niet.

De voorzitter: Mijnheer Karremans, u heeft een antwoord. Ik ga door met de orde in de tweede termijn. Het woord is aan mevrouw De Mooij.

Mevrouw De Mooij: Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik even een reactie geven eigenlijk namens mijn collega Loof, want mevrouw Van Amerongen gaf aan dat ze het gek vond dat het amendement werd ingediend, en dat mijn collega het wel zou begrijpen dat het geld uit de Groeifonds zou komen, maar dat is natuurlijk absoluut niet waar. Hij begrijpt dat de wethouder dit zegt, maar hij begrijpt niet dat de wethouder ... Hij stemt daar niet in dat hij het goed vindt dat het geld daaruit wordt weggenomen, dus ik wil dat wel even rechtzetten. En ik was natuurlijk benieuwd naar de reactie van mevrouw Besteman op het amendement. Het is me niet helemaal duidelijk, want heel even snel gaat er aan me voorbij dat we nu nog zoals we kunnen zien in ons amendement dat er nog een miljoen over is. Het jaar is bijna voorbij. Wat gaat u tot het einde van het jaar met 1 miljoen euro doen? Hoeveel van het geld is al besteed en hebben wij verplichtingen aan? Kunt u dat specificeren? Wat zijn dit voor plannen? Het lijkt mij nu een beetje alsof het Speelbeleid een soort Luilekkerland is en de Hoorn des overvloed die blaast tierig door het Luilekkerland. Kunt u ons dat specificeren, want er moeten in gevallen van schaarste en bezuinigingen gewoon keuzes gemaakt worden. En u heeft een bepaald budget, en daar moet u het uit doen. Dus dat is echt de reden dat het amendement wordt ingediend, en ik zou toch echt een beter antwoord willen op de kosten zoals wij ze hebben uiteengezet in het amendement. En nog heel even specifiek op de burgerparticipatie, want ik heb u horen zeggen dat u daar volop gaat inzetten. Ik heb meerdere fracties ook aangegeven dat ze het prettig vinden dat de burgers worden meegenomen in besluitvorming, maar voorheen is er gewoon heel beperkt gebruik van gemaakt, of de oproep gaat gewoon vrij minimaal. Dus kunt u daar wat duidelijker op zijn? Want wat ons betreft kunnen die kosten dus naar aanleiding van het eerdere gebruik van deze initiatieven uit het voorstel. Ik wacht graag het antwoord even af. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Kistemaker, wilt u nog het woord? Ja.

---

Mevrouw Kistemaker: Ja, graag. Ja, want de wethouder gaat weer in op dat we de participatie wel heel serieus moeten nemen, maar opnieuw krijgen we geen antwoord op waar nu die conclusie op gebaseerd is. En mevrouw De Mooij gaf het ook wel aan, de participatie rondom speeltoestellen is nog heel beperkt plaatsgevonden, dus zo'n conclusie trekken lijkt mij wat voorbarig. En wat u zelf ook zegt: de uitkomsten van participatie moeten we heel serieus nemen. Zeker. En juist daarom zou ik ze zo graag eens een keertje zien. Overigens hebben de deelnemers aan de enquête Speelzone Wilhelminapark waar u vorige keer ook even naar verwees ook nog geen terugkoppeling gekregen. Dus als u participatie dan zo belangrijk vindt zou ik daar ook eens mee beginnen. Tot slot nog even ook een reactie op het andere amendement over de ambitie voor inclusieve speelplekken. Ja, heel goed dat de klankbordgroep zo betrokken blijft, en ik heb daar ook heel veel vertrouwen in, maar daarom ... Het gaat juist om die ambitie, en daarom laten we ook het woordje mogelijk staan. Want er staat: waar mogelijk realiseren we inclusieve speelplekken, maar niet waar wenselijk, want wenselijk is het altijd.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Kruger?

De heer Kruger: Ja, dank u wel, voorzitter. De antwoorden waren duidelijk in eerste termijn. Beter voor Rijswijk zal het voorstel zoals het er nu ligt zeker steunen met daarbij de aantekening dat met verschuiving van die € 65.000 naar die skatebaan we ook een gigantische groep van dertien tot achttienjarigen gaan bedienen, en het wordt alleen een stukje leuker. Dus met de verdere uitwerking verzoek ik nogmaals om daar rekening mee te houden. En verder met betrekking tot de andere moties of amendementen die zijn ingediend hebben wij eigenlijk geen behoefte aan om die te ondersteunen. Dank u.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Van Amerongen? Geen behoefte. Mijnheer Veerman?

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Nou, dank u voor de antwoorden, wethouder. Als ik zo kijk, even de amendementen afgaan en wat we gehoord hebben kunnen wij akkoord gaan met de beide amendementen en de zienswijze die daaruit voortkomt van GroenLinks. Niet die van het VVD, en die van BvR. Nou, u geeft aan dat u die jongeren opnieuw wil meenemen in de gesprekken om te kijken wat met die € 75.000 kan worden gedaan. Dat zou dus ook nog een verschuiving van een gedeelte van het geld kunnen naar de Skateboardbaan. Oké, dat zou dus kunnen, maar daar worden eerst gesprekken over gevoerd, dus ook die laten wij nu even achterwege. Kunnen wij niet mee akkoord gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we verder met mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, even kort, voorzitter op de reactie van de wethouder – waarvoor dank – op de amendementen. Ik vind dat de wethouder op het amendement van GroenLinks en Partij van de Arbeid rondom de natuurspeeltuinen wel erg rigide uitleg geeft aan het amendement wat er ook niet staat. Er staat niet: tegen de wens van de bewoners in natuur en natuurspeeltuin realiseren. Dat staat er niet. Er staat juist in: uiteraard in overleg met de buurtbewoners. Dus ik begrijp eerlijk gezegd niet waarom het amendement van GroenLinks en Partij van de Arbeid rondom die natuurspeeltuin niet positief kan worden beoordeeld door de wethouder. Dat is mij echt niet duidelijk. Nou ja, voor de rest wat betreft het amendement van Beter voor Rijswijk dat laat u dus aan de raad, begrijp ik als ik het goed heb? Dus dat blijft een beetje staan dat als het amendement het niet haalt – stel – dan hebben wel een paar partijen gezegd: ja, die JOP's liever toch maar

niet voor € 75.000, maar gaat u dan nog eens, zoals mijn voorganger zei de heer Veerman, in overleg met de jongeren? Dus dat blijft voor ons dan wel staan. Het is niet zo dat als het amendement van Beter voor Rijswijk wordt weggestemd dat dan dat bedrag naar die JOP's gaat wat ons betreft. Dus ik hoop dan dat die nuance er wel inziet als het amendement niet wordt aangenomen. Voorzitter, en ja, wat betreft het amendement van de VVD, dat steunen we niet, en vooral vanwege de achterliggende redenen, want wij vinden wel dat, ondanks het feit dat wij het uit het reguliere budget zouden willen bekostigen, maar wij vinden het wel een meerwaarde hebben voor ook de toekomst. Dus wel degelijk weliswaar niet in harde euro's voor de VVD maar wel meerwaarde voor ook op langere termijn wat betreft de speeltuinfuncties en de contacten, de ontmoetingen en wat daar allemaal bij hoort. Dus geen steun voor het amendement van de VVD. Voorzitter, dat was het. Dank u.

De voorzitter: Goed, mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Ik kom toch nog even terug op de skatebaan. Ruim anderhalf jaar geleden, februari 2020, heeft onze jongste Rijswijks Belang'er Dries Van Dijk al ingesproken dat hij zo graag een skatebaan wilde hebben en dat hij ook in gesprek is geweest. Maar wat ik ook gewoon heel erg belangrijk vindt. Ik zie in Ypenburg, dat is echt zo'n geweldige skatebaan, en daar van jong tot zeker 18, 19 zijn ze daar druk, en mijn vraag is toch nog steeds: heeft u ook geïnformeerd wat het ongeveer gekost heeft in Ypenburg, om zoiets eventueel te evenaren voor in Rijswijk? Want ik denk dat wat wel heel belangrijk is juist ook met het oog op het bedrag dat we dus van die JOP's eventueel die € 75.000 bij die skatebaan zouden kunnen leggen. Daar wil ik toch graag even een antwoord op voor mijn tweede termijn.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Schröter.

Mevrouw Schröter-Haas: Nee, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw De Man? Ook niet. Anderen nog met woordvoeringsverzoeken? Zie ik niet. Dan gaan we naar de tweede termijn van de wethouder. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman-de Vries: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ga nog even de vragen langs of de opmerkingen die gemaakt zijn, en dan begin ik bij de VVD. Het verschil in de cijfers - ja, ik probeer ook even contact te maken, maar we zien elkaar - zit natuurlijk in de begroting die is opgesteld destijds waarin alle posten zijn opgenomen, en de realisatie in dit lopende jaar. En ik noemde net het voorbeeld van de bibliotheek. Nou, u kunt zich voorstellen dat we, als het gaat om subsidies, daar nog kwartalen voor uitbetalen, dus daar liggen ook verplichtingen aan ten grondslag. En nogmaals, het saldo is nul, dus dat is waar wij nu op afkoersen. Als het gaat om de participatie pleit de VVD in feite om de kosten die we nu hebben opgenomen uit het voorstel te halen. Nou ja, u kunt het zich voorstellen, ik zou daar zelf geen voorstander van zijn, juist omdat het ook leuk is en goed denk ik om omwonenden goed te betrekken bij dit soort zaken. En als het gaat om de uitkomsten van participatie. Ik wil daar nog wel even op reageren richting mevrouw Kistemaker. We hebben natuurlijk uitgebreide participatietrajecten doorlopen. Ze noemde zelf al het traject Wilhelminapark. Nou, daar hebben we ook nadrukkelijk gevraagd naar elementen als natuurspeelplekken et cetera, dus dat is natuurlijk helemaal prima. En ik heb dan ook het gevoel dat we daar hetzelfde in staan als ik het zo hoor...

---

De voorzitter: Mevrouw Kistemaker wil even interrumperen. Gaat uw gang.

Mevrouw Kistemaker: Ja, u verwijst weer naar het participatietraject Speelzone Wilhelminapark, maar ik vroeg naar de uitkomsten daarvan. Die kon ik nergens vinden. Die zijn ook nog niet gedeeld met de deelnemers.

De voorzitter: Wethouder?

Mevrouw Besteman-de Vries: Nee inderdaad, voorzitter. Die zijn nog niet gedeeld, maar die kan ik ook natuurlijk met de raad delen als daar interesse voor is, en zeker natuurlijk ook met de mensen die geparticipeerd hebben. Nou ja, dus nogmaals, voorzitter, als het gaat om die natuurspeelplekken denk ik dat we daar hetzelfde in staan. En dat geldt ook over de opmerking van mevrouw Van Nunen over het overleg met buurtbewoners. Daar verschillen wij niet van mening over als ik de inbreng van de Partij van de Arbeid zo hoor. Als het gaat om de amendementen wordt er altijd over gestemd in de raad, dus dat is misschien nog even ten overvloede. De gesprekken met de jongeren lopen, en dat wil ik wel nadrukkelijk zeggen: dat doen we al, we zijn al in gesprek, en we blijven dat ook doen, want het is natuurlijk ongelooflijk belangrijk. En het pleidooi van mevrouw Kames over de skatebanen. Nou, dat is mij na aan het hart. De precieze kosten van die skatebaan heb ik niet paraat, maar die kan ik even nog voor u nagaan, en die wil ik ook met u delen.

De voorzitter: Mevrouw Kames, voor een interruptie.

Mevrouw Kames: Ja, dan komt misschien het ondernemertje weer een beetje bij mij boven, maar het is natuurlijk wel belangrijk dat je een beetje het idee hebt: wat kost zo'n skatebaan? Want als het misschien nodig zou zijn dat er toch nog misschien geld bij moet, wie weet is de raad daar nog bereid voor.

De voorzitter: De wethouder? Doe maar een gok.

Mevrouw Besteman-de Vries: Nou, als u het niet erg vindt, voorzitter, kom ik daar nog even op terug.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Kames: In welk termijn ongeveer, wethouder? O, sorry, voorzitter.

De voorzitter: U bent gepardonneerd, mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Ik zou het toch wel prettig vinden als we dat op korte termijn zouden horen. Dank u.

De voorzitter: Oké. Ik sluit de beraadslaging. Gaan we over naar besluitvorming over 4 amendementen en 1 raadsvoorstel. Ik wou de amendementen behandelen in de volgorde van binnenkomst.

*a. Amendement BVR – Speelbeleid*

De voorzitter: Dan stel ik nu aan de orde het amendement van de fractie Beter voor Rijswijk. Zijn er daar stemverklaringen bij af te geven? Ja. Mevrouw De Mooij, gaat uw gang.

---

Mevrouw De Mooij: Dank u wel, voorzitter. Voor zover ik de beantwoording van mevrouw Besteman heb begrepen gaat ze helemaal niet mee in ons amendement. Het houdt dus ook in dat wij tegen de amendementen van de andere partijen zullen stemmen, want het gaat uit het Groeifonds, en dat zien wij niet zitten. En het neemt niet af of wij het Skatepark, de Smart JOP's of wat dan ook wel of niet een goed plan vinden. Waar het geld vandaan komt daar zijn we het niet mee eens, dus wij zullen niet voor deze amendementen stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Zijn er nog anderen met stemverklaringen? Zie ik niet. Dan gaan we stemmen. Wie is voor dit amendement?

De heer Massaar: Nee, via de microfoon. Via de microfoon stemmen.

De voorzitter: Via de microfoon stemmen. De griffier ...

De heer ...: Voor.

De voorzitter: Nee, maar we kunnen toch gewoon per fractie?

De heer Massaar: Nee, het loopt al.

De voorzitter: O, ja. Het gaat digitaal nu? Oké.

De heer ...: Ik mis nog stemmen van Nel Kames, Rick Krumeich en Nanette Kistemaker.

De heer Massaar: Ik heb ze binnen. 20 voor, 9 tegen.

De voorzitter: Het amendement aanvaard.

*b. Amendement VVD – Speelbeleid*

De voorzitter: Dan gaan wij naar het volgende amendement van de VVD. De stemming is nu geopend, klopt dat?

De heer Massaar: Even wachten. Ja. Nog één stem.

De heer ...: We missen alleen nog de heer Sleddering.

De heer Massaar: 25 tegen, 4 voor.

De voorzitter: Daarmee is het amendement verworpen.

*c. Amendement GroenLinks – Speelbeleid – Inclusieve speelplekken*

De voorzitter: Gaan wij naar het derde amendement van GroenLinks, het Speelbeleid. Even ietsje helderder. Dat is dus het amendement over de inclusieve speelplekken.

---

De heer Massaar: Nog één stem.

De heer ...: Wij missen nog de heer Krumeich.

De heer Massaar: 11 voor, 18 tegen.

De voorzitter: Daarmee is het amendement verworpen.

*d. Amendement GroenLinks – Speelbeleid – Natuurspeelplekken*

De voorzitter: Dan gaan we over naar het laatste amendement van GroenLinks.

De heer Massaar: Nee, ik zie nog geen stemming. 16 tegen, 12 voor. Wie?

De voorzitter: Ik begrijp 16 tegen. Daarmee is het amendement verworpen.

*e. Raadsvoorstel Speelbeleid (21 043)*

De voorzitter: Dan gaan we nu besluiten over het aangepaste voorstel, het amendement. Zijn er stemverklaringen bij te geven? Zijn er niet. Ik neem aan dat u stemming wenst? Dan gaan we stemmen. De stemming is geopend over het aangepaste raadsvoorstel. Gaat uw gang.

De heer Massaar: 26 voor, 3 tegen.

De voorzitter: Goed. Daarmee is het voorstel aangenomen.

**12. Raadsvoorstel Landgoederenzone (21 046)**

De voorzitter: Gaan we door met het volgende agendapunt en dat is het raadsvoorstel Landgoederenzone. Daar is één amendement van GroenLinks, en er is ook nog een memo toegevoegd, dat heeft u in de stukken kunnen zien. Ik heb hier een sprekerslijstje. Ik begin bij mevrouw Mauer, mevrouw Van Nunen, mevrouw De Mooij, mevrouw Alberts, mevrouw Woudstra, de heer Weterings, Van der Meij, mevrouw Schröter. Dan beginnen we nu met mevrouw Mauer. Gaat uw gang.

Mevrouw Mauer: Dank u wel, voorzitter. De Landgoederenzone. Het is een iconisch stukje Rijswijk met monumenten zoals De Voorde, de Naald en met talloze andere Rijswijkse iconen. We zouden ook kunnen zeggen dat het gebied een juweel in Rijswijk is. Het voorstel geeft op verschillende manieren een impuls aan het gebied, en met de bijplaatsing van groen en het vergroten van de toegankelijkheid door het toevoegen van de verharde paden. Wij heeft altijd gezegd dat een stad bouwen meer is dan alleen het neerzetten van huizen, en dat bij een groeiende stad ook de faciliteiten horen mee te groeien met het inwonersaantal. De Landgoederenzone wordt door vele Rijswijkers gebruikt om te recreëren te sporten en elkaar te ontmoeten, en om die redenen vinden we het dan ook goed dat het gebied een upgrade krijgt. Wij zijn dan ook een voorstander van het raadsvoorstel. En dit was tot zover mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Van Nunen.

---

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter. Dank u. Ik sluit me bij de vorige spreker in die zin aan dat, en dat heb ik ook in het forum gezegd, dit een hele mooie kwalitatieve impuls is voor de eerste fase, want dat wil ik er dan nog wel heel nadrukkelijk even bij zeggen, want dan kom ik natuurlijk meteen dan ook op de tweede fase. En daar hebben wij toch ook een pleidooi gehouden vorige keer samen met de inspreker voor een, ja, hoe zou je dat kunnen noemen, snel vervolg voor een tweede plan, en om diverse redenen. Het gehele gebied hoort bij elkaar, allereerst. Landgoederenzone is ook over de Beatrixlaan, over de Schapenweg, een mooi stukje Rijswijk, en dat moeten we ook zeker als een gezamenlijke parel beschouwen, dus wethouder, wanneer kunnen we een fase 2 plan tegemoetzien, vraag ik dan maar even heel concreet. En ten tweede omdat er in die tweede fase het cultuurhistorische erfgoed ook wel heel sterk vertegenwoordigd is namelijk door monument De Voorde, waar we het natuurlijk nu niet expliciet over hebben, maar de omgevingsstructuur van monument De Voorde zal ongetwijfeld bijdragen ook, naast natuurlijk het achterstallig onderhoud wat een gruwel is, maar goed. Die omgevingsstructuur moet ook aangepast worden, en snel. En dat geldt eigenlijk voor hetzelfde gebied rondom het Museum Bescherming Bevolking. U heeft toentertijd in het kaderdebat gezegd: ja, zonder een voorstel Landgoederenzone kunnen we het eigenlijk ook niet hebben over het Museum Bescherming Bevolking. En nu wil ik het eigenlijk omdraaien, want nu ligt dat voorstel Landgoederenzone eerste fase. Zonder een fase 2, wethouder, kunnen we het dus blijkbaar ook niet hebben over die beide cultuurhistorische monumenten, ja, één cultuurhistorisch monument, namelijk De Voorde en Museum. Wat natuurlijk al als zodanig een cultuurhistorisch monument is, namelijk Museum Bescherming Bevolking. Ja, laten we dat alsjeblieft als integrale onderdelen bij die fase 2 betrekken. U doet dat ook zo netjes, en waarvoor dank, in uw nieuwe bijlage die bij dit raadsvoorstel zit, namelijk rondom het cultuurhistorisch erfgoed rond De Naald. Daarin zegt u wel degelijk dat willen we integraal ook een plek geven in die Landgoederenzone, en met versterking van beide elementen groen en cultuur. Nou, ik ben heel erg benieuwd naar de antwoorden- van de wethouder met name op die twee punten die ik noemde. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Mooij.

Mevrouw De Mooij: Dank u wel, voorzitter. De Landgoederenzone is ook al uitgebreid aan de orde geweest in eerdere forum. Gisteren is dan ook een memo toegevoegd aan het voorstel naar aanleiding van de vragen uit het forum, en wat de VVD Rijswijk betreft is deze memo niet voldoende. En zoals eerder gezegd is het op orde brengen van de Landgoederenzone het probleem niet. Dat juichen wij juist toe. De VVD Rijswijk ziet graag dat er iets moois gebeurt met dit gebied, en ook wat mevrouw Van Nunen zegt het cultureel erfgoed wat daar in het gebied ligt, en dat hoort ook bij de Landgoederenzone. De voorbeelden hebben de revue al gepasseerd, dus het Zuid-Hollandlandschap, bijvoorbeeld naar Hoekenburg, het is allemaal voorbijgekomen. Het voorstel moet compleet zijn. Een mededeling in de memo: we kijken wel waar die kosten vallen, maar we zullen in eerste instantie wel kijken binnen het huidige budget voor beheer en onderhoud. Dat is voor de VVD Rijswijk echt niet voldoende. De onderhoudskosten en exploitatie moeten concreet in het voorstel terugkomen, dus daar wil ik echt een concreet voorstel voor zien. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja, dank u wel, voorzitter. In de beantwoording door de wethouder tijdens het forum begin deze maand en in de memo met aanvullende informatie die we gisterenmiddag ontvingen is er in tegenstelling tot het raadsvoorstel wel aandacht voor natuurwaarden en ecologie. Dank daarvoor. Dat doet ons als

GroenLinks deugd. Om deze belangrijke pilot van de Landgoederenzone te kunnen borgen in het raadsvoorstel hebben we een amendement ingediend. Daarmee geven wij als raad het kader mee dit er netto geen verlies van natuurwaarden mag optreden bij het uitvoeren van de projecten in de Landgoederenzone, zodat natuur in deze groene long geen sluitstuk is maar een vertrekpunt. We kijken uit naar het participatie- en procesplan dat volgens toezegging voor het einde van het jaar zal volgen, en naar het uitvoeringsprogramma voor De Voordes in fase 2.

De voorzitter: Goed. Gaan we verder met mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Het groen van Rijswijk verdient meer aandacht. Een groen om in te recreëren, te verblijven en als rustplek in de stad. Een plek voor planten en dieren met ruimte voor biodiversiteit. De Landgoederenzone van Rijswijk is bij Rijswijkers zeer geliefd. Een groene long om in te recreëren en een duidelijk leefgebied voor dieren en planten. Volgens ons kan dat een hele verbeterstap zetten. We zien dit in dit plan terug en we zijn blij dat het er is. Dat er bereidheid is om te investeren in groene plekken dichtbij huis. Het karakter, de geschiedenis en de trots van Rijswijk kunnen hier duidelijk in naar voren komen. We zien dit plan als een eerste stap om beter te zorgen voor cultuur erfgoed, recreatie en mogelijkheden voor rust en natuur in je eigen stad. In de tekst van het plan komt biodiversiteit, rust en groen nu niet vaak naar voren. Dit omdat met name de herinrichting met de nieuwe paden logischerwijs de focus heeft. Het zorgen voor minder en klimaatbestendige verharding zien wij ook als aandachtspunt. De wethouder heeft in het forum toegezegd dat aanpassen van het groen en natuur onderdeel is van het plan, en we zien het ook terug in wat hij in het extra stuk heeft beschreven, en wat wij in het forum hebben besproken. We steunen dan ook het amendement van GroenLinks hiervoor. Dat pleidooi voor samenhang zoals net aangegeven door de PvdA ondersteunen wij ook. Aandacht vraagt nog wel het onderhoud van de paden en het groen na de herinrichting. Verzoek aan het college om te zorgen dat dit goed in de langjarige begroting voor onderhoud in straten en groen terugkomt. In de presentaties is innovatie en recreatie naar voren gekomen. De precieze uitwerking hiervan staat zoals in het forum aangegeven nog niet vast. Het gaat bijvoorbeeld om ruimte voor QR-fitnessroutes of historische wandelpaden of fietsvoorzieningen. Kan de wethouder bevestigen dat dit nog mee wordt genomen in de verdere uitwerking? We zijn blij dat het college denkt in mogelijkheden, niet alleen voor nieuwe woningen ook voor ruimte om buiten te leven, en een bruisend Rijswijk voor iedereen.

De voorzitter: Dan gaan wij verder met de heer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank. Ja, zoals in het forum ook aangegeven vonden wij het een positief voorstel. Ja, we gaven al aan 95%. We missen inderdaad de meerjaren onderhoudskosten, de plannen voor het onderhoud. Ja, gelukkig nog even afgelopen week contact met de wethouder gehad, en inderdaad gisteren verscheen er een extra memo op het voorstel. Dat is hetgeen wat eigenlijk al verwerkt had moeten worden in het raadsvoorstel. Wij zullen ook verzoeken in een motie om de volgende keer dit soort voorstellen, het meerjaren onderhoudsplan, mee te nemen in de voorstellen. Het groenonderhoud. Ja, ik heb het misschien met een knipoog de naam gegeven, geen zaadje meer de grond in zonder een goed onderhoudsplan erop. Hopelijk wordt het of aangenomen of door de raad omarmd, want er zat toch een bepaalde kink in de kabel dat we eigenlijk wilden tegenstemmen met het verzoek om gewoon met een compleet plan te komen met daarin opgenomen het meerjaren onderhoudsplan. Maar goed, met deze memo kunnen wij leven voor

deze ene keer. Ik heb het al tegen wethouder Van der Laar gezegd. We zullen ons hand over ons hart strijken. Ik wil de volgende keer dit soort hele belangrijke items meenemen in de voorstellen, want onderhoud in Rijswijk is ontzettend belangrijk, en speelt ontzettend in de samenleving, vooral de verpaupering. En dat willen we allemaal niet. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. Ja, zoals wij in het forum al hebben ingebracht zijn wij blij met dit raadsvoorstel als eerste stap om het Stadsrandpark de Landgoederenzone een flinke impuls te geven omdat andere fracties hebben dat ook al benoemd zonder een goed buitenverblijf, zonder goede mogelijkheid om te kunnen recreëren en te verblijven het niet past bij de grote woonopgave waar wij als stad voor staan. Wij hebben onze huidige inwoners en toekomstige bewoners ook wat te bieden op dat vlak wat ons betreft. Ik wil deze raadsvergadering gebruiken om een drietal punten nog extra onder de aandacht te brengen. Wij zijn blij met de toezegging van het college bij monde van wethouder Van der Laar om het thema Augmented Reality, het is een beetje een Engels woord, toe te gaan passen in de Landgoederenzone. Wat bedoelen we daarmee? We bedoelen daarmee dat wij heel concreet in het kader van volgend jaar de Vrede van Rijswijk 325 jaar het fantastisch zouden vinden als wij een Virtual Reality hebben van het Huys ter Nieburch op de plek van de Naald. Volgens mij zijn er ook middelen voor te vinden binnen het Citymarketing EZ budget waar wij eerder toe hebben besloten en ik zou dat onderdeel van de Landgoederenzone toch expliciet onder de aandacht willen brengen om daar vroegtijdig de verkenning voor op te starten. En ik hoor daar graag de mening over vanuit het college. Tweede punt wat ik onder de aandacht wil brengen, andere fracties hebben dat ook eerder in het forum aan de orde gesteld. Er is nu een memo weliswaar geschreven over de beheerkosten. Het zijn niet zozeer, voorzitter, de beheerkosten waar ik mij zorgen om maak. Ik maak me met name zorgen of wij als gemeente, als ambtelijke organisatie überhaupt in staat zijn nieuw beleid in deze omvang uit te voeren. Mevrouw Van Nunen heeft het over het versneld uitvoeren van de tweede fase. Laten we eerst maar eens zien over die eerste fase uitgevoerd krijgen. We hebben natuurlijk in het verleden al langere tijd over Landgoederenzone gesproken. Ik kan me de stukken nog herinneren van oud-wethouder Van Putten die zich hier heel hard voor heeft gemaakt, en het is toch heel lastig om een dergelijk groot project als Landgoederenzone tot uitvoer te brengen. En ik zou het college eigenlijk willen adviseren om in het kader van het verder thema transparant begroten het thema impact analyse nieuw beleid ook onderdeel te laten zijn van dat project transparant begroten, waar niet alleen maar naar de beheer financiële consequenties gekeken gaat worden, maar ook een afweging wordt gemaakt of wij überhaupt als organisatie voldoende geëquipeerd zijn om dit nieuwe beleid uit te voeren, en zo niet wat we daar voor afwegingen en keuzes in moeten maken. Misschien wel oud beleid moeten laten vallen. Graag een reactie van het college daarop. Het derde punt wat ik onder de aandacht wil brengen is dat we bewust hebben gekozen om niet te bouwen in de Landgoederenzone maar we hebben nog één bouwtitel te vergeven en dat is De Opperd. En dan ga ik er niet nu voor pleiten om wel of niet te bouwen op De Opperd, maar ik wil toch het college voorstellen om dit thema mee te nemen in het overdrachtsdocument naar de nieuwe raad, en daar de nieuwe raad eventueel, het toekomstig college daar een uitspraak over te laten doen wat wij met deze bouwtitel doen die we nog op de Landgoederenzone hebben rusten. Dat was de inbreng in eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Gaan we naar mevrouw Schröter.

---

Mevrouw Schröter-Haas: Dank u wel, voorzitter. We hebben de wethouder gehoord in het forum en het CDA kan zich vinden in het voorliggende raadsvoorstel en zullen hiermee instemmen. We zouden wel graag in december geïnformeerd willen worden over de verdere uitwerking. En vanuit het CDA hebben we wel het verzoek om in het vervolg wel graag een aanvraag voor een investeringskrediet tegemoet te zien. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Mijnheer Braam.

De heer Braam: Ja, voorzitter. Heel kort. Ik heb het in het forum al even aangekaart dat het gelukkig het hele gebied inmiddels zo'n 20 jaar Rijswijks is, dat ervoor de gemeente Den Haag eigenaar is geweest van een groot gedeelte van dit gebied. Ook Beter voor Rijswijk is erg gelukkig dat het ook nu in Rijswijkse handen is, en dat er na de kleine bewegingen die de heer Van Putten overigens wel heeft kunnen doen - het doorkijkgroen noemde hij dat volgens mij uit die tijd - dat er nu stappen kunnen worden gemaakt om dit gebied succesvol te verbeteren. En Beter voor Rijswijk kan zich daar prima in vinden.

De voorzitter: Verder geen woordvoeringen? Dan gaat het woord naar het college. Wethouder Van der Laar.

De heer Van der Laar: Voorzitter, dank u wel. En dank u wel voor al uw opmerkingen en vragen. Ik zal gewoon de partijen afgaan. Wij, juweel Rijswijk een mooi beeld en verbindt heel terecht de faciliteiten die horen bij de woningbouw wat anderen ook hebben gedaan. Fijn dat u dat ook bij de Landgoederenzone in dat licht ziet. PvdA ziet dat ook. Een mooie kwalitatieve impuls. U heeft het vooral ook over het cultuurhistorisch erfgoed. En wat heel erg belangrijk is net zoals de natuurwaarde waar GroenLinks het daarna over heeft. U heeft een warm pleidooi net als alle anderen voor de tweede fase. Ik steun dat van harte, maar dan denk ik ook aan wat de heer Van der Meij zegt van Gemeentebelangen. We moeten ook kijken naar de capaciteiten en de fasering daarvan, en ik stel voor dat we eerst heel goed uitvoeren wat we vanavond mogelijk besluiten, en dat we na een volgende collegeperiode met een goed overdrachtsdossier kijken hoe we invulling gaan geven aan die fase 2. En daar moeten inderdaad ook de cultuurhistorische elementen die in die fase 2 zone liggen uiteraard bij betrokken worden. Overigens is De Voorde een zelfstandige ontwikkeling, om het zo te noemen, waarbij we met een partij aan het overleggen zijn om dat te exploiteren en op te knappen, want u ziet regelmatig op social media op terugkomen dat daar in Rijswijk we ook heel veel belang aan hechten om dat wat toch elk jaar lang er slecht bijstaat snel mooi te laten maken, en mogelijk dat ik u binnenkort daar iets over kan berichten. De VVD. U bent ook blij dat er iets mooi gebeurt met het gebied. Okkenburg, hebben we het vaker over gehad. Dan moet er nog wat meer geld bij als we dat niveau willen behalen, maar we zijn al vrij ambitieus denk ik eigenlijk in dit te realiseren. De onderhoudskosten daarentegen vallen, je ziet dat in de memo, relatief mee. Er wordt nu geschat afhankelijk van de participatie natuurlijk ook voor de prachtplekken rond de € 22.000, dat zijn stelposten. In eerste instantie zoeken wij dat binnen de begroting. En ik ben het met u allen zeer eens dat we daar bij iedere investering aan de voorkant dat moeten betrekken wat onderhoudskosten worden. GroenLinks, uw amendement, natuurwaarde. U heeft het geloof ik niet over het amendement gehad, maar ik kan er wel alvast op reageren, want u heeft het ...

Mevrouw Alberts: Voorzitter, ter interruptie. Even voor de duidelijkheid van de wethouder. Ik heb het wel degelijk over het amendement gehad, en ook al had ik er niet over gehad had ik het van tevoren al ingediend,

want zo werkt het hier. 32 uur van tevoren moet dat ingediend zijn, dus het amendement is zowel van tevoren ingediend als besproken.

De heer Van der Laar: Exact, dus dan zal ik daar nu ook op reageren. En u pleit voor het behoud van de natuurwaarde. Dat suggereert misschien zelf wel dat het minder zal worden, maar dat is juist het tegenovergestelde. Het zou de natuurwaarde in het gebied moeten versterkt worden, dus als u dat gewaarborgd wilt zien, van die natuurwaarden mogen niet omlaag, dan beveel ik dat amendement van harte aan, maar wat mij betreft wordt de natuurwaarde beter. D66. U zegt ook: een eerste stap, we zien graag een doorkijk naar een tweede stap, maar laten we nu beginnen met de uitvoering van deze eerste stap. En u pleit voor innovatie. Dat kunnen we ook betrekken bij de participatie, dus dat vind ik een heel mooi thema. Wellicht dat u mee kunt doen aan de participatie, dus dat u daar zelf ook invulling aan kunt geven. Het Rijswijks Belang. Heel hartelijk dank dat u de toelichting die gisteren is gestuurd zo serieus in overweging heeft genomen en dank voor de steun voor uw plan. Nogmaals een goed onderhoudsplan hoort bij investeringen, dus dat knoop ik ook in de oren voor nog andere plannen die aan de gaan komen in de korte periode die min of meer nog rest in deze periode. De Gemeentebelangen, een flinke impuls. Ook u aan de woonopgave Augmented Reality. Ik ga gelijk naar uw drie punten. Dat zou inderdaad mooi zijn als we dat los van dit voorstel kijken binnen de bredere context van de Vrede van Rijswijk volgend jaar 325 jaar. Er zijn meerdere partijen die daar en zowel in deze raad als een inzameling die heel graag aandacht geven aan die 325 jaar. Ik denk dat we ook daar innovatie moeten doorvoeren, dus laten we daar samen naar gaan kijken hoe we dat kunnen realiseren en hoe we dat kunnen financieren. U maakt een opmerking over de ambtelijke capaciteit. Nou, daar heeft u een heel terecht punt. We kijken, het college, daar ook regelmatig naar. We hebben het er vanochtend vrij uitgebreid over gehad eigenlijk met alle gebiedsontwikkelingen die op ons afkomen en hoe zijn wij daartoe geëquipeerd als organisatie. En daar komen we zeker op een later moment op terug. De heer Lugthart vanuit Personeel en Organisatie, maar ik zag ook, u maakte een opmerking over impactanalyse en transparant begroten. Ik zag de heer Keus meeschrijven. Ik denk dat dat zeker een punt is wat u nu geagendeerd heeft waar we ook op terugkomen. En u pleit voor De Opperd. Ja, dat is eigenlijk net zo'n ding als je het hebt over capaciteit. We hebben al heel veel besluiten genomen over gebiedsontwikkelingen en dan is de vraag of wij dan nu ook met De Opperd ... Maar u pleit daarvoor om dat in een volgende periode mee te nemen. Dat is dan bij deze geagendeerd voor iedereen voor de volgende periode. Het CDA. U vraagt: kunnen we in december geïnformeerd worden over de stand van zaken. Anderen hebben ook gevraagd over het participatieplan. En dat kan ik u toezeggen dat we dat doen in december. En BvR, hartelijk dank voor de steun voor dit mooi cultuurhistorische impuls. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Is er behoefte aan een tweede termijn vanuit de raad? Ik zie alleen mevrouw Van Nunen. Is dat de enige? En mevrouw Alberts. Goed. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter. Dank wethouder voor de beantwoording. Kijk, ik begrijp ook wel dat hier De Voorde niet in het voorstel staat. Maar het ging er mij om, en ik hoopte dat u dat had begrepen - misschien ook wel hoor - dat een goede omgevingsstructuur gewoon helpt bij de totale beoordeling van dat gebied, waaronder de cultuurhistorische waarde in dat gebied. Het is niet of-of-en, maar het is en-en. Het is ook niet of-en. Ja-ja. Precies. Dus met andere woorden, de totale blik van het gebied is belangrijk en daarmee is natuurlijk opknappen en het herinrichten van de tweede fase ook zeer belangrijk voor cultuurhistorische elementen in dat gebied, en natuurlijk voor de natuur als zodanig. En waarom ik zo hamer op die tweede fase

is ook omdat ik regelmatig ook mensen hoor zeggen over De Beatrixlaan, telt Rijswijk blijkbaar iets minder mee. En dat is natuurlijk niet alleen vanwege die Landgoederenzone, maar alles is zo geconcentreerd als het gaat om – nou ja, dat hoor ik wel – op Oud Rijswijk, of op het gebied daaromheen. Het is natuurlijk niet alleen Oud Rijswijk de Landgoederenzone zoals we het nu opknappen. Maar dat zou eigenlijk daarom al heel goed zijn dat u met een – ik vroeg om een doorkijkje, en dat vond u toen veel te snel gaan in mijn woordvoering in het forum – maar ik zou dat wel willen bepleiten, blijven bepleiten dat we wel degelijk ook verder kijken juist ook omdat het een ... De heer Van der Meij zegt dan: ja, niet te ambitieus, en niet te snel willen denken. Nou, misschien juist wel, want het een heeft wel degelijk ook invloed op – de tweede fase – hoe de eerste fase beoordeeld zal worden, zowel door Rijswijkers, maar ook door mensen daarbuiten. Dus graag wel een doorkijk naar de tweede fase, want daar wonen ook Rijswijkers die graag van groen genieten. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Alberts?

Mevrouw Alberts: Ja, dank u wel, voorzitter. En dank ook aan de wethouder voor zijn beantwoording. Hij zei: wat mij betreft worden de natuurwaarden beter. Nou, daar kunnen wij het alleen maar van harte mee eens zijn. Wat GroenLinks betreft is dat ook het geval, en vandaar ook het amendement, dus heel fijn om te horen.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog meer woordvoeringen? Zie ik niet. Dan is het tweede termijn beëindigd. Ziet de wethouder nog aanknopingspunten voor verdere reactie?

De heer Van der Laar: Nou, ik denk dat mevrouw Van Nunen wel recht heeft om nog een reactie op uw pleidooi voor de gemeenschappelijke visie op het hele gebied, en dat er na fase 1 ook fase 2 en de inwoners daaromtrent recht hebben op die aandacht. Daar ben ik het helemaal met u eens. En dit is gebaseerd wel op één Structuurvisie, dat is een juridisch woord, maar één visie op het hele gebied. En vanuit die visie wordt wel gewerkt. En ook vanuit die visie zal ook een basis zijn voor de ontwikkeling van De Voorde en de partij die dat van plan is. Dus daar is dat deels gewaarborgd, maar anders moeten we daar nog een keertje over doorpraten hoe we daar dat doorkijkje kunnen realiseren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen rekent het antwoord goed. Goed, daarmee sluiten we de beraadslaging af. Gaan we over tot besluitvorming.

*a. Amendement GroenLinks – Landgoederenzone*

De voorzitter: Ik stel aan de orde het amendement van GroenLinks. Het college heeft gezegd geen bezwaar. Is er behoefte aan een stemverklaring over dit amendement? Niet. Is er behoefte stemming over het amendement? Ook niet. Dan is het unaniem aanvaard. Dank u wel.

*b. Raadsvoorstel Landgoederenzone (21 046)*

De voorzitter: Dan gaan we nu over tot besluitvorming over het raadsvoorstel als zodanig. Behoeft er stemverklaringen? Ja. Mevrouw De Mooij.

Mevrouw De Mooij: Dank u wel, voorzitter. Voor zover ik de beantwoording van de heer Van der Laar begreep. Hij zegt ongeveer hetzelfde als wat in de memo staat. De ambitie is binnen het budget, maar hij kan

dat niet in een voorstel verwoorden, dus dat zal dan ook de reden zijn dat wij tegen het voorstel willen stemmen, en niet op de inhoud van het plan zelf, maar om de kosten wederom.

De voorzitter: Ik begrijp u verklaart dat uw fractie voor dit voorstel is?

Mevrouw De Mooij: Zeker niet.

De voorzitter: Of tegen. Nou, dan gaan we stemmen. Wie is tegen dit voorstel? Tegen het voorstel heeft gestemd de VVD-fractie. Drie stuks? Daarmee rekenen we dat alle anderen voor zijn, dus een meerderheid. Voorstel aangenomen. Dank u wel.

### **13. Raadsvoorstel Ja-Ja sticker (21 048)**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 13, de Ja-Ja sticker. Ik merk in de wandelgangen dat er wat vage gedachten over zijn. Maar goed. Wie wil het woord voeren? Helemaal niemand? De griffier heeft een keurig lijstje. We beginnen met mevrouw Mauer, dan mevrouw Alberts, de heer Oelen, de heer Braam, de heer Van der Meij, de heer Weterings, mevrouw Woudstra, de heer El Majjaoui en mevrouw De Man. Dat is bijna iedereen. Goed, ik verzoek u om het bondig te houden. Mevrouw Mauer.

Mevrouw Mauer: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het bondig houden. Wij spraken met veel Rijswijkers en vroegen om een mening. Velen gaven aan dat veel folders, flyers, reclameboekjes van de deurmat direct in de papierbak verdwijnen en dat het dus echt zonde en onnodig is. Verder kwam er uit onze online poll dat de meerderheid van de deelnemers positief staan tegenover de Ja-Ja sticker, en wij vinden zelf ook de intentie om verspilling te voorkomen goed, dus deze motie kan op onze steun rekenen. Dank u wel.

De voorzitter: Het amendement, denk ik?

Mevrouw Mauer: Het raadsvoorstel.

De voorzitter: Het raadsvoorstel. Nog veel beter. Mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja, voorzitter. Dank u wel. Wat vanavond met dit raadsvoorstel voorligt is het volgende. Alleen reclamefolders in je brievenbus ontvangen als je daar om vraagt. Het draagvlak, mevrouw Mauer verwees er al even naar, om deze verandering ook in Rijswijk door te voeren is er. Juist kleine lokale ondernemers zien het wel zitten, want voor hen is het relatief duur om reclamefolders te laten drukken en verspreiden. En de kosten voor de gemeente om het systeem met de Ja-Ja sticker in te voeren zijn laag en eenmalig, en het levert een structurele besparing op. Er zijn in de afgelopen jaren in meerdere gemeenten goede en waardevolle ervaringen opgedaan met het zogenaamde opt in systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk. Daardoor zijn de kinderziekten eruit, en is het nu een goed moment om in Rijswijk te starten met de invoering. Naar Rotterdams voorbeeld hebben we een amendement ingediend om te voorkomen dat reclamefolders zich gaan voordoen als huis-aan-huisblad. GroenLinks is blij dat dit college zijn langstlopende toezegging uitvoert. Reclamefolders belanden vaak ongelezen bij het oud papier, en soms zelf bij het restafval of op straat. Minder folders maken, verspreiden en weggooiden is winst voor milieu en portemonnee van

inwoners en ondernemers. Met de hoogste afvalstoffenheffing van Nederland is juist nu in Rijswijk het moment om ja te zeggen, en voor dit voorstel te stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben hier het al twee keer eerder over in deze zaal gehad afgelopen forum en een hele tijd geleden eigenlijk ook al over de invoering van de Ja-Ja sticker, althans het voornemen van dit college om de Ja-Ja sticker in te voeren. En de VVD is altijd vrij duidelijk geweest in de opvatting daarover Nee-Nee tegen de Ja-Ja sticker om een aantal redenen. Allereerst omdat we echt oprecht onnodige overheidsbetutteling vinden, dat is een politieke opvatting, maar de andere reden is dat er een voorstel voorligt wat eigenlijk slecht onderbouwd is. Er worden namelijk een aantal algemeenheden geprojecteerd, vertaald naar Rijswijk, waarvan het überhaupt maar de vraag is of dat wel de situatie in Rijswijk is. En vervolgens worden er kosten uitgegeven voor iets waarvan het nog onduidelijk is of dat überhaupt een probleem gaat oplossen. En het derde is, en anders dan wat mevrouw Alberts betoogt dat de ondernemers hier blij mee zijn, want ik heb de wethouder in het forum iets heel anders horen zeggen, namelijk dat ondernemers helemaal niet blij waren met de invoering van deze sticker, maar dat ze er begrip voor hadden. Nou, als ik thuis zegt: ja, ik begrijp je. Dan weet mijn vrouw heel goed dat ik het er niet mee eens ben, en ik denk dat dat voor heel veel mensen zo geldt. Ja, en dat is voor de VVD toch ook wel wat bezwaarlijk, omdat wij juist denken dat kleine ondernemers hierdoor worden getroffen omdat zij een marketingkanaal gaan missen wat ze wel degelijk nodig hebben omdat ze waarschijnlijk onvoldoende digitaal vaardig zijn, ook omdat de gemeente daar in de afgelopen periode niet in heeft geïnvesteerd. Dus wij zullen tegen dit voorstel stemmen. Mocht het nu zo zijn dat dit voorstel het toch gaat halen dan ligt er ook nog een amendement van GroenLinks. Dat zullen wij wel ondersteunen omdat wij met GroenLinks van mening zijn dat een huis-aan-huisblad niet mag verworden tot een advertorial of een advertentieblad, omdat de gemeentes zo'n onzinnig voorstel heeft ingevoerd. En ik denk ook dat het feit dat dit amendement nodig is ook een bewijs is eigenlijk van het rücksichtslos opschrijven van een raadsvoorstel als deze, in plaats van dat er is gekeken naar ervaringen in andere gemeenten van hoe is dat nu eigenlijk gebeurd, is er gewoon maar gezegd: nou ja, 10%, we doen iets over de duim weg. Dus om die reden zullen we wel voor het amendement, maar dus wel in algemene zin tegen het voorstel. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: De heer Braam.

De heer Paredes Sanchez: Nou, mag ik Ed, of Dennis? Ja, ik doe het. Nou, dank u wel, voorzitter. Carlos heeft het woord bij deze. Ja-Ja sticker. Ik zeg: als je helemaal geen sticker op je dus hebt zitten, wat zegt dat dan? Dat daar Ja-Ja alles naar binnen mag, dus we zijn een beetje bezig met betutteling. En een heleboel dingen zijn al gezegd. Ik kan me ook aansluiten bij wat de VVD heeft gezegd. Wij zullen niet voor dit raadsvoorstel stemmen.

De voorzitter: Mijnheer Paredes Sanchez voerde het woord namens de fractie BvR. Heel goed. Dan gaan we naar mijnheer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. Gemeentebelangen Rijswijk zal niet instemmen met het raadsvoorstel wat nu ligt. Wij zien het niet zitten dat wij als overheid gaan bepalen wat mensen wel of niet aan

stickers op hun brievenbus moeten plaatsen. Wij denken dat onze inwoners zich van voldoende verantwoordelijkheid bewust zijn om wel of niet bewust reclamefolders te ontvangen, daartoe zelf maatregelen voor nemen. We willen daar ook geen € 15.000 uit het Groeifonds voor besteden. Voor dit soort activiteiten zien wij dus het Groeifonds niet als investeringsvehikel om dit mogelijk te maken. Het amendement van GroenLinks laat ook eigenlijk zien dat gemeenten die inmiddels in de praktijk hier ervaring mee hebben dat het toch niet werkt zoals het beoogd is. Ik roep liever ondernemers op om innovatief te zijn. Maak gebruik van de digitale weg om reclame te maken. Daarmee wordt ook papier bespaart, en als ontvanger van die digitale reclame zou je ook digitale maatregelen kunnen nemen op het moment dat je die reclame niet zou kunnen ontvangen. Ik denk dus al met al dat het probleem van het vermeend ongeadresseerd papier verspreiden in grote hoeveelheden, en dat het niet efficiënt zou zijn, zich op termijn vanzelf oplost op het moment dat ondernemers hun maatschappelijke verantwoordelijkheid in deze ook nemen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank. Ook al in het forum aangegeven dat wij begrijpen de gedachtegang om minder papieren te geven, minder folders. Alleen zijn wij van mening dat het niet goed werkt met een Ja-Ja sticker. We hebben in het forum aangegeven: ga naar de bron toe, ga kijken hoeveel mensen nog behoefte hebben aan reclames. We hebben 26.470 huishoudens, 27.219 woningen. We hebben heel veel informatie al over de woningen en over het aantal mensen, dus ga eens goed informeren wat er nodig is en kan je ze bij de bron dus minder drukwerk laten drukken, want als dat gedrukt is dan is het kwaad al geschied. Gaat het toch wel al naar de papierhoop of en gaat het toch al op een stapel, dus dan is het al gedrukt. Bijvoorbeeld Groot Rijswijk heeft een oplage van 26.000. Nou, het lijkt me sterk al die 26.000 huishoudens die Grote Rijswijk ontvangen ook met een Nee-Nee sticker. Dus beter onderzoek verrichten, en dan willen wij verder kijken hoe we hiermee omgaan. Een van de grootste redenen waarom wij tegen het voorstel zullen stemmen is het advies van de VNG. Die heeft duidelijk op de website staan wanneer het huidige systeem effectief is zal een nieuw systeem minder resultaat geven. Immers, nu er een substantieel aantal inwoners al bewust heeft gekozen voor helemaal geen ongeadresseerd drukwerk of enkel een huis-aan-huisblad zal een nieuwe Ja-Ja sticker hierin geen verandering brengen. Dat zegt het VNG, dus wij kunnen niet achter het punt staan. Dus wij zullen tegenstemmen. En als laatste, voorzitter, wil ik nog even toch een punt maken. Ik heb ook nog even het persbericht van het college teruggekeken. De heer Van der Laar heeft bij Groot Rijswijk voor de camera gestaan: dit besluit is genomen. Nou, ik zal u vertellen: de raad maakt hier een besluit, en niet het college. Dus er kan een correctie komen vanavond ga ik ervanuit bij Rijswijk.tv. Niet meer voor de beurt praten. De raad is het hoofdorgaan en niet u. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Het aandeel papier en het restafval is hoog, het is al genoemd. Het is een van de redenen dat de Rijswijker zoveel kilo restafval heeft en de afvalstoffenheffing hoog is. Het verminderen van afval en het verlagen van de kosten vindt D66 Rijswijk van belang, in elk geval om iets te proberen. Daar hoort verandering van wat we kennen en ons gedrag proberen we een nieuwe aanpak bij. Het kenbaar maken wie wel reclame wil keert het huidige systeem om. Het kost niet veel. Het is wel een aanpassing. Naast voor inwoners ook voor ondernemers. Er is steeds meer vraag naar digitale reclame en informatie. Het goed

gebruiken daarvan kost energie en tijd, en het is niet voor iedereen een oplossing. Naast digitaal blijft met de Ja-Ja sticker het rondbrengen van papierenreclame ook mogelijk. Met de toegezegde aandacht vanuit de gemeente voor de wijziging voor ondernemers zijn wij tevreden. D66 Rijswijk staat daarmee achter de voorgestelde maatregel om in ieder geval iets te proberen, en de geldverslindende papierenstapels in de restcontainer te verkleinen.

De voorzitter: Goed. Dan gaan wij naar mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, het is inderdaad een sympathiek voorstel. Of het inderdaad kan leiden tot minder papier, dus minder verspilling, onnodig verbranden van papier, dat zal moeten blijken na de invoering. Maar we geven toch het voordeel van de twijfel. We stemmen voor dit voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst: potverdorie Mark, mijn laatste punt heb je mooi voor me weggekaapt. Ik ben het namelijk helemaal met je eens. Het voor je beurt praten in de media van het college daar was ik ook zeer ontevreden over. Goed dat het al is aangekaart. Bij deze ook van mijn kant. Ja, verder. Ja-Ja sticker. Nou, de argumenten die ik hier vooral hoor zijn: ja, het is goed om alleen reclame te ontvangen als u daarom vraagt, en men wil verspilling van het papier en onnodig veel drukwerk van bedrijven tegengaan. En dat is allemaal leuk, dat is een goed idee, maar volgens mij hebben wij daar gewoon al twee werkende tools voor en hebben we die ook al heel lang, een Nee-Nee sticker en een Nee-Ja sticker. De mensen die hier geen gebruik van maken ontvangen van alles, en wens je daar verandering in te brengen dan plak je dus één van die bestaande stickers op je brievenbus. Dat zijn twee prima opties, en het werk. En als men niet weet dat ze daar wat aan kunnen doen dan kunnen we daar als burens, als vrienden en zelfs als gemeente hen daarop wijzen. Waarom nu € 15.000 uittrekken voor een nieuwe sticker, absoluut niet. Onafhankelijk Rijswijk vindt dat onnodig, en het is zo zonde van het geld. En zoals de VVD ook al zei: onnodige overheidsbetutteling. Want mensen zoals ik zonder sticker op de brievenbus, simpelweg omdat ik niet zo'n lelijke sticker op mijn brievenbus wil hebben, ontvangen ook gewoon graag die bladen. En nu wordt er eigenlijk van uit de gemeente gezegd: ja, maar als je nog blaadjes wil ontvangen zoals je nu doet dan moet je een sticker plakken. Dat is raar, vind ik. En we worden volgens mij al vaak genoeg in wege gedwongen waar we helemaal niet heen willen gaan, en daar zijn wij als Onafhankelijk Rijswijk op tegen. Lijkt me helder. Ik ga tegen stemmen. Dat was mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Zie ik niet. Dan gaat het woord naar het college. De wethouder van dienst, de heer Van der Laar.

De heer Van der Laar: Voorzitter, dank u wel. Ik zal de vragen afgaan. Wij. heel interessant en leuk ook eigenlijk dat jullie zo'n peiling hebben gedaan. En in ieder geval ... De vraag is dan altijd hoe representatief is dat dan? Maar daar zal wel een enthousiaste reacties op zijn gekomen dat 75% daar - ik zag ook discussies - denkt: dat is een goed idee, want dan kunnen we verspilling voorkomen. En dat is iets waar we in Rijswijk heel graag willen doen omdat we zulke hoge kosten hebben omdat we zoveel afval produceren, en alle kleine beetjes helpen. Dat is eigenlijk het pragmatische argument, want we zien in andere steden dat dat werkt. Er

zijn niet zo heel veel steden, maar we hebben die dat doen. Dit jaar worden in een aantal steden het systeem ingevoerd, maar in steden waar het wel het geval is zie je toch een effect. En ofschoon je dat van tevoren misschien helemaal niet kunnen inschatten wat het effect is denk ik dat wij in Rijswijk blij moeten zijn met ieder effect wat ertoe leidt dat afval minder wordt. GroenLinks noemt de argumenten heel duidelijk op. Het levert een structurele besparing op. De VVD heeft het over onnodige overheidsbetutteling. Dat hele idee van de Ja-Ja sticker is juist dat je met rust wordt gelaten, en je keert bewijslast om. Je moet dus niet iets doen omdat je iets niet wil, maar omdat je wel reclamefolders wil ontvangen. Dat geef je dan aan met een Ja-Ja sticker. Dus eigenlijk zorg je ervoor met dit systeem dat je niet wordt lastiggevallen. De ondernemers, en de heer Van der Meij zegt dat heel terecht, er zijn in de toekomst maar nu ook al heel veel manieren waarop je digitale reclame kunt maken via ... Ik zag in Groot Rijswijk een advertentie, nota bene in de Groot Rijswijk zou ik willen zeggen, voor reclamefolders.nl waar je kunt abonneren op digitale lokale reclamefolders. Er zijn apps waar je je kunt abonneren om de reclamefolders fysiek nog in de bus te krijgen. Dus er zijn inderdaad allerlei manieren. Het zou mooi zijn als die inderdaad door worden gevoerd, maar ik begrijp de afweging. Dus die alternatieven zijn er, en dat staat de invoering van het systeem ook niet in de weg. BvR vraagt: wat gebeurt er nu als je helemaal geen sticker op de deur hebt in dit nieuwe systeem? Nou, dan word je dus met rust gelaten. Dat is dus het hele prettige eigenlijk eraan, want anders zit je bij wijze van spreken rustig op de bank en dan komt iemand langs die de hele brievenbus volgooit met reclamefolders met producten waar je niet op zit te wachten waar je ook nog voor naar de papierbak moet lopen. Ja, dat is het idee wat hier achter deze sticker zit, achter het systeem, natuurlijk.

De voorzitter: Een momentje. Een interruptie van de heer Paredes Sanches.

De heer Paredes Sanchez: Ja, dank u wel, mijnheer de burgemeester. Waar komt u met al die data vandaan? Het lijkt een beetje uit de lucht gegrepen allemaal. Wij denken, wij vinden. Onze achterban die hebben wij netjes geconsulteerd hierover, en die zijn niet benaderd door niemand, en die willen die sticker helemaal niet. Dus is dat ook een onderzoek van onze achterban die zegt: die sticker willen we niet, dus dat is ons onderzoek geweest, we hebben tien mensen gevraagd? Waar komt dat allemaal vandaan? Ik vraag me af.

De heer Van der Laar: Nou, ik heb het niet over een onderzoek gehad. We hebben ook geen onderzoek gedaan, daar heb ik het ook helemaal niet over. In de eerdere beantwoording had ik het over een onderzoek wat een lokale politieke partij heeft uitgevoerd. Maar ik had het over het principe van het systeem waar je de bewijslast omdraait. Maar goed, daar hebben we denk ik voldoende over gewisseld. Dat is geen data, maar dat is het principe van het systeem. Rijswijks Belang, ga naar de bron toe. Ik dacht even dat u een heel warm pleidooi voor bronscheiding ging houden, maar u bedoelde iets anders. U vraagt: als de vragen er niet is, dat is het hele idee ervan, dan wordt die folder niet gemaakt. U zegt: die folder is toch al gemaakt, dus die moet ergens heen. Maar als heel veel mensen aangegeven hebben dat ze die folder niet willen of in dit systeem dan is die vraag er niet, worden die folders ook niet gemaakt, hoeven die vrachtwagens niet de rijden, wordt het papieren in de drukkerij niet gemaakt, en bespaar je dus niet alleen heel veel papier, maar op CO2 en energiekosten et cetera. Ik zie een interruptie.

De voorzitter: Een interruptie. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, en hoe kom je daar dan achter om te weten hoeveel er gedrukt moet worden? Dat hoor je toch wel goed te onderzoeken? Want nu hetzelfde met die Nee-Nee komt die folder niet in de bus, maar het wordt wel gedrukt. Kan je beter goed onderzoeken: is er behoefte? 26.000, 24.000, 22.000. Ga het onderzoeken, en dan pas kun je goed voor de dag komen: jongens, nu hebben we onderzoek verricht, van de 26.000 huishoudens willen 20.000 willen er wel een folder, en 4.000 niet. Maar er is geen onderzoek verricht. Dus het is nattevingerwerk uit Amsterdam en uit Utrecht. Nee, sorry.

De heer Van der Laar: Ja, om te onderzoeken hoeveel reclamefolders nodig zijn dat is aan de commerciële partijen die reclamefolders willen maken natuurlijk en verspreiden. Wij hebben het vanavond over het systeem, en of je nu wel of niet ongevraagd een reclamefolder in de bus krijgt, en of we verspilling willen voorkomen.

De heer Weterings: Voorzitter, ter interruptie. Er is een systeem, en die werkt prima. De VNG zegt: met een werkend systeem heeft een Ja-Ja sticker geen effect. Hoe zullen we het dan doen? Heeft u al met de VNG gesproken? Dank u.

De heer Van der Laar: Voorzitter, ik hoor wat de heer Weterings zegt. We hebben inderdaad nu een Nee-Nee systeem, maar we pleiten ervoor om dat systeem om te draaien naar de Ja-Ja sticker waarbij toch een besparing wordt verwacht. En dit voorstel is er helemaal opgericht om alle kleine beetjes helpen om te zorgen dat verspilling wordt voorkomen, en dat zou mogelijk wel eens veel meer kunnen zijn dan een beetje. OR heeft verschillende argumenten genoemd ook, en u bracht zelf nog een heel aardig argument aan ten aanzien van de lelijke sticker.

De voorzitter: Mijnheer Van der Laar, één momentje. Er is nog een interruptie van de heer Paredes Sanchez.

De heer Paredes Sanchez: Ja, maar als je de verspilling tegen wilt gaan dan heb je toch de Nee-Nee sticker? Want dan komt er toch niks in je bus, of zie ik dat nu verkeerd? Is dat een hele omgekeerde wereld. Dat werkt nu toch? Waarom zouden we een Ja-Ja sticker in gaan voeren als die Nee-Nee sticker er al is, en als je helemaal geen sticker hebt dan krijg je alles in je bus. Wat is het probleem? Waarom zitten we zo moeilijk te doen met een Ja-Ja sticker dat allemaal geld gaat kosten? Ik begrijp het niet.

De heer Van der Laar: We hebben het systeem van Nee-Nee sticker, maar het is niet zo dat iedereen die geen reclamefolders willen ontvangen een Nee-Nee sticker heeft. En we verwachten van de invoering van de Ja-Ja sticker een effect op de besparing van...

De heer Paredes Sanchez: Ja, maar het is toch aan de burgers zelf om te kiezen of ze een sticker op die voordeur willen hebben of niet. Dat gaan wij toch niet voor hun bepalen? Ik ben er nu wel een beetje kwaad aan het worden, want dat vind ik zulke kolder. Nee-Nee geen, Nee-Ja dit wel, dat niet. Geen sticker, volgooien dat ding.

De voorzitter: Goed zo. Loud and clear. Mevrouw De Man, zou u aanvullen?

---

Mevrouw De Man: Ja, alstublieft, voorzitter. De heer Van der Laar geeft aan de mensen die plakken nu geen Nee-Nee sticker. Oké, dat klopt, dus willen ze folders ontvangen. Want anders dan plakken ze wel een Nee-Nee sticker. Wat geeft u dan het idee dat ze, als ze nu geen Nee-Nee sticker op de bus plakken, dat ze dan ineens wel een Ja-Ja sticker op de bus gaan plakken? Als mensen daar niet over nadenken dat maakt ze niet uit. Laat ze dan vooral met rust, en hou op met die betuttelingen, met het willen teugen.

De voorzitter: Goed. Dames en heren. We gaan even terug naar de strakke orde. De wethouder vervolgt z'n betoog en rond de termijn af.

De heer Van der Laar: Ja, kijk dit is een verschil. Een verschil van inzicht wilde ik zeggen, maar u zegt heel terecht het is niet aan ons te bepalen of je een lelijke sticker, in de woorden van OR, op je deur moet plakken, maar in het Nee-Nee stickersysteem dwingen we wel mensen een sticker op hun deur te plakken voor iets wat ze niet willen. Dus daar worden ze ... Precies hoe ik het zeg. Dus je hoeft niks, je krijgt wel papier in je bus, maar daar zit je eigenlijk helemaal niet op te wachten. Nou, daar is het Ja-Ja systeem biedt daar bescherming toe zodat je niet gedwongen bent om een lelijke Nee-Nee sticker ... Maar wil je wél folders ontvangen kan je daar heel makkelijk een Ja-Ja sticker. Want dan kunnen we papier besparen, CO2 besparen, energie besparen en hopelijk ook kosten besparen. Dat is het einde van mijn termijn. Ik denk dat ik dan alles heb gezegd, voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik heb het gevoel dat we een beetje in herhaling vallen, dus nog één opmerking van mevrouw De Man, en eentje van mijnheer Weterings en dan sluiten we het af.

Mevrouw De Man: Als ik het dan goed begrijp dan gaan we een Ja-Ja sticker invoeren, en dan moeten de mensen die nu een Nee-Nee sticker hebben het of alsnog laten zitten, dus die zitten nog steeds opgescheept met een lelijke deur of ze moeten een beetje moeite doen om die sticker er af te halen met stickerverwijderaars, et cetera. En dat kost ons € 15.000. Jongens, kom op.

De voorzitter: De heer Weterings nog, één korte opmerking.

De heer Weterings: Voorzitter, hoe hoog schat de wethouder de VNG in? Dank u wel.

De voorzitter: De wethouder maakt zijn termijn af.

De heer Van de Laar: Hij is klaar.

De voorzitter: U hebt alles al gezegd. Heel goed. Nou. Ja, zullen we over naar beraadslagingen, alles voldoende uitgespit en doorgespit? Goed zo. Dan gaan we over naar besluitvorming. Ik stel aan de orde het amendement van GroenLinks. Zijn er stemverklaringen bij te geven? Nee, volgens mij was u duidelijk.

De voorzitter: Dan gaan we over tot stemming over dit amendement. De stemming is nu opengesteld.

De heer Massaar: 12 voor, 17 tegen.

De voorzitter: Dat is minder, daarmee is het amendement verworpen. Dan gaan we nu over tot besluitvorming over het raadsvoorstel ongewijzigd. Zijn er stemverklaringen bij af te geven? Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Ja, dank u wel voorzitter. Ja de nee-nee sticker die werkt echt prima. Het is beleid dat totaal niet gebaseerd is op data, aantallen of effecten wat het sorteert. Daarom zal ik ook tegen stemmen. Het is wat mij betreft symboolpolitiek.

De voorzitter: Goed. Nog anderen met stemverklaringen? Zie ik niet. Dan gaan we over tot stemming. De loketten zijn geopend.

De heer Massaar: Eén stem nog.

De voorzitter: Betekent dat het voorstel is afgewezen. Goed. Dat kan gebeuren. Ja.

#### 14. Raadsvoorstel Grofvuil

De voorzitter: Dan gaan we door met het volgende agendapunt. Raadsvoorstel Grofvuil. De heer griffier, zijn er aanmeldingen voor woordvoering? Ja mevrouw Mauer, meneer El Majjaoui, meneer Sleddering, meneer Wit, mevrouw Van der Meij, meneer Van der Meij, Veerman, Weterings, Van Nunen, de Man. Het bekende usual suspects. De griffier maant mij om het een beetje strak voor te zitten, want ik denk dat we een heel end komen als we deze een beetje vlot erdoor doen. Mevrouw Mauer.

Mevrouw Mauer: Dank u wel voorzitter. WIJ vindt dat iedereen zijn afval kwijt moet kunnen. En of dat nou in een groene klike voor de deur moet of dat er een ondergrondse container in de straat staat, we zijn samen verantwoordelijk om Rijswijk netjes te houden. Wij zijn wel sceptisch over het raadsvoorstel, omdat wij onze bedenkingen hebben of dit niet een tegenovergesteld effect heeft. De illegale bij plaatsing waar zowel bewonersverenigingen als, van Rijswijk, als woningcorporaties zoals Vidomes voor waarschuwt wordt afgedaan als een probleem van korte duur. We vroegen in het forum waarop deze uitspraak gebaseerd is, en we kregen het antwoord als dat het in andere steden ook zo was. Wij zijn er niet van overtuigd dat dit argument opgaat. Wij vinden dat de wethouder niet alleen moet monitoren op illegale bijplaatsing, maar actief moet inzetten op preventie van illegale bijplaatsing en handhaven waar de regels worden overtreden. Kunt u dit toezeggen? Dit was onze eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. De heer El Majjaoui.

De heer Majjaoui: Ja dank u wel voorzitter. Graag maak ik nog twee opmerkingen bij dit voorstel. De stijging van de afvalstoffenheffing voor de inwoners van Rijswijk is in 2021 inderdaad zeer fors. Dit gelet op de aanzienlijk toegenomen kosten van afvalinzameling en de verwerking daarvan. Hierdoor zullen er maatregelen benodigd zijn, soms ook onorthodoxe maatregelen, ook gezien de eerdere discussies in deze raad en de opdracht die door de raad aan het college is gegeven. Daarom kunnen we ook meegaan met dit voorstel. Echter, het voorstel heeft als onwenselijk gevolg dat de kosten voor de inwoners te hoog worden ervaren, en wellicht een averechts effect zouden kunnen hebben. Daarom dien ik namens een aantal verschillende partijen een amendement in om het voorgestelde tarief voor het ophalen van grofvuil te verlagen naar €

---

12,50. Met andere woorden, halveren van het voorgesteld tarief. Voorzitter, ook zijn we blij te lezen dat één jaar na de invoering van het betaald ophalen van grofvuil een evaluatie plaats gaat vinden. Dus ons dringend verzoek hierbij dan ook om te onderzoeken of er geen wildgroei is ontstaan van afvaldumpingen, dan wel op illegale wijze afval ter inzameling aanbieden. En niet onbelangrijk, de dienstverlening van Avalex door te laten lichten. Dit voor wat betreft betaald ophalen van grofvuil. We zouden graag de uitkomst hiervan te zijner tijd via de raad willen ontvangen. Ik hoop dat de wethouder dit aan mijn fractie kan toezeggen vanavond. Tot zover mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Sleddering.

De heer Sleddering: Ja dank u voorzitter. Gelet op de tijd een korte herhaling van zetten. De VVD is absoluut tegen dit voorstel. Er is geen enkele garantie dat dit niet leidt tot ongebruikelijke en ongewenste bijstortingen. Ik ben ervan overtuigd dat het gaat gebeuren. Vervolgens is er geen enkele toezegging dat de handhaver hier speciaal op gaat controleren. U komt niet verder dan een beetje monitoren. Dan is het kwaad al geschiedt. Het kalf en de put. De koe en de sloot. Grofvuil bij de straat. Dus, het is niks en daarom stemmen we tegen.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit: Ja dank u voorzitter. Ik zal het ook kort houden. Wij hebben in het forum gevraagd om aanvulling op het raadsvoorstel. Daar is de wethouder mee gekomen. De, in ieder geval om minima tegemoet te komen gezien ja de toch wel aanzienlijke kosten die eraan kunnen hangen. Ik ben wel heel benieuwd, bij het amendement wat nu is ingediend, wat de wethouder daarover gaat zeggen aangaande eventuele kostendekking daarvan. Het bedrag wordt dermate klein dat je je moet afvragen of je het überhaupt nog gaat invoeren als je dit gaat doen. Dus ik ben heel benieuwd wat de wethouder daarover te zeggen heeft. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. Ja het college heeft uitvoering gegeven met het raadsvoorstel wat nu ligt op basis van een motie die een meerderheid van de raad kende ten tijde van de behandeling van de begroting. Wij hebben in Rijswijk te maken met een, ja een stijging van de afvalstoffenheffing. En dat heeft een aantal partijen, waaronder Gemeentebelangen Rijswijk, doen voorstellen om de motie in te dienen om grofvuil tegen betaling op te gaan halen. Uiteraard blijft de basisregel, en ik vraag ook het college om dat goed te blijven communiceren, dat het voor onze inwoners steeds mogelijk is om gratis het grofvuil bij Avalex aan te bieden. En dat moet ook de hoofdboodschap zijn. Dat wij er niet voor zijn om het grofvuil tegen betaling op te halen, maar dat we er wel voor zijn om het gratis bij Avalex te brengen. En dat zal gestimuleerd en ook gemotiveerd moeten blijven worden bij onze inwoners. Gezien de afvalstoffenontwikkeling, kostenontwikkeling, zien wij ook ons genoodzaakt dat wij dus nu moeten gaan instemmen met het grofvuil ophalen tegen betaling. We kunnen ons vinden in, ja in het amendement wat het CDA heeft opgesteld en waar wij aan meegetekend hebben om het tarief enigszins te, ja te verlagen naar de € 12,50. We hechten veel waarde aan het evalueren na een jaar. Dat dus, daar hoort ook bij hoe de kosten en respectievelijk hoe de kosten zich ontwikkelen. Dus dat zal ook kunnen leiden tot het opnieuw ter discussie stellen van het tarief, de hoogte van het tarief ten aanzien van het ophalen van het grofvuil. Aandacht voor handhaving. U heeft dat in

---

het forum ook al wat enige woorden over gezegd. Ik denk dat het goed is dat u dat ook eventjes stipuleert nu in de raadsbehandeling. Ja en benadruk het gratis brengen bij Avalex als leidmotief ten aanzien van het grofvuil. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel voorzitter. Na enige discussie in het forum waren wij gevoelig voor de discussie over de betaalbaarheid voor de burgers. De burgers maken van de kosten is natuurlijk één ding. Andere kant dat ze het lastig vinden om hun groot vuil kwijt te raken is een ander ding. Aanvulling binnen dit amendement kunnen we dan ook steunen. Betere haalbaarheid, daar staan wij ook voor. Nog wel een vraag over een aantal punten die er over de alternatieve manier is die genoemd worden om het grofvuil te laten ophalen. Zelf brengen is natuurlijk één van die opties, maar er zijn nog een aantal andere opties genoemd. Misschien goed dat, om dat ook onder de aandacht te brengen van de burgers. En ik wil de wethouder vragen of hij daar ook een aanzet toe wil zetten naar Avalex om te kijken hoe we daar ook een stukje publiciteit over kunnen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ik zal het kort houden. Rijswijk heeft al de duurste afvalstoffenheffing, daar moeten Rijswijkers voor betalen. Wij zijn dus tegen dit voorstel, want het is toch een soort verkapte verhoging van deze afvalstoffenheffing. Ik had gezien dat de coalitie heeft al een amendement gemaakt met de partijen met een meerderheid. En goed, we kunnen hoog en laag springen, maar ik denk dat gewoon de Rijswijkers kunnen nou deze coalitie bedanken voor weer een verhoging. En wij verwachten ook heel veel bij plaatsingen, dus dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja voorzitter, dank. En dank aan de wethouder voor de aanpassingen rondom ook punten die wij zo belangrijk vonden, namelijk de hoogte van de grofvuil ophaalservice, sowieso algemeen, en die kwijtschelding voor specifieke groepen. Nou, de kwijtschelding begrijp ik hieruit, maar ik wil het toch nog heel even bevestigd hebben door de wethouder, is voor het ophalen van grofvuil voor dezelfde bevolking, voor dezelfde inwonersgroepen als ook de kwijtschelding geldt voor de afvalstoffenheffing in algemene zin. En daarnaast heb ik ook natuurlijk de vraag van de heer Wit. Ja als we dan niet € 25 maar € 12,50, dus de helft, rekenen voor het ophalen van grofvuil, wat is dan in feite nog de inkomstenbron voor de gemeente om, ja hierin dan, ja iets, ja hoe noem je dat, te werven aan inkomsten wat in verhouding staat tot het percentage dat geschrapt is uit de afvalstoffenheffing zoals het door u als college is voorgesteld in november. Of is dit een symbool amendement? Dus ik hoor graag het antwoord om het amendement te redden bedoel ik hè, van november. Is het dan min of meer dan maar op € 12,50 gezet om het amendement dan toch nog, nou ja dan kijk ik naar de coalitie en natuurlijk niet naar het college, maar het amendement te redden? Of zijn daadwerkelijk de inkomsten voor het college zo groot dat u zegt van nou daar is die 9% wel door gedekt? De 9% die eraf zijn gegaan door het amendement van november? Voorzitter, daar heb ik graag een antwoord op.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar mevrouw De Man. Daarna de heer Braam.

Mevrouw De Man: Ja dank u wel voorzitter. Ik zal allereerst even reageren op het amendement wat er voorligt. Onafhankelijk Rijswijk is verbijsterd over het amendement van de vier collegepartijen. Velen van jullie riepen altijd dat de afvalstoffenheffing überhaupt niet verhoogd mocht worden, tot men in het college zat, toen kon het wel. En daarnaast is er jaren geleden moord en brand geschreeuwd door in ieder geval een deel van diezelfde partijen toen een dergelijk voorstel voorbijkwam. En kijk nu eens. Er wordt een doekje voor het bloeden gepresenteerd, maar als het aan deze partijen ligt gaat onze Rijswijkse inwoner dus sowieso betalen voor het ophalen van grofvuil. Schandalig vind ik het. En beste inwoners van Rijswijk, ik kijk nu jullie aan, onthoud dit wanneer u gaat stemmen voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen. En dan reagerend op het voorstel zelf. Ik vraag me hardop af, hoe kunt u een dergelijk voorstel presenteren als u eerder de afvalstoffenheffing dusdanig hoog hebt gemaakt dat we één van de hoogste hebben in Nederland? En daarnaast betalen we dus gigantisch veel voor een vreselijke service. Want laten we eerlijk zijn, Avalex doet het niet fantastisch. Het vuil wordt laat opgehaald, soms niet eens opgehaald. Op sommige plekken lijkt Rijswijk meer een open vuilnisbelt dan iets anders. En meldingen van volle of kapotte bakken worden genegeerd of pas heel erg laat geregeld. En dan durft u nu voor diezelfde organisatie en diezelfde dienstverlening ook nog eens betalen voor grofvuil in het leven te roepen. Ik vind dat nogal wat. Om nog maar te zwijgen over de risico's van illegale dump en bijplaatsing, zoals al eerder is genoemd door andere partijen. Onafhankelijk Rijswijk is verbijsterd, teleurgesteld en boos. We betalen al veel te veel voor veel te weinig, en we accepteren dan ook niet dat betalen voor grofvuil wordt ingevoerd. We zullen tegen dit voorstel stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Braam.

De heer Braam: Dank u wel voorzitter. Laten we eerst beginnen bij het begin. Het is hartstikke mooi dat een aantal partijen zeggen dat ze verbijsterd zijn dat dit voorstel er ligt. Nou, blijkbaar hebben ze dan geslapen tijdens de begrotingsbehandeling, want daar is nadrukkelijk een voorstel door, inderdaad, de coalitiepartijen ingediend. En daar stond dit als item bij vermeld. Het is wel zo van dat we als Beter voor Rijswijk het liefst in ieder geval dit bedrag helemaal zien verdwijnen. Alleen ja, er staat wel een bedrag tegenover wat we binnen willen halen en daarvoor is met name de vraag van ons ook in de richting van de wethouder, als het aan ons ligt zelfs weer op termijn dit bedrag terug te brengen naar nul, om die boete stevig op te voeren, handhaving zorgen dat zij ook aan de slag gaan, zeker met de illegale dumping zowel naast de bakken, maar ook in de bakken. Ik zie het ook voor mijn winkel allemaal gebeuren. En dan gaat het niet alleen om buitenlanders, ook gewoon om Nederlanders, die gewoon met het grootste gemak alles door elkaar gooien. In de groene bakken, grijze bakken, maakt toch allemaal niet uit. Het is gewoon erg vervelend dat dat gebeurt. Dat is met name ook de reden waarom de kosten zo hoog zijn, feitelijk omdat bijna alles, en dat is geen gelogen iets, dat is een serieus iets. Bijna alles wat er aangeleverd wordt vanuit Rijswijk gaat allemaal maar één kant op, en dat is allemaal de restgroep in. Niks naar groen en niks naar afval als het gaat om de PMD, niets gaat er op de goede manier naar papier toe, behalve dat wat langs de deuren wordt opgehaald. En waarom? Omdat zodra bak links leeg is dan wordt gewoon het vuil in de bak rechts gegooid. Dat is informatie wat gewoon rechtstreeks van de vuilnisverwerkers komt van Avalex. Dus wat dat betreft valt er nog wel wat te doen hier in Rijswijk. Je zou kunnen overwegen dat ze wat meer.

De voorzitter: Mevrouw De Man wil daar even op interrumperen. Gaat uw gang.

---

Mevrouw De Man: Als dat dan allemaal zo is hè, en ik geloof u op uw woord, want het hele voor scheiden is een gigantisch drama, dat zeggen we altijd al. Waarom enten we hier dan nog steeds op voorscheiding en gaan we niet gewoon over op nascheiding wat dan blijkbaar veel beter werkt voor deze gemeente?

De voorzitter: De heer Braam.

De heer Braam: Ja dat zou eigenlijk een vraag moeten zijn richting natuurlijk van het college in deze, maar ook in de meerderheid van de raad of zij dus daar uiteindelijk mee willen instemmen. Het is in het verleden door de toenmalige colleges is er besloten om dus die voorscheiding te doen, dus er moet maar eens een goed debat gaan plaatsvinden om ervoor te zorgen dat we hier maar eens een keer vanaf gaan. Zeker ook gelet op de nieuwe methodes die er allemaal zijn.

De voorzitter: De heer Sleddering.

De heer Braam: Ik zie de heer Sleddering.

De voorzitter: Wilde interrumpen.

De heer Sleddering: Het debat voeren we al twee jaar in de raad. En u heeft dat altijd tegengehouden. Dus wij hebben al excursies gehad naar prachtige installaties die nascheiding kunnen doen. En we hebben daar moties over gehad. Maar u was niet thuis steeds. Ik ben blij dat u bekeerd bent hoor, maar laten we zo snel mogelijk met deze onzin en al dat voorscheiden stoppen.

De voorzitter: Mijnheer Braam.

De heer Braam: Dank u wel voorzitter. Beter voor Rijswijk heeft ruimte gegeven aan het toenmalige coalitie waar Beter voor Rijswijk niet in zat, om proeven te doen om te kijken of überhaupt de Rijswijker bereid is om voor te scheiden en geld te verdienen. Want dat was altijd de boodschap die we meekregen. Nou, inmiddels zijn we met zijn alleenwijzer geworden. Sterker nog, we krijgen zelfs dikke boetes voor het foutief aanleveren van vuil. Nou, dan moet je op een gegeven moment kijken van wat dan? En dan zeg ik de heer Sleddering, op dat moment vindt u ons als partner om in de toekomst te gaan toewerken naar het nascheiden van dat afval en zo snel mogelijk al die ellende in Rijswijk af te schaffen. Want het werkt gewoon niet. Het enige wat schijnt te werken is alleen het ophalen van papier langs de deuren, hoe gek het ook klinkt. Dan verder, ja de boetes. Den Haag rekent € 250 boete voor het foutief plaatsen van vuilnis langs de straten. En Rijswijk volgens mij maar € 150. Is het mogelijk dat die boetes worden opgetrokken naar € 250, zodat ja toch eens wat vaker wordt ingezet op het bekeuren van de overtreders. Wellicht dus die € 12,50 die nu nog gerekend zou kunnen gaan worden het komend jaar, misschien net zo snel weer in een jaar kan worden afgeschaft. Voorzitter, daar wil ik het graag in de eerste termijn even bij laten.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Zie ik niet. Dan gaat het woord naar het college. Wethouder Keus.

De heer Keus: Ja dank u wel voorzitter. En dank ook voor eenieder in de eerste termijn, voor de bijdrage. Ik zal ook in lijn van uw verzoek het proberen kort te houden, maar natuurlijk wel compleet in de beantwoording.

Even kijken, ik begin bij, laat ik maar gelijk bij het amendement beginnen. En nou daar heb ik kennis van genomen. Zoals u ook in het aangepaste raadsvoorstel kunt lezen, ja staat ook mensen die in aanmerking komen voor kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing, hier gaat het ook over een belasting, komen daardoor ook automatisch in aanmerking ook voor de kwijtschelding. Dus als het amendement daarop gericht was, om een kwetsbare groep te ontzien, ja dan is het amendement overbodig. Vindt u het bedrag gewoon te hoog, ja dan heeft dat consequenties. Dan zal dat inderdaad tot een lagere opbrengst leiden. En u kunt uit het aangepaste voorstel afleiden dat dat de helft van € 30.000 is wat we dan aan opbrengsten minder zullen ophalen. En daarbij ook, in reactie ook op de vragen van de fractie van GroenLinks, ja wat doet dat, nou dat doet het dus in absolute termen. En daar wil ik ook aan toevoegen van ja wat, het bedrag is ook een, € 25 is samengesteld met het idee ook dat het een drempel opwerpt voor mensen om toch naar de milieustraat te gaan in plaats van het gemak om het gratis op te laten halen. En u kunt zich afvragen, en daarvoor, ik ben geen psycholoog hoe dat werkt, maar of die € 12,50 dan nog een voldoende drempel opwerpt om alsnog naar de milieustraat te gaan, of dat dat, ja voor lief wordt genomen en toch voor het gemak om het op te laten halen. Dat zal dan ook uit de evaluatie moeten blijken, waarbij ik ook goed vind inderdaad ook om, ja al die elementen, al die aspecten goed in kaart te brengen. Daar kom ik uiteraard dan ook tegen die tijd, of een volgend college dan inmiddels, bij u terug. Maar dat zal moeten blijken, maar dat wil ik graag in overweging meegeven aan u raad voor het indienen van het, bij het indienen van het amendement. Voorzitter, er zijn ook een aantal opmerkingen gemaakt over de communicatie. Nou, daar kan ik denk ik helder over zijn, ook in overleg met collega Van de Laar, om die onderdelen zeker goed ook in de communicatie mee te nemen. Dus ook de alternatieven waar de fractie van D66 op wijst, om die goed onder de aandacht te brengen. En zeker inderdaad ook, zoals de heer Van der Meij ook al heeft aangegeven, dat het gratis blijft om naar een milieustraat te gaan. En dat dat naast financiële motieven, ja ook voor een betere scheiding natuurlijk uiteindelijk dus ook voor het milieu een positieve bijdrage levert. Dus dat zullen we ook zeker meenemen in de communicatie. En daarnaast dus de aandacht voor de handhaving. Zoals u ook in het voorstel kunt lezen gaan ongeveer vijftien, ja bestuurlijke boetes, zo mag ik het niet noemen, maar het is in ieder geval bestuursrechtelijk worden er boetes uitgedeeld, ongeveer vijftien dus per maand. En het bedrag daarvan is € 159. Ik meen dat de fractie van de VVD daar ook vragen over heeft gesteld, artikel 44 vragen. Vandaag in B en W ook behandeld. En volgens mij heeft de burgemeester ook aangegeven dat we gaan, in ieder geval gaan kijken inderdaad wat, gaan overwegen wat daar het effect van kan zijn en of we dat dan ook zouden moeten overwegen als Rijswijk om dat te verhogen. Bij een gelijkblijvend aantal boetes wat dan wordt uitgedeeld en een hogere boete, zal dat dan ook tot hogere opbrengsten leiden die dan weer tegemoetkomen in de kosten die uiteraard meer zijn dan de boete die we opleggen bij het verwijderen van het grofvuil. Maar daar komen we nog in de beantwoording ook de artikel 44 vragen op terug. Ja voorzitter, verder zie ik vooral veel opmerkingen, hoor ik veel opmerkingen, fracties onderling niet zozeer richting college zoals ook uit het stuk duidelijk, is dit gewoon een uitvoering van een amendement wat eerder is aangenomen. En ja, het staat u raad natuurlijk vrij om daar ten aanzien van de hoogte van het bedrag om daar uw eigen afweging in te maken. Voorzitter, voor mij eerste termijn.

De voorzitter: De heer Sleddering wil interrumpen. Ja.

De heer Sleddering: Even in wat algemene zin. Er was een voorstel van het college. Dat werd door een aantal partijen naar beneden gebracht, de stijging van de afvalstoffenheffing. Daar hebben ze dekking voor gevonden

om dat te doen. Nu komt er amendement van diezelfde partijen. En u krijgt minder dekking voor het gebrek aan afvalstoffenheffing wat u binnenkrijgt. Hoe kijkt u nou als wethouder van Financiën aan tegen een voorstel van een coalitiepartij waardoor u in de financiële problemen komt, omdat u niet genoeg dekking heeft voor uw bezuiniging?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Keus: Ja voorzitter, als wethouder, lid van het college, ben ik dienend aan de raad. En dan lossen we dat op. En dat kan, er zijn verschillende mogelijkheden om dit op te lossen. Het gaat om een bedrag van € 15.000 wat aan minder opbrengsten dan gehaald wordt. En zal natuurlijk ook moeten blijken, ja of dat ook daadwerkelijk leidt tot minder aanvraag voor het ophalen van grofvuil. En dat zullen we moeten blijven monitoren en ook evalueren en daar komen we dan op terug.

De voorzitter: Goed, dit was de, nee mijnheer Sleddering.

De heer Sledding: Dienend aan de raad, fantastisch, dat is heel goed. Ik wou dat we dat vaker merkten. Zoals vanavond. Maar u heeft het over financiële verantwoordelijkheid. En dat betekent dat de voorstellen die er gedaan moeten, moeten gedekt kunnen worden. En daar wordt nu een gat in geschoten. En u zegt, nou ja, het zal misschien wel meevallen dus laat maar. Dat is toch heel merkwaardig voor een wethouder van financiën.

De voorzitter: Ik zie mijnheer Braam die ook wil interrumperen. Toe maar.

De heer Braam: Voorzitter, misschien kan de wethouder denk ik zo wel een antwoord geven. Want het vorige raadsvoorstel was toch volgens mij € 15.000 wat u heeft verdiend, doordat dat voorstel van de jaja sticker niet doorgaat? Dus wellicht kunt u dat als dekking gebruiken.

De voorzitter: De.

De heer Keus: Ja voorzitter, dat is.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Keus: Ja dat is natuurlijk leuk, maar inderdaad, ik hoor het al. Het verschil tussen incidentele en structurele lasten. Maar ja, voorzitter, wij proberen als college zo goed als mogelijk u te faciliteren. En ook, wij hebben nu een voorstel gedaan en daar kunnen allerlei overwegingen in uw raad zijn om daar toch, ja om daar toch anders op te, om daar toch anders op te besluiten. En of dat nou coalitie of oppositie is, ja daar, ja wij hebben gewoon te dealen waar de raad mee komt. En ja, zo zit het in elkaar hier in een democratie. Dank u wel voorzitter, dat was het voor mij in eerste termijn.

De voorzitter: Goed zo. Is er behoefte aan een tweede termijn? Mag ik vingers? Ik zie alleen mevrouw Van Nunen. Mevrouw De Man. Ja ik ga het rijtje gewoon maar even af. Mevrouw Mauer.

Mevrouw Mauer: Dank u wel voorzitter. Ja u heeft het over monitoren op illegale bijplaatsing, maar wij vinden dat monitoren, vinden wij niet genoeg. Kunt u toelichten of u actief gaat inzetten op het preventie van illegale

bijplaatsing en handhaven waar de regels worden overtreden? Ja, als u pas gaat ingrijpen als het te laat is, ja dat zouden we niet oké vinden. Dus wij verwachten wel een assertieve houding hierin. Dit was mijn tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Ja. Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja dank je wel voorzitter. Dank voor de beantwoording. Het gaat niet om dat, dat die € 25 een verschil moet maken tussen diegene die het wel kan betalen of niet. Het is van nul naar € 12,50. Dus het is, naar mijn mening is dat voldoende drempel om twee keer na te denken waar zijn grofvuil naartoe gaat. Of naar de kringloop of zelf brengen naar Avalex. Ik vind, we vinden het zelf omdat afvalstoffenheffing fors hoog is, vinden wij dat dit gewoon die € 12,50 een bijdrage om het afval alsnog aan te bieden. Maar wij benadrukken graag de evaluatie, want dat is voor ons van belang en dan kunnen wij daar ook onze conclusie trekken. Dank hiervoor.

De voorzitter: Mevrouw De Man wil interromperen.

Mevrouw De Man: Ja, ik heb wel een vraag aan de heer El Majjaoui. Als u dan de afvalstoffenheffing al zo hoog vindt enzo, waarom bent u er dan voor om hier voor het grofvuil ophalen ook nog geld te vragen? Dat is dan toch alleen maar weer dubbelop?

De heer El Majjaoui: Dat klopt. Alleen helaas, we zijn hier met zijn allen om een klusje te klaren. Soms moeten wij inderdaad ook impopulaire maatregelen treffen. En dat is helaas om de begroting sluitend te krijgen. Het is een keuze die gemaakt is. Dat, ja ik sta ook niet te popelen. Maar goed, we moeten keuzes maken met zijn alleen.

De voorzitter: Mijnheer Wit wil interromperen.

De heer Wit: Ja ik wil graag even interromperen op wat mevrouw De Man zegt. Op het moment dat wij kosten gaan vragen voor grofvuil ophalen, zullen die kosten uiteindelijk terugvloeien en dus ook de afvalstoffenheffing, dat is uiteindelijk het doel van het eerste amendement wat er ligt, naar beneden brengen.

De voorzitter: Mevrouw De Man. Geen commentaar. Waar waren we gebleven? Volgens mij bij mijnheer Sleddering. Nee, bij mijnheer, ja mijnheer Sleddering toch? Geen behoefte. Mijnheer El Majjaoui, u was afgerond? Ja. Mijnheer Wit. Niet. Mijnheer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Ja voorzitter, toch even naar de collega partijen. De uitvoering van dit amendement om geld te vragen voor het ophalen van het grofvuil, is juist bedoeld om de hoge afvalstoffenheffing die we nu kennen niet hoger te laten zijn. Ook dat is ten tijde van de begrotingsbehandeling uitgebreid aan de orde geweest, het is dus niet en-en. Het is om de basis, de afvalstoffenheffing die inderdaad al hoog is, niet hoger te laten zijn. Ik hoop ook eerlijk gezegd dat het aannemen van dit raadsvoorstel ertoe leidt dat het grofvuil niet meer op de straat wordt gezet, maar dat mensen gebruik maken, bewust zijn van het feit dat er alternatieven zijn. Gratis wegbrengen, kringloopwinkels, et cetera. Ze staan allemaal in het raadsvoorstel genoemd. Om juist van die wegen gebruik te maken, zodat we het grofvuil niet meer op straat hoeven aan te bieden en op te

---

hoeven te halen. Dat is uiteindelijk de bedoeling. Het is niet alleen de P, hoe hoog die prijs moet zijn, maar ook uiteindelijk die Q, het hoeveelheid, de hoeveelheid die wordt aangeboden, dat die hoeveelheid naar beneden gaat. En ik hoop dat daar dit voorstel, het besluit hiertoe daartoe een bijdrage gaat leveren. Ik verwacht veel van de evaluatie voorzitter.

De voorzitter: Ik ook. Mijnheer Weterings. Geen behoefte? Mevrouw Van Nunen. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter dank. Ja ik kijk heel pragmatisch naar dit voorstel. Namelijk, ik had een vraag over de kwijtschelding vorige keer en die vraag is ingewilligd. Of liever gezegd, dat verzoek om kwijtschelding is ingewilligd. Verder ben ik het natuurlijk wel eens met de Sleddering. We slaan hier een kleine deuk in de begroting. En eigenlijk was dat vooraf ook met die € 25 maar zeer de vraag of die € 25 per keer, per inwoner, gelijkstond aan de verhoging van de afvalstoffenheffing met 9%, als dat amendement er niet had gelegen in november. Het is maar zeer de vraag of € 25, € 12,50, u kunt nu het verschil uitrekenen, maar zou dat voldoende zijn geweest voor het tekort dat je opliep door een afvalstoffenheffing te verlagen met 9% gezien het collegevoorstel zelf, het collegevoorstel van november. Maar goed, mijn punt heb ik binnen. En dat is de kwijtschelding voor de kwetsbare groepen. En daarom zullen wij voor het voorstel stemmen.

De heer Van der Meij: Voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: Ja de heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Ik mag toch hopen dat ook voor de kwetsbare groepen het geldt dat weliswaar de kwijtschelding er nu voor deze groep van toepassing is als het gaat om het grofvuil ophalen tegen betaling, zij toch ook zich bewust zijn van die alternatieve wegen. Want wij betalen met zijn allen via de kwijtscheldingsregeling mede nu aan een hoge afvalstoffenheffing. Wij gaan nog met elkaar in debat over de kwijtscheldingsregeling. Maar ook die doelgroepen, die nu voor gratis in aanmerking komt mevrouw Van Nunen, zal ook zich bewust moeten zijn van het, van alternatieven die in het raadsvoorstel zijn beschreven.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meij, wilt u afronden.

Mevrouw Van Nunen: Ja daar ben ik het hartgrondig mee eens, met wat de heer Van der Meij zegt.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Sleddering wil nog interrumpen.

De heer Sleddering: Ja, over de armoedebeleid en het kwijtschelden gaan we nog een keer praten en daar praat ik bijna altijd over bij de begroting. Maar ik zal hier ook nog een voorspelling doen. Het feit dat sommige mensen dus het grofvuil bij mensen gaan neerzetten die vanwege de kwijtschelding dan gratis kunnen weg laten halen, dat gaat gewoon gebeuren.

De voorzitter: Goed, daar nemen we kennis van. Dan gaan we door naar mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik ben een beetje aan het duizelen. Het laten betalen voor grofvuil om de afvalstoffenheffing weer naar beneden te kunnen halen, ja laten we anders de OZB verhogen zodat de afvalstoffenheffing naar beneden komt. Het is een beetje broekzak, vestzak. Iedere verhoging is er

---

één. En dit komt voort uit een eigenlijk financieel wanbeleid waar we het ook al vaker over hebben gehad. Het is gewoon niet oké om dit weer bij de burgers neer te leggen. En zeker niet bij een organisatie die al zo'n slechte dienstverlening geeft. Het is en blijft gewoon een slecht idee. En ik kan me nog steeds, ik kan niet geloven dat deze collegepartijen er gewoon mee door willen gaan. Ik vind het onbegrijpelijk.

De voorzitter: Goed. Mijnheer Braam.

De heer Braam: Ja voorzitter, dank u wel. Ja ik kan me nog herinneren dat een wethouder van Onafhankelijk Rijswijk ooit in het dagelijks bestuur zat van Avalex. En dat daar toen vooral het financieel wanbeleid is begonnen.

De voorzitter: Ja, u lokt nu uit. Mevrouw De Man, kort.

Mevrouw De Man: Ik had al verwacht dat dit naar voren zou komen. Ik heb het daar met diezelfde wethouder natuurlijk ook al over gehad. Dit is ook precies het voorstel wat ik aanhaalde, dat andere mensen moord en brand schreeuwden toen dit ter tafel kwam. Hij wilde dat op dat moment zelf ook niet. Het is niet zo dat het zijn voorstel was. Dus je kan het nu wel weer op tafel gooien, maar je weet zelf ook wel hoe het zit.

De voorzitter: Mijnheer Braam.

De heer Braam: Nou, dat weten we zeker, want het was in de tijd van de heer Jensen en de heer Waterman, die helaas kan de heer Waterman het niet navertellen. Maar destijds is de 100% waarnaar toegewerkt wordt, is dus feitelijk dus de volledige dekkingsgraad van kosten en baten, is niet doorgevoerd. Tot twee keer toe. En dat was, ja helaas destijds in die periode. En daar hebben we met zijn allen nu inmiddels al een jaar of vier, vijf last van gehad. Zelfs nu is er nog steeds geen sprake van 100% dekking als het goed is wethouder, kunt u dat wellicht straks nog even bevestigen. Dus dat, dus dat is één. Twee, overdays, in ieder geval dat is mijn ervaring, ik ervaar vanuit mijn winkel dat met regelmaat van de klok mensen die in ieder geval overdags niet hoeven te werken, met het grootste gemak gewoon, zodra op een gegeven moment de vuilnisbak, de grijze bak, vol is, de vuilniszak gewoon in de groene bak gooien. En hetzelfde geldt ook voor het glas. Je zal het niet geloven, maar als dan de glasbak aan de overkant tegenover de Mauritschool, als die vol is, waar verdwijnt het glas in? In de papiercontainer. Het is onvoorstelbaar, maar waar. Gewoon zichtbaar vanuit mijn winkel op de hoek van de Kerklaan en de Lindelaan. Dus ik geef u maar even mee van, er liggen serieus kansen om dus straks gewoon na te scheiden. Dan zullen we, zeker met alle mogelijkheden die er nu zijn, ongetwijfeld verbeterlagen kunnen maken. Minder boetes in ieder geval hoeven te betalen vanwege het fout aanleveren van het vuil. En uiteraard, als de boetes voor de mensen die bijplaatsen fors omhooggaan, ik noem het maar even het Haagse niveau, dan schat ik voorzichtig in dat de zaken verder omlaag komen. Daarnaast moeten we ook niet vergeten dat vooral Rijswijk wel heel erg ruimhartig is met de kwijtscheldingen. Dus dat, ja daar zou je wellicht een discussie over kunnen voeren. Maar als het aan Beter voor Rijswijk ligt, mag het best zo blijven. Alleen we blijven het een verkeerd signaal vinden dat de kwijtschelding in dit tarief verwerkt zit, en niet gewoon aan de kant van dat armoedebelid zit. Dat is op zich een stokpaardje ook van de VVD, maar wij kunnen ons daar ook prima in vinden als dat een ander pad bewandeld dan het pad wat het nu bewandelt. Voorzitter, daar willen we het graag bij laten. Het voorstel en het amendement zullen we uiteraard beiden steunen.

---

De voorzitter: Goed zo. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Zie ik niet. Dan gaan we naar de wethouder voor zijn tweede termijn.

De heer Keus: Ja dank u wel voorzitter. Ik ga gewoon even de fracties af. Fractie van WIJ., en die, ja die geeft eigenlijk aan hè, van niet alleen monitoren maar ook handhaven. Maar natuurlijk wordt er ook gehandhaafd. Het is niet alleen maar monitoren, maar ik bedoel met monitoren om te kijken wat is nou het effect van dit beleid. En dat moet je, levert het op, of brengt het het gewenste effect inderdaad ook echt tot gang of niet? Want dan moet je bijsturen. En dat bedoel ik meer met het monitoren. Handhaven wordt gewoon gedaan. Dus daar hoeft u niet bang voor te zijn dat dat niet zou gebeuren. En dan ga ik naar de fractie van het CDA. En die, nou ja die is gewoon heel helder. Voor ons is dat bedrag voldoende drempel schatten wij in. Dat mensen inderdaad naar de milieustraat gaan in plaats van het aanvragen van het ophalen van grofvuil. Nou oké, dat zal uit de evaluatie dan inderdaad moeten blijken of dat inderdaad het geval is. Nogmaals, ik ben geen psycholoog, maar we gaan kijken hoe dat uitpakt. En daarbij, ook ten overvloede, staat ook in het stuk natuurlijk die € 25 is geen wetenschappelijk gegeven. Wij hebben gekeken naar omliggende gemeenten en hebben daarbij een inschatting gemaakt van de hoogte. En ja het staat u natuurlijk vrij om dat aan te passen. Heeft wel financiële consequenties. En ja, ik kan natuurlijk niet uitsluiten dat dat wellicht ooit dan weer ten laste weer komt van de heffing. En daarmee gaat inderdaad een deel van wat u raad heeft beoogd met het amendement eerder, wordt daarmee tenietgedaan. Dat zou niet onvoorstelbaar zijn dat dat op die manier rechtgezet dan weer zou moeten worden. Het moet tenslotte ergens vandaan komen. Ja voorzitter, ik, ja ik verzet me toch wel echt even tegen de opmerking over de slechte dienstverlening van Avalex, gemaakt door de fractie van OR. Want, nou ja, dat blijkt in ieder geval niet, we doen jaarlijks ook een tevredenheidsonderzoek ook inderdaad onder de inwoners van Rijswijk. En Avalex scoort daar gewoon heel stabiel, gewoon een ruime voldoende. Genoeg ruimte voor nog heel veel verbetering. Maar ik doe nu even mijn andere pet op als eigenaar ook van Avalex als bedrijf. En ze zijn gewoon, ja dat vind ik eigenlijk niet terecht, dat Avalex op deze manier wordt afgeschilderd. Avalex is gewoon een professionele en zeer klantvriendelijke onderneming. En nou ja, dat vind ik jammer dat dat zo hier als feit wordt gepresenteerd. Dan, ja de fractie van GBR. Nou, die kijkt uit naar de evaluatie. Heb ik meerdere keren inderdaad nu ook naar verwezen. U verwacht er veel van en ik ook. Ik denk dat dat heel waardevol is om te kijken inderdaad hoe dit beleid, we kunnen een heel duidelijke foto van maken van hoe de situatie nu is. En dat kunnen we dan inderdaad blijven monitoren en uiteindelijk naar u rapporteren hoe dat beleid, hoe dat heeft uitgepakt. Ja, de fractie van BvR, en ik kan bevestigen dat wij natuurlijk nog lang niet op de 100% kostendekkendheid zitten. Dus wij zitten nu al als, met de afvalstoffenheffing als hoogste van Nederland. Ja en als we dat inderdaad naar de 100% zouden trekken, ja dan schieten we eigenlijk alleen maar in negatieve zin eigenlijk alleen maar nog meer naar de top. En ja, nou ja, dat, ja dat is denk ik onwenselijk. Maar die discussie over hoe die, over de afvalstoffenheffing, de hoogte ervan en hoe die is opgesteld, dat is inderdaad een andere discussie voor een ander moment. Dus daar zal ik me nu niet, daar zal ik nu verder geen uitspraken over doen. Ja voorzitter, ik, volgens mij heb ik zo de beantwoording ook in tweede termijn. En kijk ik uit naar de stemming.

De voorzitter: Goed. Dan sluiten we de beraadslaging, gaan we over tot besluitvorming. Ik stel aan de orde het amendement ingediend door het CDA en vier andere fracties. Zijn er stemverklaringen bij te geven? Ik denk wel dat u stemming wilt. Dan gaan we nu stemmen. De stemloketten zijn geopend. Over stemming over dit amendement. Vijftien stemmen voor, veertien tegen. Daarmee is het amendement aangenomen. Dan gaan

we nu besluiten over het raadsvoorstel, inclusief amendement. Zijn er stemverklaringen over af te geven? Niet. U was duidelijk in uw termijnen. Dan gaan we nu stemmen. De stemloketten zijn geopend. 21 stemmen voor, dat is een meerderheid. Daarmee is het voorstel aangenomen. Dames en heren, we komen bijna aan het einde van de vergadering. Ik zou u willen voorstellen om de bekrachtiging geheimhouding nu te doen, en de beiden moties Vreemd aan de agenda dinsdag. Dan kunnen we eindigen met dankwoorden. Is dat goed? Dan stel ik nu aan de orde te besluiten over de bekrachtiging van de geheimhouding over de drie stukken. Lange termijn, financiering Stedin, investeringsbudget fase 2 en over de QuickScan. Is het akkoord dat we dit zo geheim houden. Ja. Daarmee is de raad akkoord met de geheimhouding. Dank je wel. We hebben net besloten om de beiden moties Vreemd van de agenda door te schuiven naar dinsdag. Kunnen de indieners daarmee leven? Mevrouw De Man?

Mevrouw De Man: Dank u wel voorzitter. Ja als we nu ook het raadsvoorstel Nadere motivering bestemmingsplan et cetera, als we die nu ook gaan behandelen. Die twee moties gaan echt niet meer zo heel veel tijd in beslag nemen, tenminste, dat geloof ik niet. Kunnen we dat dan niet gewoon afmaken in plaats van dat we dat ook dinsdag weer mee moeten pakken?

De voorzitter: Het voorstel om de beiden moties dan nu te behandelen. Van mij mag het.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, steun aan uw voorstel. Aan uw ordevoorstel. Dus om de moties door te schuiven.

De voorzitter: Ja wat wil u nu? De moties nu of dinsdag? Toch maar even nu doen? Nou.

Mevrouw Alberts: Nou misschien is het ordevoorstel in stemming brengen met handopsteking? Even kort.

De voorzitter: Ja. Goed.

#### **15. Raadsvoorstel Nadere motivering bestemmingsplan Hoornwijck-Broekpolder, 1<sup>e</sup> herziening**

De voorzitter: We hebben nog een raadsvoorstel Broekpolder. Zullen we die doen? Goed. Wie wil daarover het woord? Ik heb hier staan mijnheer Oelen. Mijnheer Van der Meij. Mijnheer Weterings. Mevrouw Woudstra. Mevrouw De Man. De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank u wel voorzitter. Ja ik heb eigenlijk inhoudelijk niet zo heel veel vragen over het raadsvoorstel. Alleen wel, wellicht dat al andere partijen die vraag ook hebben, de inschatting van het college over het wapengekletter van de advocaat die hier ook insprak. En die ook een brief heeft gestuurd waarin wordt gedreigd met planschade en weet ik niet wat voor een hel en verdoemenis nog meer. En de tweede vraag, dus nadat ik graag hoor wat de juridische analyse is van het college en ook door wie die juridische analyse is uitgevoerd bij voorkeur, wat gaat het college doen om te voorkomen dat er inderdaad een ellelange strijd tussen deze partij en de gemeente gaat plaatsvinden? Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vragen van de VVD.

---

De voorzitter: Mijnheer Weterings. Geen inbreng. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. De motivering van het verzoek en de extra motivering is ons duidelijk. Eerder hebben we ook een duidelijke afweging gemaakt, waarbij het maatschappelijk belang bij deze wijziging voor ons leidend was. En een afweging, zo'n afweging kan voor elke partij nadelig uitpakken. De inspreker van het bedrijf heeft dat voor zijn kant ook aangegeven. Normaliter wordt dan goed overleg gevoerd en is er begrip voor elkaars positie. Wij zagen dat bij de inspreker vandaag helaas niet. En we hopen dat het, mensen niet gaan dreigen met procedures maar met elkaar in gesprek blijven gaan. Een gemeenteraad is niet iets dat je kan dwingen, maar hebben ook te dealen met het maatschappelijk belang en het maken van een brede afweging. En we gaan met het voorstel akkoord. En ik sluit me ook aan bij de opmerking van de heer Oelen.

De voorzitter: Mevrouw De Man. Geen behoefte. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Mijnheer Braam. Wel kort hè?

De heer Braam: Ik ben altijd kort voorzitter. Oké. Nee, ik kan hierop zich wel vrij kort in zijn. Ik vond het niet prettig wat de inspreker deed, om te dreigen met claims. Kijk, iedereen kan dreigen met claims. Een claim wordt natuurlijk pas gehonoreerd op het moment als feitelijk de rechter uitspraken doet natuurlijk tegen de lijn van Rijswijk in zou ik zeggen. Het voorstel zoals het er ligt is gewoon logisch in de lijn zoals het altijd bedoeld is. Het is een bedrijventerrein wat specifiek bedoeld is vooral voor kantoorbedrijvigheid, om het maar even zo te benoemen. En niet om detailhandel in toe te staan. Dus wat Beter voor Rijswijk betreft, voor dit gebied heel logisch. Alhoewel ik toch wel in de richting van het college de boodschap mee wil geven van kijk uit, we zijn op de Plaspoelpolder op een glijdende schaal terechtgekomen. En het moet niet zo zijn van dat straks die lijn gevoelsmatig boven water komt drijven voor de Broekpolder en andere kleine bedrijventerreintjes.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren in de eerste termijn? Zie ik niet. Dan is het college aan de beurt. Wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, dank u wel. De inspreker heeft feiten wel heel goed, dus daar ben ik hem dankbaar voor, gepresenteerd. Over hoe de procedure is gegaan en hoe de feiten liggen. En wat de Raad van State daarover heeft geconcludeerd. Ik ben ook voorstander van, daar roepen een aantal van u ook om, om in nauw contact en in goed overleg deze casus te bespreken. Er zijn juridische procedures liepen/lopen. Tussendoor heb ik ook het initiatief genomen om kennis te maken en de elkaars standpunten goed te doorgronden eigenlijk, om te zien hoe wij samen kunnen werken voor een mooi Broekpolder eigenlijk zoals de heer Braam ook zegt. En u mijnheer Braam heeft het over een glijdende schaal. Ik neem aan dat u dat vooral als een pleidooi ziet voor het behoud van een bedrijventerrein en kantorenlocatie als de identiteit van de Broekpolder. Dus dat is hetgeen wat wij voor ogen zien. En met dit voorstel, u ziet het, 53 pagina's onderbouwing extra, zoals voorligt. Dat was het einde van mijn termijn. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Goed. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja mijnheer Oelen zie ik. Gaat uw gang.

De heer Oelen: Nou, de heer Oelen heeft niet per se behoefte aan een tweede termijn voorzitter, maar hij heeft wel behoefte aan een antwoord aan de vragen die hij in eerste termijn heeft gesteld.

---

De voorzitter: Nog anderen die het woord willen voeren? Zie ik niet. Ziet de wethouder nog aanknopingspunten voor nadere reactie?

De heer Van de Laar: Ja voorzitter. U, de heer Oelen vroeg naar hoe we het risico kunnen beperken dat er schade door de, wordt gevraagd zoals de inspreker aangaf. Ja er zijn allerlei mogelijkheden toe. En een aantal ook die in vertrouwelijkheid gedeeld kunnen worden ook. Met het feit dat er nu vertrouwelijkheid op het stuk is gelegd. Maar het spreekt voor zich dat we er alles aan proberen te doen om die schade niet te hebben, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Ik stel voor de beraadslaging te beëindigen. Gaan we nu over tot besluitvorming. Wil iemand een stemverklaring afleggen? Niet. Wil iemand stemmen? Ook niet. Dan is het raadsvoorstel unaniem aanvaardt. Met dank. Ik gaf net al aan dat mijn gedachte is om de beiden moties Vreemd aan de agenda door te schuiven naar dinsdag. Dan kunnen we nu eindigen met dankwoorden voor twee vertrekkende raadsleden. Vindt u dat goed. Dan gaan we dat zo doen.

## **16. Sluiting**

De voorzitter: In de eerste plaats, afscheidswaarden voor de heer Andy Kooy van de PvdA. Hoewel vanavond hier in de vergadering fysiek niet aanwezig. Dan toch wat afscheidswaarden voor het vertrokken raadslid Andy Kooy. Ik weet bijna zeker dat hij wel kijkt. Andy werd in 2018 namens de PvdA in de gemeenteraad van Rijswijk gekozen. Daarvoor was hij al enkele jaren actief als bestuurslid van de partij en voorzitter van de afdeling. En ook regionaal zette hij zich in voor de partij. Ik constateer een maatschappelijk en sociaal bewogen raadslid. Met oog voor de Rijswijkse inwoners. Zo hebben we Andy ook vaak in de raad meegemaakt. Ik mag wel zeggen gedreven en niet vies van een inhoudelijke vraag, een betoog of een debat. Hij was zeker aanwezig. Vooral op het gebied van de Ruimtelijke Ordening manifesteerde Andy zich in het forum stad en in de raad. Daarnaast heeft hij zich ook ingezet voor de auditcommissie binnen de raad. Dank Andy voor al je inzet en betrokkenheid als raadslid. En het ga je goed. We komen elkaar nog wel tegen. Dan het afscheid van Hanneke Van der Kooij. Echt de allerlaatste raad en je hebt nog het woord gevoerd ook. Een bijzonder raadslid. Je bent werkzaam als leerkracht op een Montessorischool in Leidscheveen. En je passie voor onderwijs en voor sociale en culturele onderwerpen komt terug in de invulling van het raadslidmaatschap. Onder andere als actief lid van het forum Samenleving en de werkgroep Sociaal Domein. Je hebt sinds je installatie op 29 maart 2018 voortdurend aandacht gehad en gevraagd voor mensen die het om wat voor reden dan ook minder hebben getroffen. Zo vroeg je aandacht voor een goede inburgering, de rechten van kinderen, inclusiviteit, laaggeletterdheid en welzijn. Het kwam tot resultaat in diverse overgenomen of aangenomen moties en amendementen die je hebt ingediend en mede hebt ingediend. Denk aan het voorkomen van nieuwe armoede onder kinderen, jeugdparticipatie, een proef met basisbanen in Rijswijk, een verbod op ballonnen oplaten en confetti afschieten. Aandacht voor mindervaliden, voor culturele sector en Rijswijk als regenbooggemeente. Vaak zocht je op onderwerpen waar je hart ligt in de samenwerking. Niet alleen binnen de raad, maar ook daarbuiten. Zo was je medeorganisator van de inspiratiebijeenkomst Eenzaamheid kan iedereen overkomen. In 2020 ben je moeder geworden. Het afgelopen jaar heb je het moederschap, het docentschap en het raadslidmaatschap gecombineerd. Maar in de zomer heb je om ontslag als raadslid gevraagd, omdat je vond dat je je onvoldoende op het raadswerk kon richten. We respecteren je besluit en wensen je alle goeds voor de toekomst. We danken je hartelijk voor wat je in de raad voor Rijswijk en haar inwoners hebt betekend. Een

hartelijk applaus. En de bloemen. Veel dank voor ieders inzet dames en heren, zo komen wij verder met Rijswijk. Ik sluit deze vergadering. We zien elkaar dinsdag. Dank u wel.